

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

83'üncü Birleşim
3 Nisan 2023 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, PKK/YPG yöneticilerinin Fransa Senatosunda ağırlandmasına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, ekonomik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak seçimlere ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhurbaşkanı'na sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 2.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 4.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ olarak Türk savunma sanayisini getirdikleri noktaya ilişkin açıklaması
- 6.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, deprem bölgesinde insanların hâlen ağır koşullarda yaşamak zorunda kaldığına ilişkin açıklaması
- 7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması
- 8.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Tıp 1 diyabet tanısı konulmuş çocuklara sensörlü glikoz ölçüm cihazlarının ücretsiz dağıtıldığına ilişkin açıklaması
- 9.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in Yamula ve Hirfanlı Barajlarından ve sahip olduğu jeotermal kaynaklardan yeterince faydalanamadığına ilişkin açıklaması
- 10.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, sitrik asit içerikli sıvılar yerine taze limon ve saf limon suyu tüketilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması
- 11.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Varlık Fonunun varlıklarını teminat göstererek dışarıdan borçlanmasına ilişkin açıklaması
- 12.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Kızılay Başkanına ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, misafir ettiği 400 bin depremzedenin yükünü tek başına kaldıramayan Mersin'e verilmesi gereken desteğe ilişkin açıklaması
- 14.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması
- 15.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Saburhane Gençlik ve Spor'un başarısına ilişkin açıklaması
- 16.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, AK PARTİ'nin her alanda yaptığı yatırımlarla Türkiye'yi ilmek ilmek dokuduğuna ilişkin açıklaması
- 17.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da 29 Mart gecesi yaşanan don olayından etkilenen üzüm üreticilerinin isteklerine ilişkin açıklaması
- 18.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, BAĞ-KUR'lunun EYT düzenlemesinden yararlanabilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması
- 19.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, BAĞ-KUR'lu esnafın prim borcunun faizlerinin silinmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

- 20.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması
- 21.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, muhalefetin Cumhurbaşkanı adayı belirleme sürecine ve sonrası yaşananlara ilişkin açıklaması
- 22.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması
- 23.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması
- 24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Yüksek Güvenlikli 1 No.lu Cezaevinde kalmakta olan 2 mahpusun sağlık durumuna ilişkin açıklaması
- 25.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin bilinçli politik tercihlerle ve ısrarlı yanlışlarla Türkiye ekonomisini tahrip etmeye devam ettiğine ve bu tahribatın göstergelerine, bu iktidarın miadını doldurmasına az kaldığına, İYİ Parti iktidarında devlet yönetmenin nasıl olacağına ve cuma günü İYİ Partinin İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıya ilişkin açıklaması
- 26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına, seçim yaklaşırken seçim operasyonlarının her yönüyle devam ettiğine, HDP'nin giderek büyüyüp güçlendiğine, Siirt'in Kurtalan ilçesinden Muğla'nın Bodrum ilçesine giden işçilerin saldırıya uğradığına ve gerekçesine, iktidarın ırkçılığı körüklediğine, Amed'de jandarmanın açtığı ateş sonucu Mikail Ekinci isimli bir yurttaşın yaşamını yitirdiğine ve Peru'daki resmî kurumların liman şehri El Callao'daki bir depoda ele geçirilen kokainin varış yerinin Türkiye olduğunu açıkladığına ilişkin açıklaması
- 27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıya, 3 Nisan 1930 tarihinde Belediye Kanunu'nda yapılan değişiklikle kadının belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı önündeki engellerin kaldırıldığına, 14 Mayıs seçimleri öncesi bu haftanın Meclisin son çalışma haftası olduğuna ve hâlâ çeşitli düzenlemelerin yapılması gerektiğine, 29 Mayıs gecesi Manisa'da yaşanan dondan etkilenen üzüm üreticilerinin yaşadığı mağduriyete, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ve 14 Mayıs seçimlerinde milleti düşünenlerin iktidara geleceğine ilişkin açıklaması
- 28.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, bu haftanın 27'nci Dönemin son çalışma haftası olduğuna, bu yasama döneminde çıkarılan yasal düzenlemelere ve denetim konularına, bu çalışmalarda emeği geçen milletvekillerine, Divana teşekkür ettiğine, yürütme olarak son yirmi bir yılda gerçekleştirdiklerine ve 14 Mayıs sonrasında Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde milletin doğru adımlarla yola devam diyeceğine ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 27 Mart Pazartesi günü Manavgat S Tipi Hapishanesinde kadın tutsaklara arama bahanesiyle yapılan saldırıya ilişkin açıklaması
- 30.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Başkan Vekili Haydar Akar'a ve AKP iktidarının Türkiye'nin en yaşanabilir ili Eskişehir'in havasını, suyunu, toprağını zehirlenme inadından vazgeçemediğine ilişkin açıklaması
- 31.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde Alkaloid Fabrikasının olduğu yerdeki kavşağa bir alt geçit yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, giydiren ve doyuran tarım sektöründeki artan sorunların dalga dalga her alana yayıldığına ve halkın yoksullaştığına ilişkin açıklaması
- 33.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, deprem sonrası Adana'da hayvancılıkta ve tarımda yaşanan sıkıntıya ilişkin açıklaması
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, 6 Şubat depremleri nedeniyle Niğde'nin genel hayata etkili afet bölgesi kabul edildiğine ilişkin açıklaması
- 37.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, kuru soğan fiyatına ilişkin açıklaması
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Gazeteci Sezgin Kartal'ın Çağlayan Adliyesi 22. Ağır Ceza Mahkemesinde yarın yapılacak duruşmasına, boşandığı eski eşinin bıçaklı saldırısına uğrayan Doktor Ayşe Güneş'e ve 6284'ün tartışmaya açılmasına ilişkin açıklaması
- 39.- Kâtip Üye Bayram Özçelik'in, 83'üncü Birleşimin 27'nci Yasama Döneminde kendisinin görev aldığı son birleşim olduğuna, birlikte çalıştığı milletvekillerine ve Başkanlık Divanına teşekkür ettiğine, 5 dönem milletvekilliği yaptığına, vekilliği boyunca verdiği önceliklere ve Burdur halkının teveccühü, destekleriyle yeniden görev yapma arzusunda olduğuna ilişkin açıklaması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 milletvekili tarafından, Karadeniz Bölgesi'nde ve Trabzon ilinde deprem riskinin araştırılması, konuyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması ve yaşanması muhtemel depremin olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla 30/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kur korumalı mevduatın bütçeye getireceği yükün önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, Tapu Kadastro verilerinin satıldığı iddialarına ilişkin genel görüşme açılması amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434)
- 2.- 126 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/292) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı:437)
- 3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 389)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 83'üncü Birleşimin 27'nci Yasama Döneminde Başkanlığını yaptığı son birleşim olduğuna, yaklaşık üç yıldır yürütmüş olduğu Başkan Vekilliği görevi süresince Anayasa, İç Tüzük ve yasalara uygun olarak hareket etmeye azami titizlik gösterdiğine, bu süre zarfında hayatını kaybeden milletvekillerine, Genel Kurul çalışmalarında yardımcı olan Meclis personeline ve milletvekilliği ve Başkan Vekilliği görevini sonlandırırken 28'inci Dönem ve 13'üncü Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında görev alacak olan arkadaşlarına şimdiden başarılar dilediğine ilişkin konuşması

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyigit'in, Deprem bölgesinde kadınlara yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/79088)
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bakanlığa bağlı kuruluşlarda ek ders ücreti karşılığı çalışan personelin haklarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/79208)
- 3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Deprem bölgesinde zarar gören işyerlerinin ve işverenlerin desteklenmesine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/79374)
- 4.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/79377)

3 Nisan 2023 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 83'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, PKK/YPG yöneticilerinin Fransa Senatosunda ağırlanması hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Halil Özşavlı'ya aittir.

Buyurun Sayın Özşavlı.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, PKK/YPG yöneticilerinin Fransa Senatosunda ağırlandığına ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, “asrın felaketi” olarak tarihe geçen, 10 ilimizi etkileyen depremde hayatını kaybeden 50 bine yakın vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında maalesef bize nasip olan ikinci bir Kurtuluş Savaşı oldu. Bu kurtuluş savaşı aynı zamanda bir kuruluş savaşıdır. Allah'ın izniyle, yüz yıl önce olduğu gibi, “Maraş bize mezar olmadan düşmana gülzar olmaz.” denilen Maraş yeniden inşa edilecek. Atatürk'ün “Kırk asırlık Türk yurdu.” dediği Antakya, Hatay yeniden ayağa kalkacak. Tarihi 7'nci asra kadar giden Hısnımansur yani Adıyaman yeniden ayağa kalkacak. Devletimiz büyüktür; inşallah tüm yaraları sarıyor, sarmaya devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, Fransa'nın bir terör örgütü cenneti olduğunu bu kürsüden ben defaatle ifade etmiştim. Özellikle Türkiye karşıtı terör örgütleri maalesef Fransa'ya elli yıldan beri yuvalanmış durumda. Fransa'yı biz ASALA'dan hatırlıyoruz, sadece Paris'te büyükelçi ve konsolos anlamında 5 Türk diplomat ASALA tarafından şehit edildi. Atina'daki İdari Ataşemiz Galip Özmen ve kızı Neslihan Özmen'i şehit eden Monte Melkonyan Paris'te tutuklandı, serbest bırakıldı. Bir yıl sonra Gökberk Ergenekon öldürülmeye çalışıldı fakat yaralandı. Yetmedi, 24 Eylül 1981'de Paris Büyükelçiliğimiz 4 ASALA militanı tarafından basıldı, 60 kişi rehin alındı, koruma görevlisi Cemal Özen şehit edildi fakat 4 ASALA mensubu -Kevork Gozlian, Agop Joflian, Aram Basmadjian ve Vasken Sako Sesliyan- serbest bırakıldı. Birkaç sene öncesini hatırlarsınız, Lafarge'ı; Suriye'deki terör örgütleri uzantısı YPG'nin yaptığı tüm o beton koruganlar, sığınaklar, tüneller; o betonları verenler kimdi? Fransız çimento devi Lafarge'dı.

Dolayısıyla, bugün Fransa'nın, YPG'nin, YPJ'nin yani PKK'nın oradaki uzantısı olan terör örgütlerinin liderlerini ağırlaması, onur madalyası takması bizim için şaşırtıcı değildir. Fakat bir NATO üyesi ülkenin, Türkiye'nin müttefiki olduğu iddiasında olan bir ülkenin bunu yapması son derece hazindir, Avrupa'nın çifte standartlığını, iki yüzlülüğünü göstermesi bakımından son derece önemlidir.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, buradan defaatle ben PKK'nın sivil katliamlarını defalarca anlattım, ay ay istatistiklerini çıkardım. Mart ayına baktığımız zaman PKK'nın 1980'lerden günümüze kadar 10'dan fazla sivil katliamı var, Türkleri katlettiği sivil katliamları var. 28 Mart 1988, Yağlızoymak katliamı, 9 kişiyi şehit etti; 21 Mart 1990, 9 mühendis katliamı; 10 Mart 1994, Karacadağ katliamı; Mavi Çarşı, Güvenpark ve diğer saldırılar... Yağlızoymak köyünü basan PKK'lı teröristler 9 çobanı telle boğdular, 350 tane koyunu bıçakla telef ettiler, karınlarını deştiler; nasıl bir vahşetse bu. 9 mühendis katliamında, 21 Mart 1990'da

Elâzığ'a bağlı Kovancılar köyüne giren PKK'lı teröristler, oradaki insanlara hizmet etmek için oraya gelmiş olan 9 mühendisi şehit etti. Karacadağ katliamında -yine o da Güneydoğu'da meydana gelen bir katliam- 10 Mart 1994'te Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Karacadağ köyünde PKK'lıların yola döşediği mayın neticesinde öğrenci minibüsü paramparça oldu, 10 kişi hayatını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Her zaman ifade ettiğim ve ifade edeceğim üzere, gerek PKK gerek PKK'nın güdümündeki siyasi parti, Kürtlerin temsilcisi değil Kürtlerin katilidir; bunu son nefesime kadar söylemeye devam edeceğim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – HÜDA PAR'ı nereye koyacaksınız?

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, ekonomik sorunlar hakkında söz isteyen Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'a aittir. Buyurun Sayın Enginyurt.

2.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, ekonomik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Döneminin artık tamamlandığı günlere yaklaştık, bu da bizim 27'nci Dönemdeki son konuşmamız oluyor.

Evet, Türkiye hakikaten son yıllarda büyük bir ekonomik çıkmaza girdi. Sayın Cumhurbaşkanımız dün elinde bir seccadeyle "14 Mayıs'ta şükür namazı kılacağım." diyor. İnşallah, o şükür namazını 14 Mayıs'ta kılmayı biz de hayal ediyoruz. Öyle bir şükür namazı olacak ki milyonlarca EYT'linin "Çözdük." dediğiniz ama çözümsüzlüğe ulaştırdığınız sorunlarını çözmek için şükür namazı olacak. Şükür namazı kılacağız, bu memlekette 5'li çeteye -5'li çetede ki Mehmet'e- 418 milyar doları teslim ettiğiniz karşılığında hesap sormanın şükür namazını kılacağız. Kaybolan 128 milyar doların hesabını sormak için biz de şükür namazı kılacağız. Kocasının şirketinden görev yaptığı bakanlığa çürük malzeme satanlardan hesap sormak için şükür namazına hazırlanıyoruz. Ama bunlara hazırlanırken, bunları söylerken de bir dile dikkat etmeliyiz. Dil her geçen gün sertleşiyor, her geçen gün çok ağır hakaretlere dönüşüyor. Bu dille sadece kardeşi kardeşe düşman etmekten öteye gitmeyiz. Bu sert dil, sert üslup 85 milyonun Cumhurbaşkanına yakışmıyor: "Be ahlaksızlar!" "Be namussuzlar!" "Be edepsizler!" "Sürtük!" "Çapulcu!" Bu ülkenin insanları bunu hak etmiyor. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, 85 milyonun Cumhurbaşkanı olmalı ve ona göre dilini kullanmalı.

Deprem bölgesine Gültekin Uysal'la beraber Demokrat Parti olarak 4 defa gittik; Sayın Cumhurbaşkanı "Sirk cambazları, siz kaç defa gittiniz?" diyor. Neyi yarıştırıyoruz? "Siz oralarda ne yaptınız?" diyor. Neyi yarıştırıyoruz? Hayır hasenatı mı yarıştıracamız? Veren elin alan eli görmemesi gerektiğini söylüyor ama cenaze evinde harçlık dağıtıyor millete, çocukların kafasına oyuncak fırlatıyor. Veren el alan eli görmemiş mi oluyor böylece? Neyin siyasetini yapıyoruz? Derdimiz, depremde ölen insanların konteynerlerinin, çadırlarının daha güzel olması, orada çocukların okullara devam etmesi olması gerekirken, maalesef, biz öyle bir dille birbirimize hitap ediyoruz ki âdeta milyonlar bizi üzümlere seyreliyor.

Çek cezasından dolayı hapis almış, 2023'ün Temmuzunda hapse girecek insanlar var. Ne yaptık? Hiçbir şey yapmadık. Staj ve çıraklık mağdurları var, sigortalarını ödemişler, devlete prim ödemişler. Ne yaptık, haklarını verdik mi? Vermedik. "3600, 5000 gün prim ödeyerek yirmi beş yılı tamamlamış olup yaş şartı aranmaksızın emekli olacak." dedik ama 5975 güne çıkardık prim günlerini. 8 Eylül 1999 tarihinde sigortalı olan 2023'te emekli olacak ama 9 Eylülde, bir gün sonra sigortalı olan 2041 yılında emekli olacak. Bunun hiç vicdani muhasebesini yaptık mı? Maalesef yapmadık. Dünyanın değişik ülkelerinde okuyan, üniversite bitirmiş 100 bin çocuk denklik mağduru, bu çocukların denkliğini YÖK kabul etmiyor. Meclisi arşınladılar, her gün dertlerini anlattılar, ağladılar. Suriyeliler, Iraklılar denklik sınavına girdiler, tek kelime Türkçe bilmeden 100 puan aldılar ama bu memleketin çocukları denklik sınavında başarısız oldu diye okullara almadınız, kabul etmediniz denkliklerini.

Gazi sayılmayan 20 bin vatan evladı var. Kanun teklifi verdik, Cumhuriyet Halk Partisi, İYİ Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Demokrat Parti olarak "Gaziliğin 'yüzde 40' diye sakatlığı mı olur, raporu mu olur? Bunlar şarapnel yemiş, kurşun yemiş insanlar, bunların haklarını teslim edelim." dedik; görmezden geldiniz. Ne yaptınız? Sadece not tutunuz. Öyle bir not tutuyor ki Sayın Cumhurbaşkanı, diyor ki: "Sizinle 14 Mayıs'tan sonra görüşeceğim, not tuttum." Ne yapacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Bir Cumhurbaşkanı, millete -muhalefet de olsa- "Not tuttuk." der mi? Neyin notunu tuttunuz?

"Asalak" diyorsunuz, "PKK'lı" diyorsunuz, "FETÖ'cü" diyorsunuz. Ya, Cemal Enginyurt'un FETÖ'cü olduğunu Fetullah Gülen duysa cemaati terk eder ya! FETÖ'cü arayan aynaya baksın ya!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Bak bu laf doğru.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Aynaya baksın ya!

Dolayısıyla, önüne gelene hakaret diliyle ne yapacaksınız? "Not tuttum." Biz de not tuttuk; 17-25 Aralıkta 700 bin dolar saati rüşvet diye alan şerefsizleri biz de not tuttuk, bu memlekette tüyü bitmemiş yetimin hakkını yiyenleri biz de not tuttuk, bu memlekette gemicikleri olanları, Amerika'da Muhammed Ali'nin çiftliklerini alanları, Hollanda bankalarında milyarlarca euroları olanları, uçaklarla para kaçırانları, Peru'dan gelen 2,5 ton kokainin kime geldiğini bulmayıp da bu memlekette...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – ...Sedef Kabaş'ı gece yarısı tutuklayanları biz de not tuttuk ve 14 Mayıs'ta "Yeter! Söz milletindir!" diyeceğiz ve notumuzun karşılığını biz de inşallah bütün Türkiye'ye göstereceğiz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Haklarınızı helal ediniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Tunç...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın hatip Cumhurbaşkanımıza yönelik sözler sarf etti.

BAŞKAN – Ne söyledi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Söylemediği sözleri söylemiş gibi sarf ederek satışmada bulundu. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

Yeni bir satışmaya mahal vermeyin lütfen.

IV.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhurbaşkanına satışması nedeniyle konuşması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Haftaya başlarken böyle bir üslupla Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun açılmasından hicap duyuyoruz.

Gerçekten, bu kürsüyü kullanırken, İç Tüzük diyor ki: "Temiz bir dille konuşun."

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Ne kadar temiz bir dilin varmış!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Burada sarf ettiğiniz sözler, bu milletin yüzde 53 oyuyla Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en uzun süre Başbakanlık yapmış, Cumhurbaşkanlığı yapmış, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Başkanı ve milletin tekrar tekrar oylarıyla seçtiği lideri...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sözlerim. AKP Genel Başkanı kimseye hakaret edemez!

BAŞKAN – Sayın Enginyurt... Sayın Enginyurt, lütfen...

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bakınız, söylediğiniz sözler, Cumhurbaşkanımızın dili milletimizin dili, milletimizin dili.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hakaret etmeye hakkı mı var? Allah'ını seversen, bu nasıl bir yaklaşım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Milletin öyle pis bir dili yok, Türk milletine hakaret edemez.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

Sayın Tunç, devam edin.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanımız bu sözleri kime kullanmış ona bakınız, kime kullanmış?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Millete sataşıyor.

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkan, sen de millete sataşıyorsun.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Millet düşmanlarına karşı kullanmış.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kim karar veriyor ki kimin millet düşmanı olduğuna ya? Bize göre de siz millet düşmanısınız, bunun kararını siz mi vereceksiniz?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Şunu anlayabilmeniz ama bunu bir türlü anlayamıyorsunuz. Şunu anlayabilmeniz...

ORHAN SÜMER (Adana) – Bu ülkenin yüzde 50'si millet düşmanı mı yani? Size oy vermeyen millet düşmanı mı yani?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu ülkedeki en büyük millet düşmanı AK PARTİ'dir ya! Sizden daha büyük millet düşmanı yok bu ülkede!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – "Ya, biz her dönemde Cumhurbaşkanımıza, Recep Tayyip Erdoğan'a hep saldırıyoruz ama millet her seçimde bunu iktidara getiriyor. Neden getiriyor acaba?"

ORHAN SÜMER (Adana) – Size oy vermeyen millet düşmanı mı yani? AKP'ye oy vermeyen millet düşmanı mıdır?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bunu bir düşünebilmeniz ama bunu düşünemiyorsunuz.

Bakın, Recep Tayyip Erdoğan ve AK PARTİ 2002'de 10 milyon oyla iktidara geldi, 2007'de 16 milyon, 2011'de 21 milyon, 2015'te 23 milyon, 2018'de 21 milyon, 2018 Cumhurbaşkanlığı seçiminde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Doğru, çala çala...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, oy almak hakaret etmeyi mi gerektiriyor arkadaş ya?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İyi, çok oy aldık diye herkese hakaret edelim; var mı böyle bir dünya ya!

BAŞKAN – Bu kadar uzatmıyoruz ama Sayın Tunç, böyle gidersek bitiremeyiz.

Tamamlayın sözlerinizi.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – 2018 Cumhurbaşkanlığı Seçiminde 26 milyon oy. "Her seçimde bu millet Recep Tayyip Erdoğan'a 10 milyon ilave oy niye veriyor?" diye bir düşünebilmeniz ama bunu düşünemediğiniz için de 14 Mayıs'ta milletimizden cevabınızı alacaksınız.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bu sefer de 10 milyon eksiye düşecek!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanını temiz dil kullansın, temiz dil.

BAŞKAN – Sayın Tunç, teşekkür ediyoruz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, "millet düşmanı" diyerek bana ağır bir hakaret etmiştir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ben "millet düşmanı" demedim, ben "Millet düşmanlarına karşı o sözü söylüyor." dedim.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – "Cumhurbaşkanı millet düşmanlarına söyledi." demiştir. Söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Bu sözleri millet düşmanlarına söylediğini ifade etti, size söylediğini ifade etmiyor. Sayın Enginyurt, AKP Grup Başkan Vekili size söylediğini kabul etmedi; beni bu konuda zorlamayın lütfen, bir hakaret olsaydı tabii ki ben size söz verirdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok uzun bir şey söylemeyeceğim. Birincisi "Siz yüzde 53 oy almış kişiye hakaret edemezsiniz." diyor; ben bir hakaret duymadım, o kişinin ağzından çıkan kelimelerin tekrarını duydum. Üstüne de diyor ki: "Recep Tayyip Erdoğan'ın dili milletimizin dilidir." Bunu aynen iade ediyorum! Bu milletin dili küfreden bir dil değildir, hakaret eden bir dil değildir, aşağılayan bir dil değildir. Recep Tayyip Erdoğan'ın kirli dilini milletimize mal etmeye çalışmak millete hakarettir.

Teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Tunç...

2.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Cumhurbaşkanımızın dili milletin dilidir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Millette küfür mü var ya! Millette küfür mü var!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Küfür yoktur. Cumhurbaşkanımız millet düşmanlarına karşı sert dilde konuşur, terör odaklarına karşı sert dilde konuşur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır "millet düşmanı" kim?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Millet küfrediyor, millet hakaret etmiyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Siz önce kendinize bakın, kendi dilinize bakın siz! Cumhurbaşkanımıza her gün hakaret ediyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir tane hakaret yok, hepsine dava açıldı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bunu kabul etmiyoruz, Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sakin olun... Bir saniye... Bir saniye...

Buyurun Sayın Beştaş...

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Sürtük” lafına ilişkin... Millet düşmanlarına “Sürtük!” diyebilir mi bir Cumhurbaşkanı, ben soruyorum, soruyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Sürtük” kelimesini kime karşı kullandı Sayın Başkanım? “Sürtük” kelimesini kime karşı kullandı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kardeşim, Gezi'ye çıkan bütün kadınlara söyledi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, Gezi'deki bütün kadınlar için söyledi.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, güne iyi başladık, birbirimizi dinlemezsek anlayamayız.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Polisi taşıyana karşı, dükkânları ateşe verenlere karşı kullandı.

SALİH CORA (Trabzon) – Vandallara karşı kullandı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben söz istedim...

BAŞKAN – Buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Terör eylemleri gerçekleştirenlere karşı kullandı, arabasında silah taşıyanlara karşı kullandı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Sayın Gündoğdu, lütfen...

Grup Başkan Vekilleri konuşuyor, onlar bir süre sonra anlayacaklar.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yılmaz Bey'in son beyanını çok talihsiz buluyorum, çok korkunç buluyorum ve bütün bu kadınlara, tüm kadınlara hakaret etti kendisi de.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne alakası var ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Millet düşmanlarına bu sözler söylenebilir.” ne demek ya? Bir Cumhurbaşkanı, kadınlara, maalesef çok korkunç bir nitelikle -tırnak içinde- “sürtük” lafını nasıl kullanabiliyor? Buna “Millet düşmanı” demek, ne demek, neyin ölçüsü? Küfretme hakkı mı var?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kim karar veriyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kimdir millet düşmanı, buna kim karar veriyor? Böyle bir deymi asla kabul etmiyoruz ve tüm kadınlar bu söze cevap verecek, en güçlü şekilde cevap verecek.

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – HÜDA PAR'ı savunanlar millet düşmanı, HÜDA PAR'ı savunanlar.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, burada çok büyük bir çarpıtma var, kadınlara yönelik böyle bir ifade kesinlikle yok; bu çarpıtmayı düzeltmem lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kime dedi peki?

OYA ERSOY (İstanbul) – Kime dedi, kime? “Sürtük” kime deniliyor?

BAŞKAN – Ama “sürtük” kelimesi kadınlara karşı kullanılmış...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kadınlara denilir ya, başka kime denilir?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şuradan düzeltelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu işin içinden çıkamazsın ağabey, yanlış yere girdin.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika veriyorum. Lütfen biraz daha sakın olun.

4.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, burada büyük bir çarpıtma var. Sayın Cumhurbaşkanımızın kadınlara yönelik böyle bir ifadesi kesinlikle söz konusu olamaz.

BURAK ERBAY (Muğla) – “Şerefsiz” demedi mi? “Ananı da al git.” demedi mi?

ORHAN SÜMER (Adana) – Askere “kelle” demedi mi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bakınız, o bahsettiğiniz kelimeyi, askere taş atan, polise taş atan, camı çerçeveyi indiren, dükkânları ateşe veren, o Vandallık yapanlara karşı kullanılan bir kelimeyi, burada, sanki kadınlara kullanılmış gibi ifade etmek son derece yanlıştır; kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Peki.

Gündem dışı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin.

SALİH CORA (Trabzon) – “İmamın kafasını keseceğiz.” diyenlere karşı da kullanmış olabilir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Sürtük” lafı Türkçede, Türk dil kurallarına göre -sözlüğü açsın, TDK'ye göre- kadınlara yönelik kullanılır; bunun Vandallıkla, şununla, bununla bir ilgisi yok.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, daha önce de defalarca tartışıldı; kim ne için kullandı, nasıl kullanıldı hep tartıştınız, onun için de daha fazla uzatmaya gerek duymuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Herkes biliyor yani.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak seçimlere ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak seçimler hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol'a aittir.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili, şu anda 27'nci Dönemin son haftasındayız, keşke 27'nci Dönemin son haftasında burada hem Parlamentonun birliği, beraberliği, hoşgörüsü adına siz Grup Başkan Vekili olarak daha makul davranabilseydiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Oraya söyle.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Doğal olarak, aslında bugüne kadar Parlamentoda gerçekleştiremediğimiz bir davranış şekli var yani birbirimizi anlamak yerine, birbirimizi dinlemek yerine, birbirimizle aynı dönem milletvekilliği yapmanın dostluğunu, ilişkilerini devam ettirmek yerine, genelde, hele bir de seçim yakınsa bu tür tartışmaları çok anlamsız boyutlara taşımak çok doğru değil. O anlamda AK PARTİ Grup Başkan Vekilinin bu söylemlerini de çok doğru karşılamadığımı ifade etmek isterim.

Sayın milletvekilleri, ben 2 dönemdir milletvekiliyim. 26'ncı Dönemde Tunceli Milletvekilliği yaptım. Tunceli Milletvekilliğim döneminde Tunceli'yle ilgili genelde bir algı vardı: O dönemde bölgede terörün etkin olmasından kaynaklı "Tunceli" denildiğinde, akla işte, terör eylemleriyle ilgili bir algı yaratılmasına yönelik bir çaba vardı ama Tunceli Milletvekilliğim döneminde Tunceli'nin bir terör kenti değil, tam tersine bir hoşgörü kenti, bir kültür kenti; devletine, cumhuriyetine, vatanına, milletine sadık ve Mustafa Kemal Atatürk'ün değerlerinin yaşadığı bir kentin değerlerine sahip olduğunu ifade ederek o kentle ilgili bir gerçeği ortaya koydum ve o doğrultuda siyaset yaptım. Tunceli'nin her dağında, taşında devletten, vatandan, millettten ve bayraktan yana taraf olarak terör karşıtlığımızı her ortamda ortaya koyduk. Kırk bir yıl sonra Elâzığ'dan aday oldum, pardon, daha doğrusu 1980 yılından seçim yılına kadar kırk bir yıllık ara bir dönemde Elâzığ'da hiçbir sol parti milletvekili çıkaramamışken Elâzığ Milletvekili olarak Parlamente'ye geldim. Ben Tunceli'den Elâzığ'a gelirken, milletvekili olurken Elâzığ'ı Türkiye'nin en sorunsuz şehirlerinden biri bilirdim çünkü bölgede AK PARTİ'ye her dönem inanılmaz destek veren, AK PARTİ'nin yirmi yıllık süresi içerisinde her dönem 5 milletvekilinin 5'ini alan, 20 belediyenin 17'sini alan ve orada Cumhuriyet Halk Partisinin 20 belediyede tek bir belediye meclis üyesinin bile olmadığı bir siyasi atmosferde aday oldum ve kırk bir yıl aradan sonra Elâzığ'dan seçilerek Parlamente'ye geldim. Bu onuru, şerefi, gururu bana yaşatan Elâzığ halkına da teşekkür ederim.

Önümüzde 28'inci Dönem var; gidip gelmemek var, gelip görememek var. Onun için ben her şeyden önce 27'nci Dönemde hiçbir parti ayrımı yapmaksızın görev yapan bütün arkadaşlarımıza, milletvekili arkadaşlarımıza yeni dönem için başarılar diliyorum. Bu görev süresi içerisinde çoğu zaman burada çok gereksiz, anlamsız tartışmalar oldu, çoğu zaman da çok haklı tartışmalar ve kavgalar oldu, zaman zaman biz de bunların parçası olduk, taraf olduk ve bundan dolayı da bunları aslında bizlerin birbirimize bir kırgınlığı değil, Parlamente'nin bir davranışı olarak görüp bundan sonraki süreçte de aslında Parlamente'nin bir nezaket üzerine, bir uyum üzerine çalışması gerektiğini düşünüyorum. Ama önümüzdeki dönemde sizler biraz daha rahat edeceksiniz çünkü biz bu tarafta, siz bu tarafta oturacaksınız, biz iktidar partisinin milletvekilleri olarak, siz muhalefet partisinin milletvekilleri olarak yer değiştireceğiz ama inanın, sizin bize göstermediğiniz hoşgörü hem Parlamente'de hem kendi illerimizde biz size göstereceğiz. Niye göstereceğiz? Çünkü sonuç itibarıyla biz illerimizden seçilmiş milletvekilleri, kendi partilerimiz birbirinden farklı olabilir ama bu ülkenin değerlerine, yaşadığımız şehirlerin değerlerine sahip çıkmak adına sizleri de dinleyeceğiz yani konuştuğunuz her şeye tepki vermeyeceğiz, önerilerinizi alacağız, birlikte hareket edeceğiz, araştırma önergelerimize destek vereceğiz, kanun tekliflerinize destek vereceğiz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – O kadar da şey yapma ya...

GÜRSEL EROL (Devamla) – Ve -size örnek- muhalefete nasıl davranılması gerektiği konusunda iktidar partileri milletvekilleri olarak bu süreci birlikte size yaşatacağız.

Sayın Başkanım, bildiğim kadarıyla siz de milletvekilliğine müracaat etmediniz, sizin için de aynı dileklerde bulunuyorum, bundan sonraki hayatınızda başarılar diliyorum, sizi de inşallah önümüzdeki süreçte bakan olarak görürüz.

Partimizin Sayın Grup Başkan Vekili, bunu söylemekte bir mahzur var mı? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Sizi de inşallah bakan olarak görürüz ve burada gerçekten önümüzdeki dönem dostluğun, nezaketin, hoşgörünün egemen olduğu yeni bir Parlamente yapısıyla 28'inci dönemde ülkemizin sorunlarının çözümüne ortak değerler katarız, ortak katkılar sunarız diyorum.

Hepinize en içten dileklerle sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum, hepinize yeni dönemin hayırlı olmasını diliyorum. İnşallah yeni dönemde daha uyumlu bir çalışma içerisinde oluruz diyorum.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunarım. Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, biz teşekkür ediyoruz.

Yeni döneminiz inşallah hayırlı olur. Güzel dilekleriniz için de ayrıca teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Taşkın...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ olarak Türk savunma sanayisini getirdikleri noktaya ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türk savunma sanayisinin geldiği nokta dünyaya parmak ısırtmaya devam ediyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın yerli firmalara verdiği destekle 2000'lerin başında başlattığı savunma sanayisindeki devrim, bugün dış politika ve ihracatta büyük bir etki oluşturuyor. "Savunmada yüzde 100 yerlilik" parolasıyla millî üretimde çitayı yükselten Türkiye, hem dizayn hem de savunma araçlarının motor gibi güç unsurlarında mutlu sona ulaştı. Kara araç ve sistemleriyle başlayan millî atılımla deniz ve havada da yerli dönüşüm sağlandı. Askerî araç, teçhizat ve silah sistemlerinde yüzde 80 yerlilik oranını aşan Türkiye kara, deniz ve havada geliştirdiği ürünlerle TSK'yi donatırken ihracatta dünyanın ilgisini üzerine çeken bir oyuncu oldu. AK PARTİ olarak, Sayın Cumhurbaşkanının güçlü liderliğinde, Türkiye Yüzyılı vizyonuyla savunma sanayisinde ülkemizi daha da ileri taşıyacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

6.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, deprem bölgesinde insanların hâlen ağır koşullarda yaşamak zorunda kaldığına ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Deprem bölgesinde insanlar hâlen ağır koşullarda yaşamak zorunda kalıyor. Barınma sorunu çözülebilmemiş değil, çadır, konteyner bulabilmek mümkün olmuyor; çadır bulabilenler ise her yağmurdaki su baskınıyla karşı karşıya kalıyor. Gıda, temizlik, içme suyu ihtiyaçları çok acil, insanlar ihtiyaçlarını alabilecek bir gelire sahip değiller. Enkaz kaldırmada olmayan iktidar depremden iki aydan fazla süre geçmiş olmasına rağmen hâlâ görevini yapmıyor. Acilen sağlıklı barınabilecek alanlar oluşturulmalı, ihtiyaçlar karşılanmalıdır. Her depremedeye insanca yaşamasına yetecek kadar aylık deprem maaşı bağlanmalıdır. Kadınlar, çocuklar, hastalar, yaşlılar, engelliler için özel önlemler alınmalıdır. Kamuya ve özel bankalara olan bütün borçlar acilen silinmelidir.

BAŞKAN – Sayın Barut...

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, AKP eliyle hortlatılan enflasyonda yıllık artış ENAG'a göre yüzde 112,51;

TÜİK verilerinde ise yüzde 50,51 oldu. İktidarın pembe boyacısı TÜİK'in verilerine göre bile son üç ayda asgari ücret 1.047 lira değer kaybetti. Maaşlar, enflasyon ve zamlar karşısında eridi; halkın alım gücü düştü. Saray gözdesi TÜİK'in enflasyon hesabını nerede yaptığını iyi biliyoruz, bu sonuçlara nasıl ulaştıklarını bir türlü anlamıyoruz. İnsanlarımız ekonomik krizde âdeta cehennem hayatı yaşarken sihirli dünyalarında akıl almaz hayaller kurup oynuyorlar. 1 kilo soğan bile 30 lirayı buldu; bunlar alay ediyor bizimle. Halkımızın yüzünün gülmesinin, tüketicinin ucuz ve güvenilir gıdaya erişmesinin yolu üretime ve üreticiye destek vermekten geçiyor. Bu çileyi biz bitireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu...

8.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Tip 1 diyabet tanısı konulmuş çocuklara sensörlü glikoz ölçüm cihazlarının ücretsiz dağıtıldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tip 1 diyabet tanısı konulmuş çocuklara sensörlü glikoz ölçüm cihazlarının ücretsiz dağıtılmasıyla ilgili beklentimizi 2022'nin Haziran ayında Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getirmiştik, hemen sonrasında Sayın Cumhurbaşkanının vermiş olduğu müjdeyle çocuklarımız büyük bir mutluluk yaşamıştı. Glikoz ölçüm cihazı yardım programının çalışmaları ocak ayı itibarıyla tamamlanmış ve tespit edilen çocuklarımıza cihazların dağıtımı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı öncülüğünde başlamıştır. Artık çocuklarımız aynı gün içinde parmaklarını defalarca delmek zorunda kalmayacak, yaşam kalitelerini artırarak hastalığın olumsuz etkilerini daha da az hissedeceklerdir.

Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Bakana, vermiş olduğu destekten dolayı ailelerimiz ve çocuklarımız adına teşekkür ederim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

9.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in Yamula ve Hirfanlı Barajlarından ve sahip olduğu jeotermal kaynaklardan yeterince faydalanamadığına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Aradan geçen onca yıla rağmen Kırşehir, Yamula ve Hirfanlı Barajlarından tarımsal sulama amacıyla bir türlü faydalanamamıştır. Durum böyleyken Hirfanlı Barajı'ndaki su potansiyelini gören Konyalı siyasetçiler DSİ'ye kendileri için çok önemli bir proje hazırlatmışlardır. Ancak çok daha az maliyetli olacak olmasına rağmen Kırşehir tarımı için Hirfanlı Barajı'ndan sulama projeleri bir türlü yapılamamıştır. Baraj gölünün çevresindeki köylülerimiz de haklı olarak bu duruma isyan etmektedirler.

Kırşehir'deki suyla ilgili bir diğer konu ise jeotermaldir. Zengin jeotermal kaynaklar olmasına rağmen, Kırşehir ısınma, seracılık ve turizm alanında ne yazık ki olması gereken noktanın çok uzağında kalmıştır. Bunun sorumluları elbette ki yirmi yıllık AKP iktidarının beceriksiz yerel kadrolarıdır. Buradan ifade etmek isterim ki iktidarımızda Kırşehir'deki su potansiyelini en verimli şekilde gerçekleştirecek projeleri ivedilikle hayata geçireceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

10.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, sitrik asit içerikli sıvılar yerine taze limon ve saf limon suyu tüketilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Piyasada limon sosu ve benzeri isimlerle sitrik asitten üretilen, gerçek ve doğal limon suyuna ikame kullanılan benzeri sıvılar tüketiciyi yanılttığı gibi vatandaşlarımızın sağlığını da tehdit ediyor. Ülkemizde bolca ve kaliteli yetişen limonlarımız varken bu ürünlerin üretiminde doğal limon yerine kimyasal içerikli ürünlerin kullanılması endişe vericidir. Yoğun olarak Adana ve Mersin'deki limon üreticilerimizi yakından ilgilendiren bu konu acilen ele alınmalı ve üretici desteklenmelidir. İçerik ve etiket düzenlenerek limon suyu imal eden dürüst sanayici ve limon üreten çiftçimizin hakkının korunacağı bir karar alınmalı, gıda kodeksi değişikliği Resmî Gazete'de yayımlanmalıdır. Tüketicilerimizin evlerinde, gittikleri yerde, her türlü lokanta, kafe, turistik tesislerde sitrik asit içerikli sıvılar yerine taze limon ve saf limon suyu tüketilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

11.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Varlık Fonunun varlıklarını teminat göstererek dışarıdan borçlanmasına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidar, milletin alın teri ve vergileriyle oluşan hazineyi yandaş müteahhitlere nasıl bağladı ise Varlık Fonu da aynı değerimin çarkına su taşıyor. Fon seçime çok az bir süre kala varlıklarını teminat göstererek dışarıdan 790 milyon euro borçlanmaya gitti, borçlanmanın ardından da 3 kamu bankasına 112 milyar TL aktarıldı. İktidarın seçime sayılı günler kala deprem yaralarının sarılması için acil kaynak ihtiyacı ortada iken kamu varlıklarını teminat gösterip yüksek faizle yüz milyonlarca euro borçlanması ülkenin geleceğini ve milletin varlıklarını finans baronlarına, yabancı bankalara ipotek etmesidir.

Biz Halil İbrahim sofrasını kurmak için uğraşırken, iktidar, kamu bankaları üzerinden yandaşlarına servet transferi yapmak için uğraşmaktadır. Az kaldı; bu peşkeşe iktidarımızda son vereceğiz, soyulan halkımıza haklarını iade edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

12.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Kızılay Başkanına ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP yetkililerine soruyorum: Depremde çadır satan Kızılay Başkanını ne zaman görevden alacaksınız? Yüz elli beş yıllık geçmişe sahip Kızılayı hayır kurumu olmaktan çıkarıp ticari bir kurum hâline getiren, Kızılayı vergi kaçakçılığına alet eden, vatandaş deprem bölgesinde çadır beklerken sosyal medyadan sanatçılara laf yetiştirmeye çalışan, "Ben gidersem kaos olur." diyen Kızılay Başkanının bulunduğu makamı daha fazla kirletmeye hakkı yoktur; bir an önce istifa etmesinin hem Kızılay kurumunu hem de milletimizi ağır bir yükten kurtaracağı kesindir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

13.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, misafir ettiği 400 bin depremzedenin yükünü tek başına kaldıramayan Mersin'e verilmesi gereken desteğe ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kayseri'nin afet bölgesi olmasıyla ilgili çalışmalar yapıldığını duyuyoruz. Kayseri de depremde etkilenmiştir, geçmiş olsun. Elbette Kayseri de afet bölgesi ilan edilsin ama Mersin 400 bin depremzede vatandaşımızı ağırlıyor, ilk günden beri söylüyoruz Mersin bu yükü tek başına kaldıramıyor, Mersin'in afet bölgesi ilan edilmesi lazım, olmadı özel statü verilmesi lazım, hiçbir şey bilmiyorsanız, beceremiyorsanız Mersin Büyükşehir Belediyesinin İller Bankasından aldığı payı artırın bari diyoruz, dinlemiyorsunuz.

Yazıklar olsun diyorum Mersin adına.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

14.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK yıllık enflasyonu 50,51 olarak açıkladı. Patates 20 lira, soğan 30 lira, kıyma 300 lira olmuş, vatandaşın mutfağındaki yangını görmek istemiyorsunuz. Gerçek enflasyon rakamı yıllık yüzde 112'den fazla. Mübarek ramazan ayındayız, 4 kişilik ailenin mütevazı bir iftar yemeği 650 lira olmuş; sahurda sadece peynir, zeytin, ekmek yense 500 lira, kimi kandırıyorsunuz? Yeter artık, yönetemiyorsunuz.

Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında ve Millet İttifakı iktidarında mutfaklarda tencereler kaynayacak, hiçbir çocuk yatağa aç girmeyecek; sana söz.

BAŞKAN – Sayın Erbay...

15.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Saburhane Gençlik ve Spor'un başarısına ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saburhane, Muğla Menteşe ilçemizde farklı kültürlerin izlerini barındıran, kendisine has mimarisiyle Muğla'mızın simgesi olan köklü bir sentimidir. Bu köklü sentimizi temsil eden Saburhane Gençlik ve Spor, Muğla Gelişim Ligi'nde namağlup şampiyon olarak U-14 Ege Bölge Şampiyonası'na katılma hakkı kazanmıştır. Takımımız bu şampiyonada büyük başarı göstererek yarı finale kadar çıkmıştır. Gelecek vadeden çocuklarımızın bize yaşattığı bu sevinç ve gurur için başta futbolcularımız olmak üzere kulüp başkanımıza, yöneticilerimize, teknik ekibe, velilerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ederiz. Saburhane Spor'un bu başarısı, destek verildiğinde gençlerimizin ne kadar büyük başarılarla imza atacağını göstermiştir. Bizlere düşen görev de bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Muğla'mızda sporun gelişimi için var gücümüzle çalışmak olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

16.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, AK PARTİ'nin her alanda yaptığı yatırımlarla Türkiye'yi ilmek ilmek dokuduğuna ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, ulaştırmadan sağlığa, eğitimden çevre ve şehirciliğe kadar her alanda Türkiye'yi yatırımlarla ilmek ilmek dokuyoruz. Türkiye Yüzyılı dediğimiz o büyük şahlanışı gerçekleştirene kadar durmayacak, dinlenmeyecek, hedeflerimizden asla kopmayacağız.

Dün resmî açılışını yaptığımız, yatırım bedeli 3 milyar 412 milyon lirayı geçen 97 kalem eser, hizmet ve yatırımlar Bağcılar'a hayırlı olsun.

Ayrıca, Elâzığ'da deprem konutları ve diğer projelerle 29.418 konut yaptık. İnşallah, yeni deprem konutlarımızı, İlk Evim, İlk İşyerim Projesi'ndeki 1.831 konut ve 17.500 altyapılı arsayı en kısa sürede teslim edeceğiz.

Yaparsa AK PARTİ yapar diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

17.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da 29 Mart gecesi yaşanan don olayından etkilenen üzüm üreticilerinin isteklerine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Üzümün başkenti Manisa'da 29 Mart gecesi ciddi bir don felaketi yaşandı. Don olayından Sarıgöl, Alaşehir, Ahmetli, Gölarmara ve Saruhanlı ilçelerimiz başta olmak üzere, 25 bin üzüm üreticisi aile etkilendi. Yaşanan afet, özellikle, yeni göz vermeye başlayan üzüm bağlarında etkili oldu. Bağlarda yüzde 80 ile yüzde 100 arasında hasar var; bu yıl bağlardan maalesef üzüm alınamayacak. Üreticilerin ise ne bir sigortası ne de başka bir güvencesi var. Primlerin yüksek, hasar karşılama oranının düşük olması nedeniyle üreticilerin çoğu TARSİM sigortasını da yaptıramıyor. Borç içinde kıvranan Manisalı üzüm üreticileri Manisa'nın afet bölgesi ilan edilmesini ve zararlarının devlet tarafından karşılanmasını istiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

18.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, BAĞ-KUR'lunun EYT düzenlemesinden yararlanabilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu hafta sonu Meclis kapanıyor, BAĞ-KUR'lunun ihya sorununu çözmek için AKP'den bir adım atılmadı. Bir berber esnafımız geçen haftaki konuşmamdan sonra bana durumunu yazdı. 1991 yılından BAĞ-KUR'lu, 7081 günü var, emeklilik için 9000 gün şartı getirdiğiniz için emekli olamıyor, 2000 gün alsa emekli olacak ama ihya kolaylığı yapmadığınız için 4300 günlük ödeme yapması isteniyor, bunun tutarı 300 bin lira. Hazırda o kadar parası olan esnaf nerede? Olsa, zaten şimdiye kadar primlerini ödeyebilirdi. Vatandaşımız CİMER'e de yazmış. Gelen cevapta kanunda bir değişiklik yapılmadığı takdirde yapılacak bir işlem olmadığı yazıyor. O zaman diyoruz ki: Gelin, BAĞ-KUR'luları yok sayan inadınızdan vazgeçin, EYT için gerekli gün sayısını 5000'e indirin, ihya kolaylığı sağlayın; yapmazsanız hem sizi BAĞ-KUR'luya şikâyet edeceğiz hem de 15 Mayıs'tan sonra AKP'nin eğrilerini düzelteceğiz.

BAŞKAN – Sayın Keven...

19.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, BAĞ-KUR'lu esnafın prim borcunun faizlerinin silinmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat esnafımızın yaşadığı sorunları bu çatı altında defalarca dile getirdim. Yozgat'ta binbir zorlukla ayakta durmaya çalışan esnafımızın sizlere selamı var. Esnafımız, BAĞ-KUR primlerini yıllarca ödemeye çalıştı, çalışıyor ancak halkın alım gücü düştü, siftah yapamadı. Pandemi geldi, esnafımız dükkânını kapatmak zorunda kaldı. Böyle bir dönemde esnaftan 9000 prim günü isteyerek emekliliği zora sokmak tam anlamıyla vicdansızlıktır, adaletsizliktir. EYT'liler yıllarca yılmadan mücadele ettiler, şimdi de emeklilikte prime takılanlar ortaya çıktı. BAĞ-KUR'lu esnafın yaşadığı prim adaletsizliğini ortadan kaldırmadınız, hiç olmazsa prim borcunun faizlerini silin. 5'li çeteye sağladığınız kolaylıkların yerine küçük esnafımızı, siftah yapamayan esnafımızı düşünün ve borçlarının faizlerini sıfırlayın.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

20.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

TÜİK âdeta bir algı ve yalan üretme merkezine döndü. TÜİK'e göre mart ayı enflasyonu yüzde 2,29 arttı, böylece yıllık enflasyon da yüzde 50,51 oldu. Peki, neyi baz almış TÜİK? Alkolsüz içecekler, giyim, çeşitli mal ve hizmetler. Peki, nedir bu çeşitli mal ve hizmetler? Belli değil. Ancak vatandaşımızın her gün sofrasında kullandığı et var mı? Yok. Soğan var mı? Yok. Peynir, zeytin, patates var mı? Yok. Birçoğu yok ama hiç kimsenin ihtiyaç duymadığı birçok madde bunun içine konularak gerçekte, ENAG'a göre yüzde 115 olan enflasyonu yüzde 50,51 göstermiş ve bunun üzerinden de çalışanların ücretlerine zam yapmayı düşünüyor.

Buradan bir kez daha uyarıyoruz: Milletin hakkını yemeyin, gerçek oranları açıklayın ki milletimiz de doğruyu görsün diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

21.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, muhalefetin Cumhurbaşkanı adayı belirleme sürecine ve sonrası yaşananlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

"Cumhurbaşkanı adayını belirlemek kolay iş, önemli olan ilkelerimiz." dediler, adaylarını sır gibi sakladılar, gizem yarattılar, milleti oyaladılar. Seçime sayılı günler kala, yenilen pehlivan güreşe doymaz misali, her seçimi kaybeden, tesadüf eseri parti lideri olan Kılıçdaroğlu'nu mindere çıkardılar, "Adayımızdır." dediler. Masadan bir lider itiraz etti, hışımla ayağa kalktı, zehir zemberek açıklamalar yaparak "6'lı masa artık millet iradesini kararlarına yansıtmaya kabiliyetini kaybetmiştir, şahsi hırslar Türkiye'ye tercih edilmiştir. Milletin sesinin duyulması gerekir." demiş ancak üç gün sonra aynı masaya geri dönmüştür. Ne oldu, niye oldu, neler döndü; bizlere kapalı. Yaslı ve yaşlı gözleriyle Kılıçdaroğlu'nun adaylığını kabul etmiştir.

Lider olabilmek, iktidar olabilmek güven, istikrar, doğruluk, şeffaflık ve kararlılık gerektirir. Muhalefet "Ya tarih olacağız ya da tarih yazacağız." dedi. İlan ediyorum: Tarih oldunuz bile, tarihe kayıt...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hancıoğlu...

22.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstatistikleri çarpıtma merkezinin açıklamasına göre martta enflasyon yüzde 2,29; yıllık enflasyon yüzde 50,51. Bir kez olsun üşenmeyip sokağa çıksalar, bakkala, manava, kasaba uğrasalar, fiyat etiketlerini görseler şu açıkladıkları rakamlardan utanırlar. 30 liralık soğanı, kilosu 300-350 liraya ulaşan kıymayı görüp de utanmayan yönetici yüzüzdür. Enflasyonu yarı yarıya gösterip gerçek tabloyu çarpıtmak, aynı zamanda, emekçinin, dar gelirlinin cebindeki parayı çalmaktır ve bu utanç 14 Mayıs kadar bu iktidarın sırtında yük olacaktır.

İsterseniz seçim gününe kadar enflasyonu "sıfır" olarak ilan edin, ne yaparsanız nafile; 14 Mayıs'tan sonra ülkemiz yepyeni bir döneme girecek, istatistik aldatmacası ve yüzüzlük son bulacak.

Hepimize hayırlı uğurlu olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

23.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

TÜİK enflasyon rakamlarını açıkladı, yüzde 50,51; ENAG'a göre yüzde 100'ün üzerinde. Ziraat Odaları Birliği, üretici ve market fiyatları arasındaki fiyat farkını açıkladı, akıllara ziyan; 80 kuruşluk soğan marketlerde 25-30 liraya satılıyor; dalında 3 liraya, 3,5 liraya satılan limon marketlerde 25-30 liraya satılıyor. Bu, girdi maliyetlerinin yükseldiği bir noktada hem Türk tarımını bitirmek hem de Türk vatandaşı gıda ihtiyacını karşılayamamasın demektir. Böyle bir anlayışı kabul etmek mümkün değil. 14 Mayıs çok yakın, hem vatandaşlarımız hem çiftçilerimiz şunu iyi bilsin: Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Yüksek Güvenlikli 1 No.lu Cezaevinde kalmakta olan 2 mahpusun sağlık durumuna ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Mahpuslar cezaevi şartlarının kötülüğünden dolayı çok sık hastalanıyor ve tedavileri aksatıldığından daha da ağır hasta oluyorlar. Sincan Yüksek Güvenlikli 1 No.lu Cezaevinde kalmakta olan 2 mahpusun durumu iyice kötüleşiyor. Böbrek nakil hastası Mehmet Parlak'ın, düzenli kontrollerinin yapılması gerektiği hâlde kontrolleri yapılmadı, verilen yemekler uygunsuz olunca böbrek fonksiyon değerleri bozuluyor, uzman doktora gidemediği için diyet yemek de alamıyor. 17 kilogram zayıflayan mahpus bir deri bir kemik kalmış durumda. Bir an evvel infaz erteleme işlemleri yapılmalıdır.

Aynı cezaevindeki ikinci hasta mahpus Mustafa Çiftçi'ye önemli bir gecikme sonrası kanser hastalığı tanısı konulmuş ancak gereken tedaviyi alamıyor. Görüşlerde ayakta duracak hâli yok. Çorum'da üç aydır hastaneye yatamadığı gibi, Sincan'da da Araştırma Hastanesine hâlen yatamadı. 20 kilo zayıflayan, kan tüküren bu hasta mahpusun ölmesi mi bekleniyor?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Öztürk, siz mi konuşacaksınız İYİ Parti adına?

Buyurun.

25.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin bilinçli politik tercihlerle ve ısrarlı yanlışlarla Türkiye ekonomisini tahrip etmeye devam ettiğine ve bu tahribatın göstergelerine, bu iktidarın miadını doldurmasına az kaldığına, İYİ Parti iktidarında devlet yönetiminin nasıl olacağına ve cuma günü İYİ Partinin İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıya ilişkin açıklaması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin yanlış ekonomik politikalarıyla Türk milletine ödettiği ağır bedelleri geldiğimiz noktada öngörüsüzlükle açıklamak mümkün değildir. Hükümet, iktidarın sona ermesine sayılı günler kalmasına rağmen bilinçli politik tercihlerle ve ısrarlı yanlışlarla Türkiye ekonomisini tahrip etmeye devam etmektedir. Bildiğiniz üzere 2022 yılında Türkiye 48 milyar dolar tutarında rekor bir cari açık vermişti. Merkez Bankasının 2023 yılına dair açıkladığı ödemeler dengesi istatistikleri sadece yılın ilk ayında tam 9,8 milyar dolarlık bir cari açık olduğunu ortaya koymuştur. Bu durumda Sayın Erdoğan'ın meydanlarda

konuştuğu ve milletimize vadettiği istihdam, üretim ve cari fazla modelinin iflası resmî olarak ilan edilmiştir. Ne acıdır ki ülkeyi yönetenler, saray bürokrasisi, 5 maaşlı danışmanlar ve atanmış trollerin simüle ettiği alternatif bir gerçeklikle kaybolmuşlar. Enflasyon TÜİK rakamlarına göre bile yüzde 50'nin üzerinde, cari açık rekor üstüne rekor kırıyor, gerçek işsizlik verileri ise 8,5 milyonu aşmış durumda. Hani faiz düşünce istihdam ve ihracat artacak, cari açık düşecekti; hani rezervler artacak, döviz ihtiyacı azalacak, hayat pahalılığı son bulacaktı; hani vatandaşımızın alım gücü Aralık 2022 itibarıyla artmaya başlayacaktı? Bunları söyleyen kayıp bakan ne yapıyor acaba? Bunu hamasi bir siyasi söylem olarak değil, bir vaka olarak söylüyorum. Geldiğimiz noktada paramız pul olmuştur. En yüksek değerdeki banknotumuz 200 lira; tedavüle girdiğinde bu parayla 130 dolar alınabiliyordu, 3 çeyrek altın alınabiliyordu; bugün ancak 10 dolar 50 sent alınabiliyor, 10 tane 200'lük banknotla ancak bir çeyrek altın alınabiliyor. Alım gücünün böylesine eridiği bir zaman ve zeminde bugün 1 kilo kıyma 200 lirayı aşıyorsa, 1 kilo soğan 20 lirayı bulduysa, 1 litre süt 30 liraya dayandıysa bunun sorumlusu kimdir? Yetki ve sorumlulukta paralellik ilkesi gereği sorumlu, devletin tüm denge ve denetleme mekanizmalarını işlevsizleştirmek pahasına tüm yetkileri kendi uhdesinde toplamış olan Sayın Recep Erdoğan'dır; sorumlu, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin bizzatı kendisidir. Siyasi tarihimizde çok defa hatalı politikalar izleyen hükûmetler olmuştur ancak hatalarına bu kadar bağımlı bir hükûmet olarak Adalet ve Kalkınma Partisi ayrı bir istisnadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İstisnası olmaya heves ettiğiniz işlerden dolayı memleket bu hâldedir ve siz daha hâlâ milletimizin sesine kulak vermek yerine, kanayan yaralarına merhem olmak yerine mukaddes değerlerden siyasi rant devşirme hevesine meylediyorsunuz; daha hâlâ refahı paylaşdırmak yerine fukaralığı yönetmeyi tercih ediyorsunuz.

Evet, ülkemizin ekonomisi adım adım bir ödemeler dengesi krizine doğru sürüklenmiştir ancak açıklanan makroekonomik verilerden daha endişe verici olan bir şey vardır ki o da devlet ciddiyetinden ve terbiyesinden nasibini almamış bir yönetim anlayışının Türkiye'ye hükûmet etmesidir. Milletimiz müsterih olsun, devlet yönetme ehliyetini kaybetmiş bu Hükûmetin miadının bitmesine çok az kaldı, son kırk gün. İktidarımızla birlikte devlet yönetme ciddiyetini, tarafsız ve kendi kanunlarına uyan bir bürokrasiyi, tüm vatandaşlara eşit mesafede şeffaf bir yöntem anlayışını mutlaka inşa edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Emeğin ve alın terinin kıymet gördüğü, her bir vatandaş için refah bir hayatın mümkün olduğu bir Türkiye hedefine mutlaka kavuşacağız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ayrıca, cuma günü partimizin İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı bir saldırı... Toplumsal bir tepkiye sebep olan bu menfur saldırı sonrasında yetkili makamlarca failin yakalandığı açıklanmış ama olayın hırsız kovalamacası sebebiyle meydana geldiği kamuoyuna yansımıştı. Cumhuriyet savcılığınca başlatılan soruşturmanın ardından saldırgan mahkemeye çıkarılmadan serbest bırakılmıştı. Seçime günler kala partimizin il binası kurşunlanmış ve gerek hukuku gerekse toplumsal vicdanı yaralayan ciddi bir adaletsizlik meydana gelmiştir. Öyle ki ucube sistem eliyle adım adım kuşatılan yargı sisteminin adalet terazisinden nasıl uzaklaştırıldığı bu menfur saldırıyla bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kimse merak etmesin, İYİ Parti bir sorumluluk anlayışıyla tahrik ve tuzaklara düşmeyecek; ülkemizin birliği, huzur ve refahı için makulün sesi ve mazlumun güvencesi olacaktır. İnaniyoruz ki 14 Mayıs'ta hep birlikte demokrasiye ve adalete, liyakate ve ciddiyete sahip çıkacağız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına, seçim yaklaşırken seçim operasyonlarının her yönüyle devam ettiğine, HDP'nin giderek büyüyüp güçlendiğine, Siirt'in Kurtalan ilçesinden Muğla'nın Bodrum ilçesine giden işçilerin saldırıya uğradığına ve gerekçesine, iktidarın ırkçılığı körüklediğine, Amed'de jandarmanın açtığı ateş sonucu Mikail Ekinci isimli bir yurttaşın yaşamını yitirdiğine ve Peru'daki resmî kurumların liman şehri El Callao'daki bir depoda ele geçirilen kokainin varış yerinin Türkiye olduğunu açıkladığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün mart ayı enflasyon verileri açıklandı, TÜİK'e göre yıllık enflasyon yüzde 50,51; aynı aylık enflasyon yüzde 2,29; ENAG'a göre ise yüzde 112. Aradaki 62 puanlık fark, iktidarın TÜİK eliyle emekliden ve memurdan çaldığı miktarı gösteriyor aslında. Bir yıldır "Bekleyin, enflasyon düşecek." sözleri hâlâ bitmedi ama hiçbir düşüş olmadığı gibi artış istikrarlı bir şekilde devam ediyor. Dünyanın hiçbir yerinde aslında üç haneli bir enflasyon göremeyiz ama -bu rakam, örneğin TÜİK verisi elimizde- TÜİK, AKP iktidarının borazanlığını yaparak seçim gününe yaklaşılacak her bir günde makası daha da fazla açmaya devam ediyor. TÜİK ile ENAG arasındaki fark yüzde 100'ü aşmış durumda. Birkaç veriyle TÜİK'in nasıl bir yalan makinesi olduğunu kamuoyuyla da paylaşmak istiyorum. 2021 yılı ramazan ayında 30'lu yumurtanın fiyatı 16 TL'ydi, bugün 80 TL; 1 kilogram kıyma 80 liraydı, bugün 245 lira; 1 litre ayçiçeği yağı 12 TL'ydi, bugün 45 TL; 1 kilogram soğan 2 TL'ydi, bugün 25 ila 30 TL arasında; 1 kilogram salça 8 TL'ydi, bugün ise 38 TL; bunlar asgari rakamlar. Halkın sofrasındaki yangın harlanarak büyüyor ve o yangını bizler birleşerek, mücadele ederek 14 Mayıs'ta söndürmeye başlayacağız. 15 Mayıs sabahı ilk iş, Türkiye'nin kamu kurumlarını AKP-MHP vesayetinden kurtarmak olacaktır. Gerçek bir yüzde 100'lük enflasyon, yalanla yoğrulmuş yüzde 1'lik TÜİK enflasyonundan bile daha iyidir; bu konuda söz veriyoruz halkımıza.

Sayın Başkan, seçim yaklaşırken seçim operasyonları her yönüyle devam ediyor. Urfa'da, İzmir'de partililerimiz gözaltına alındı, tutuklandı; 7 kişi İzmir'de, 17 kişi Urfa'da tutuklandı. Bugün de yine, İzmir ve İstanbul'da gençlik meclisi üyelerimize ve yöneticilerimize yönelik bir operasyon var. Aralarında Demokratik Modernite dergisi çalışanı gazeteci Sema Korkmaz da var. Soruşturma dosyasında gizlilik kararı var, 15 kişinin gözaltına alındığını biliyoruz. İsimlerini öğrenebildiklerim Sedat Uğraş, Muhammed Uğraş, Barış Ugun, Rojin Değirmenci, Osman Koçar, Serhat Yavaş ve Sema Korkmaz. AKP-MHP iktidarına sesleniyorum: Bugüne kadar ne kadar kişiyi tutukladınız herhâlde sayıyı siz bilmiyorsunuz ama biz gayet iyi biliyoruz; binlerce HDP'liyi, sevenini, destekleyenini, yöneticisini tutukladınız ama HDP'ye bir zarar verdiğiniz yanılışına sakın kapılmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Biz giderek büyüyoruz, güçleniyoruz. Bu gözaltılar, sizin ne kadar aciz içinde olduğunuzu gösteriyor. Hani çıkıp seccadeler sallıyorsunuz ya, tehdit ediyorsunuz ya, Kobani olaylarını her gün dilinize dolayıp bir gün "251 kişi" bir gün "53" bir gün "50 kişi" diyorsunuz ya, kaybettiniz ya, bunu kabul etmeyeceğinizi biliyoruz. Gözaltıları, tutukluları serbest bırakın, yol yakırken bunların hukuksuz olduğunu kabul edin diyeceğim ama o basiret, o durum sizde yok; biz

bunların hepsinin hesabını soracağız, hesap verecekler. Seçim operasyonu ile gençlik meclisi üyelerini, MYK üyemiz İdil Uğurlu'yu gözaltına alıp tutuklayanlar 14 Mayıs'tan sonra siyasi operasyon yaptıkları yönünde hesap verecekler.

Sayın Başkan, bugün yine çok kötü bir haber düştü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Muğla'nın Bodrum ilçesine, benim vekili olduğum Siirt'in Kurtalan ilçesinden geçen haftalarda işçiler gitmişler. Bugün, yaralandıkları ve saldırıya uğradıkları haberi geldi. Haberleri araştırdım; neymiş, aralarında Kürtçe konuşuyorlar. Evet, Kürtçe konuşukları için satırda, sopayla ve pompalı tüfekte saldırıya uğramışlar; birinin burnu kırılmış, biri alından satır darbesi almış, birinin de kafasına üç dikeş atılmış. Hatta şunu demişler: "Buranın büyüğü biziz, kimse bize hesap soramaz." Hiç kimse büyük değil ya. Bu ülkede Türk kadar Kürt'ün de hakkı var. Bu ülkede Türkçe kadar Kürtçenin de geçerliliği var; bu, dilimizdir, milyonlarca yurttaşın dilidir. Bu ırkçılığı körükleyenler bizzat iktidardakilerdir. Kendileri ırkçılığın öncülüğünü yapıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bütün Kürtler adına şunu söylüyorum ki dilimizi konuşmaya devam edeceğiz. Bu dili unutturamayacaksınız, yüzlerce yıldır unutturamadınız, bundan sonra da unutturamayacaksınız ve bu dile ilişkin taleplerimiz er geç bu Parlamentoda kabul edilecek.

Sayın Başkan, yine bir başka mesele, Amed'de Mikail Ekinci isimli bir yurttaş jandarmanın açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. Evet, niye? Hakkında -araması varmış, ayrıntılara da baktım- bir yakalama kararı var. Jandarma köyü basıyor ve nasıl oluyorsa kalbine isabet edecek şekilde arkasından ateş ediyor ve Mikail Ekinci ölüyor. Jandarmanın görevi, yakalama kararı olan birini öldürmek değildir, yakalamaktır ya, yakalamak zorundadır. Mikail Ekinci onlara karşı bir silah kullanmış mı, bir cevap vermiş mi? Böyle bir bilgi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O kadar rahat insan öldürülüyor ki bu topraklarda, hakikaten insanın sözü bitiyor ve bunu, bu iklimi yaratanlar cezasızlık politikasını devam ettirenlerdir, cezasızlığa güç verenlerdir. Mikail Ekinci'ye tetiği çeken hâlâ serbest. Yaşam hakkı artık bu ülkede güvende değil; nasıl kişi özgürlüğü ve güvenliği güvende değilse yaşam hakkı da güvende değil.

Sayın Başkan, izninizle son söyleyeceğim şu: Peru'daki resmî kurumlar, liman şehri El Callao'daki bir depoda ele geçirilen 2 ton 310 kilo 760 gram kokainin varış yerinin Türkiye olduğunu açıkladı. Bu, korkunç bir rakam. "Uyuşturucu kartellerinin sevkiyatlarında genellikle Belçika, Hollanda, İspanya ve Fransa'yı tercih ettiklerini biliyorduk ama bu sefer İstanbul Limanı'ydı." diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Açıkçası, uyuşturucuyla mücadele ettiğini sürekli ifade edenlere soruyorum: Bu büyük suçların peşine düşüyor musunuz ya? Ne yaptınız, kimi yakaladınız? Uluslararası basına çıkan, bu kadar ciddi bir şekilde tartışılan bir meselede hâlâ Türkiye'de çit yok. Peru'da tek seferde ele geçirilen 2,3 ton kokainin neredeyse Türkiye'de bir yılda yakalanan toplam kokain miktarına eşit olması sevkiyatın ne kadar büyük olduğunu da gösteriyor. Birleşmiş Milletler Uluslararası Narkotik Kontrol Kurulu 2022 Yılı Raporu'nda da Türkiye'nin Güney Amerika'daki uyuşturucunun Orta Doğu ve Avrupa pazarlarına taşınmasındaki öneminin arttığına işaret edilmişti. Uyuşturucuyla mücadele ettiğini iddia edenlere duyurulur: En büyük sevkiyatların varış noktası Türkiye. Bunu durdurmazsanız toplum zehirlenmeye devam edecek; biz durduracağız ama 14 Mayıs'tan sonra.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Özel, buyurun.

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıya, 3 Nisan 1930 tarihinde Belediye Kanunu'nda yapılan değişiklikle kadının belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı önündeki engellerin kaldırıldığına, 14 Mayıs seçimleri öncesi bu haftanın Meclisin son çalışma haftası olduğuna ve hâlâ çeşitli düzenlemelerin yapılması gerektiğine, 29 Mayıs gecesi Manisa'da yaşanan dondan etkilenen üzüm üreticilerinin yaşadığı mağduriyete, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ve 14 Mayıs seçimlerinde milleti düşünenlerin iktidara geleceğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözlerime öncelikle, İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıdan duyduğumuz üzüntüyü; ardından, yürütülen süreç ve sonuçlarından duyduğumuz endişeyi ifade ederek başlamak isterim. Bir kez daha, İYİ Parti ailesine geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Sayın Başkan, bugün 3 Nisan. 3 Nisan 1930; her şey o gün başladı. Eğer 3 Nisan 1930 günü Belediye Kanunu'ndaki değişiklik yapıp da kadının seçme ve seçilme hakkının önündeki engeller kaldırılmamış olsaydı, örneğin Sayın Nevin Taşlıçay, örneğin Sayın Meral Daniş Beştaş, örneğin Sayın Burcu Köksal bugün bu Meclisin bu sıralarında oturmuyor olacaktı. Kadınların, 1930'dan sonra, 1933'te muhtarlık yapmalarının, 1934'te de Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmelerinin, görev yapmalarının önündeki engel kaldırılmıştır. Atatürk'e, cumhuriyetin kurucu kadrolarına bir kez daha minnetlerimizi ifade ediyoruz. Gelecek dönem tüm siyasi partilerin daha fazla kadın milletvekiliyle, hak ettikleri gibi, eşitlik ilkesine uygun olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilmelerini ümit ediyoruz.

Sayın Başkanım, bu hafta, 14 Mayıs seçimleri öncesi son çalışma haftamız. Elbette, son gün hepimiz çeşitli düşüncelerimizi, duygularımızı paylaşacağız ancak başlarken hatırlatmamız gereken bazı meseleler var. Çünkü Mecliste bu dönemde, toplumun beklentilerine cevap verme noktasında kendi gündemine, toplumun gündemine hâkim olmak yerine, örneğin, dört buçuk yıl boyunca, kendi verdikleri kanun teklifini getirmeyip ya da ittifak ortaklarının imzasına sahip çıkmayıp "Ben yaşadıkça EYT olmaz, seçimi kaybedeceğimi bilsem EYT'yi getirmem." diyenlerin seçimin kaybını net gördükten sonra EYT'yi yasalaştırdıklarını gördük. Genel Başkanımızın imzasının olduğu kanun teklifini komisyonda gündeme almadılar. Sayın Bahçeli'nin imzası olan, Sayın Destici'nin imzası olan kanun tekliflerini gündeme almadılar. Yani Meclis, milletin iradesinin tecelli etmesi gereken yerken sarayın iradesinin tecelli ettirildiği yere dönüştürülmeye çalışıldı. Şimdi, bu Meclisten hâlen daha beklentisi olanlar var.

Emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili düzenlenmede staj mağdurları yok sayıldı; düzeltilmeliyiz. 2000 sonrası kademe beklentisi vardır; mutlaka karşılamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 5000 prim gün sayısı sözü Bakanın ağzından çıkmışken o haberlerin mürekkebi kurumadan, 5900 prim günüyle mağduriyet yaratıldı; telafi etmeliyiz. BAĞ-KUR'a yönelik 9000 günlük prim adaletsizliğini mutlaka çözmeliyiz. Kamu personeline SSK'liler, BAĞ-KUR'lular için askerlik borçlanması tarih geri çekilmesi varken kamu personeline, Emekli Sandığı kökenlilere yapılmıyor; mutlaka bunları düzeltmeliyiz. Buradan Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak "Bunların mutlaka çözülmesi gerekiyor." diyoruz; biz buradayız, gece gündüz çalışırız, destek veriz. Yapmazsanız, kimse üzülmeyin, 14 Mayıs'ta geleceğiz, bu sözlerin hepsini teker teker tutacağız.

Sayın Başkanım, üzümün başkenti, memleketim Manisa'da 29 Mart gecesi büyük bir don felaketi yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yaşanan don olayından sonra Sarıgöl, Alaşehir, Ahmetli, Gölarmara ve Saruhanlı ilçelerimizde 25 bin üzüm üreticimiz bundan etkilendi. Yeni göz veren bağlarda yüzde 80 ila 100 arasında don hasarı var, maalesef üzüm alınamayacak ve beklenmedik şekilde sigortasız, TARSİM'i olmayan bağcı bazında soruyoruz "Niye bu, böyle oldu?" diye. Diyorlar ki: "Geçen sene donlarda, TARSİM gelip bizim zararımızı karşılarken o kadar çok kesinti yaptı ki, bu kadar yüksek prim varken 'Ya, zaten ödemiyorlar.' dedik, yaptırmadık." Manisalı üzüm üreticisinin yaşadığı bu mağduriyetin derhâl çözülmesini bekliyoruz, bu konuda bir an önce gerekli açıklamaların yapıp talimatların verilmesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, diğer mevkidaşlarımızın da ifade ettikleri bir hususu dile getirmek boynumuzun borcu. Tayyip Bey'i üzmeyen istatistik kurumu TÜİK bugün enflasyonu yüzde 50,5 olarak ilan etti; İTO'nun rakamları -ki onlar da mahcupdur- 73 ama ENAG, enflasyonu yüzde 112 olarak söylüyor. Şimdi milletin Meclisinde, milletin huzurunda, canlı yayında Meclis Başkanının, Atatürk'ün koltuğunu temsil eden Sayın Meclis Başkanının Vekilinin gözünün içine bakarak, milletimizin gözünün içine bakarak... Orhan Sümer, Adana'dan seçildi, geldi; "Ara, sor." dedim; geçen sene Adana'da 210 gram ramazan pidesi 2,5 lira, bugün 5 lira. Afyon Milletvekili Burcu Köksal, aradı; Afyon'da gramajı artıyor, geçen sene pide 5 lira, bu sene 10 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel aradı, sordu fırıncıya, bakkala, vatandaşa; geçen sene 300 gram pide 6 lira, bu sene 10 lira. Bursa Milletvekili Erkan Aydın burada, Bursalılar orada; geçen seneki 6 liralık pide bu sene 12,5 lira. ENAG'ın dediği yüzde 110 mu doğru, TÜİK'in, Tayyip Bey'i üzmeyen istatistik kurumunun dediği yüzde 50 mi doğru? Yüzde 50 olsa 7,5 lira olması lazım 5 liralık pidenin; bütün hesabı vatandaş böyle yapsın. Ramazan pidesinde, somun ekmekte, sütte, peynirde, yumurtada, çocuk bezinde, ette milletvekillerimizin başka bir bilgisi varsa desinler ki: "TÜİK doğru söylüyor kardeşim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alalım.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burası Millet Meclisi, bütün iktidar partisi milletvekillerine sataşıyorum, enflasyon yüzde 50 değil, yüzde 100'ün üzerindedir; Siirt'te üzerindedir, Amasya'da üzerindedir, Artvin'de üzerindedir, Sivas'ta üzerindedir, Trabzon'da, Bartın'da, İstanbul'da üzerindedir. Hepsine şikâyet ediyorum, eğer ramazan pidesi yüzde 120 zam aldıysa, bütün zorunlu tüketim malzemeleri yüzde 110 zam aldıysa...

SALİH CORA (Trabzon) – Trabzon'da şu anda 15 lira.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın "Trabzon'da ramazan pidesi 15 lira." diyor. Geçen sene kaç paraydı?

SALİH CORA (Trabzon) – 10 liraydı, 10 lira.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçen sene 7,5 liraya satılan pide 15 lira olduğunda daha konuşacak hiçbir şey yok.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayır, 10 liraydı, 15 lira oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün vekillere sataşıyorum, gidin ve milletinize şu hesabı verin: "Biz enflasyonu yüzde 50 ölçüyoruz." deyin ama millet enflasyonu yüzde 120 hissediyor kardeşim. Çözmeye geliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâziğ) – 14 Mayıs'ta da millet size sataşacak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son sözüm...

BAŞKAN – Son artık, son sözünüzü alabilir miyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Türk milleti, Türkiye'deki bütün vatandaşlarımız; eğer geçen ramazandan bu ramazana, geçen seneden bu seneye 10 liralık bir mal 15 lira olduysa TÜİK doğru söylüyor, Tayyip Bey doğru söylüyor ama 10 liralık mal 20 lira, 22 lira olduysa, 200 liraya aldığın çocuk botu 400 lira, 450 lira olduysa o zaman bu kardeşleriniz doğru söylüyor. Doğrularla birlikte olun, iyilerle birlikte olun, dürüstlerle birlikte olun, Türkiye'nin geleceğine sahip çıkın. Doğruyu söylemeyenler, açlığı görmeyenler, yoksulluğa susanlar 14 Mayıs'ta artık biraz kenara çekilecekler, milleti düşünenler iktidara gelecek, yüzü güldürecek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tunç, bir saniye lütfen...

Sayın Özgür Özel "Bütün milletvekillerine sataşıyorum." dedi, bütün milletvekillerine sataşmadan söz vermeyelim ama ya Cora'ya ya da Demirbağ'a -çıkış Demirbağ- sataşmadan bir söz vereyim istedim.

Sayın Tunç, buyurun.

28.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, bu haftanın 27'nci Dönemin son çalışma haftası olduğuna, bu yasama döneminde çıkarılan yasal düzenlemelere ve denetim konularına, bu çalışmalarda emeği geçen milletvekillerine, Divana teşekkür ettiğine, yürütme olarak son yirmi bir yılda gerçekleştirdiklerine ve 14 Mayıs sonrasında Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde milletin doğru adımlarla yola devam diyeceğine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, her milletvekilimize sataşma oldu. 285 çarpı ikişer dakikadan, eğer dakikaların...

BAŞKAN – Sıkıntı yok, ben sabaha kadar beklerim, konuşabilirler.

Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönemin son çalışma haftasındayız. Tabii, cumhuriyet tarihimizin, demokrasi tarihimizin en uzun süren yasama dönemini gerçekleştirdik; Altıncı Yasama Yılı da ilk kez bu dönemde gerçekleşti. Tabii, bu, istikrarın bir göstergesi, yeni hükümet sisteminin bir göstergesi. Bu süre içerisinde milletimizin

bizden beklediği çok önemli yasal düzenlemeleri hep birlikte burada yasalaştırdık, denetim faaliyetleri gerçekleştirdik. Bu süreç içerisinde emek sarf eden iktidarıyla muhalefetiyle tüm milletvekillerimize ve siz Değerli Başkan ve Başkan Vekillerimize, Divanımıza çok teşekkür ediyoruz. İnşallah, 28'inci Dönemde de milletimizin Türkiye Büyük Millet Meclisinden beklediği yasal düzenlemeler, denetim faaliyetleri kesintisiz devam edecektir.

Diğer taraftan, yürütme olarak da son yirmi bir yılda milletimizin refahı, ülkemizin kalkınması yolunda çok önemli adımlar atıldı, bunları küçümsemek gerekir. Evet, küresel enflasyon var ama küresel enflasyona karşı da milletimizi ezdirmemek için hep burada da ücretlerde, asgari ücrette, emekli maaşlarında gerçekleştirilen yasal düzenlemeleri, yine, yürütmenin seyyanen artışlarıyla da bu alım gücünün artırılması noktasındaki çabaları milletimiz takip ediyor. Son yirmi bir yılda Türkiye'nin millî gelirini 238 milyar dolardan 1 trilyon dolara çıkardık; ihracatını 36 milyar dolardan 250 milyar dolara çıkardık; istihdamını 21 milyon kişiden 31 milyon kişiye çıkardık yani 10 milyon ilave istihdam sağladık yirmi bir yılda.

KANİ BEKO (İzmir) – 10 milyon işsiz var be!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bizim enerjide kurulu gücümüz 31 bin megavattı, 102 bin megavatın üzerine çıkardık. Karadeniz'de 710 milyar metre küp doğal gaz keşfettik ve buradan trilyonlarca lira gelir milletimize sağlanacak. Akkuyu'da nükleer santral, Gabar'da petrol... 152 yeni organize sanayi bölgesi kurduk ve organize sanayi bölgelerinde fabrika sayısını 12.800'den 74.200'e çıkardık. Yerli otomobili ürettik, yılların, yüzyılın hayalini gerçekleştirdik; 20 bin insanımız kurayla yerli otomobil sahibi oluyor. Teknopark yok denilecek kadar azdı, 94 teknopark, 29 endüstri bölgesi kurduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hastane yatak sayısını 164 binden 264 bine yükselttik. Sağlık çalışanı sayısını 278 binden 1,5 milyona yükselttik. Anne ölüm hızı -bakınız, bu çok önemli- yüz binde 64'tü, yüz binde 12'ye düşürdük; bebek ölüm hızı binde 32'ydi, binde 5'e düşürdük yani bebekleri yaşattık, anneleri yaşattık. Doğumda beklenen yaşı 72'den 79'a yükselttik. Bu kolay olmadı; sağlık sistemindeki gelişme, teknolojiyi Türkiye'ye getirme, şehir hastaneleri, ülkemizin dört bir tarafına, 81 vilayetin en ücra beldelerine kadar ulaştırdığımız aile hekimleri sayesinde oldu. 20 şehir hastanesini açtık, 13'ü devam ediyor; 33 şehir hastanesini ülkemize kazandırdık. 6 bin ambulans... Hava ambulanslarıyla ülkemizi tanıştırdık.

Derslik sayısını 343 binden 612 bine yükselttik; üniversite sayısını 76'dan 208'e yükselttik; eğitim bütçesini 10 milyardan 651 milyara yükselttik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Okullaşma oranını ana sınıfları da dâhil tüm kademelerde yüzde 99'a çıkardık. Kız çocuklarımızın okullaşma oranı yüzde 39'du, biz, yüzde 99 seviyesine ulaştırdık. 730 bin yeni öğretmen atadık. 4 milyar adet ücretsiz kitabı yavru larımıza dağıttık.

Gençlik merkezi sayısını 9'dan 450'ye, spor tesisi sayısını 1.575'ten 4.290'a, yurt kapasitesini 182 binden 850 bine yükselttik. Üniversite yurtlarında yerleşme oranını yüzde 10'dan yüzde 100'e ulaştırdık. Lisanslı sporcu sayısını 278 binden 12 milyona yükselttik.

Bölünmüş yol uzunluğunu 6.100 kilometreden 28.782 kilometreye yükselttik; otoyol uzunluğunu 1.710 kilometreden 3.633 kilometreye yükselttik. 83 tünel vardı Türkiye'de şimdi 469 tünel var, tünel uzunluğunu 50 kilometreden 651 kilometreye yükselttik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Toparlıyorum Başkanım.

Hava limanı sayımızı 26'dan 57'ye, tersane sayısını 37'den 84'e internet geniş bant abone sayısını 3 binden 89 milyona yükselttik. Hızlı tren ağını 1.460'tan 2.074'e, baraj sayısını 276'dan 931'e, sulama tesisi sayısını 1.764'den 3.325'e yükselttik. 500 milyar lira tarımsal destek verdik çiftçimize. Gayrisafi tarımsal hasılamızı 36 milyardan 407 milyara yükselttik. Orman varlığını 21 milyon hektardan 23 milyon hektara yükselttik. Savunma sanayimizdeki hamlelerimizi herkes takdim ediyor; 5,5 milyardan 75 milyara çıkardık ve yerlilik oranını yüzde 20'den yüzde 80'e ulaştırdık. 522 milyarı aşan sosyal yardım gerçekleştirdik. Turizm gelirini 12 milyardan 50 milyarlaraya yükselttik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - TOKİ eliyle 1 milyon 170 bin konut yaptık, 3 milyon konutun dönüşümünü sağladık; 455 millet bahçesi, 250 bin sosyal konut hamlesini başlattık. Üniversite öğrenci sayısı 2 milyondan, 8 milyona yaklaştırdık. Hava yolu yolcu sayısı, uçağa binen sadece 8,7 milyon kişiydi, 113 milyon kişi uçağa bindi. 10 milyon aileyi konut sahibi yaptık. 20 yılda 26 milyon araç satışı gerçekleşti bu ülkede. Bütçe gelirini 115 milyardan 4 trilyona ulaştırdık. Bütçede faize giden oranı yüzde 43'ten yüzde 10'a düşürdük. Toplanan vergilerin yüzde 86'sı faize gidiyordu, yüzde 86'yı yatırıma, millete hizmete dönüştürdük.

İnşallah 14 Mayıs sonrasında da "Türkiye Yüzyılı" vizyonu çerçevesi içerisinde milletimiz doğruya doğru diyecek, doğru adımlarla yola devam diyecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kenanoğlu...

29.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 27 Mart Pazartesi günü Manavgat S Tipi Hapishanesinde kadın tutsaklara arama bahanesiyle yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, 27 Mart Pazartesi günü Manavgat S Tipi Hapishanesinde kadın tutsaklara arama bahanesiyle işkence yapılmıştır. Bu yönlü çok ciddi iddia vardır, ailenin iddiasıdır bu. Gardiyanlar arama esnasında Armutlu Cemevi yöneticileri de olan Şimal Deniz'i suçludan sürükleyerek süngerli odaya götürmüş, Beyhan Gün'ü ise kafasına vurarak bayıltmıştır. Sürgünler, sevkler ve bulundukları hapishanelerde ayrı ayrı hücrelerde tutuldukları için bir haftalık açlık grevindeyken yapılan saldırı sonrasında Beyhan Gün, Şimal Deniz ve Rukiye Serçe bir araya getirilmiştir. Manavgat S Tipi Hapishanesinde kadın tutsaklara yapılan bu saldırıyı kınıyorum. Hapishane idaresini uyarıyoruz, Adalet Bakanlığını göreve davet ediyoruz. Ayrıca bu konuyla ilgili İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna dilekçemizi verdik. İşkence bir suçtur ve bu suçun işlenmemesi için, bu işkencenin sona erdirilmesi için Meclisi de göreve davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

30.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Başkan Vekili Haydar Akar'a ve AKP iktidarının Türkiye'nin en yaşanabilir ili Eskişehir'in havasını, suyunu, toprağını zehirlenme inadından vazgeçmediğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, görev sürenizde Gazi Meclisimizin itibarını gözetken tarafsız yönetiminiz

için şahsınıza teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, bu AKP iktidarı Türkiye'nin en yaşanabilir ili Eskişehir'imizin havasını, suyunu, toprağını zehirleme inadından vazgeçmiyor. Önce Alpu Ovamıza göz diktiler; verimli topraklarımıza termik santral inadını yüz binlerce Eskişehirli omuz omuza yendik. Millet can derindeyken pandeminin ortasında Kaymaz Mahallemizin dibine dev siyanür göleti kazdılar. Şimdi çıkmış, giderayak maden şirketlerine Eskişehir'i peşkeş çekiyorlar. Sivrihisar Koçaş köyümüzde 10 bin küçükbaş hayvanın otlatıldığı binlerce dönüm mera ve orman arazisi "Taş ocağı açacağız." diye yok ediliyor. Eskişehir'den gelirken eli nasırlı Koçaşlı hemşehrilerimle buluştum; bu peşkeşi durdurmak için her kuruma gitmişler, seslerini duyan yok.

Madencilğe karşı değil ama AKP yandaşları ceplerini dolduracak diye Eskişehir'imizin yok edilmesine izin vermeyeceğiz. Doğaya, temiz havamıza, suyumıza, verimli topraklarımıza zarar verecek her türlü girişimin karşısında duracağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde Alkaloid Fabrikasının olduğu yerdeki kavşağa bir alt geçit yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, seçim bölgem Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde Alkaloid Fabrikasının olduğu yerdeki kavşakta sürekli trafik kazaları olmakta ve maalesef bu kazalarda da bugüne kadar can kayıpları yaşanmıştır. Bir alt geçit yapılması gerekirken sadece trafik lambasıyla yetinilmiştir, insan hayatının hiç mi değeri yoktur? Bolvadinli ve Kurucaova köylü hemşehrilerimin kesinlikle ve kesinlikle bu konuda mağduriyeti büyüktür. Buradan bir kez daha söylüyorum, defalarca uyardık, yerine getirmediniz; 14 Mayıs'ta, sana söz Bolvadinli hemşehrim, Kurucaova köylü hemşehrim, oraya alt geçidi biz yapacağız. Zira artık 1 hemşehrimizin dahi kaza riski yaşamasına tahammülümüz yoktur.

BAŞKAN – Sayın Güler...

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler'in, giydiren ve doyuran tarım sektöründeki artan sorunların dalga dalga her alana yayıldığına ve halkın yoksullaştığına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜLER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Giydiren ve doyuran tarım sektöründe artan sorunlar dalga dalga her alana yayılmaktadır, halk yoksullaşmaktadır. AKP iktidarının saklamaya çalıştığı gerçekler halkın yaşadığıdır, mızrak çuvala sığmamaktadır. Yoksulluk ve açlık sınırı altında yaşam, ailelerin yaşamını da olumsuz etkilemektedir.

Tarım kesiminin bankacılık sektörüne olan borçları 363 milyarı aşmıştır. Tarım ürünlerinde kendi kendine yeterlilik oranı azalmaktadır, ithalata bağımlılık artmaktadır. Tarımsal fiyatlar arttıkça raftaki ürün fiyatları da katlamaktadır. Vatandaşlar borçla yaşamakta, kredi kartına takla attırarak hayatta kalmaya çalışmaktadır. Vatandaşların bireysel kredi ve kredi kartı borçları 1 trilyon 851 milyara çıkmıştır, icra dosyası sayısı 23 milyon 58 bine ulaşmıştır. "AKP iktidarı" demek "yokluk ve yoksulluk" demektir, 14 Mayıs'ta halkın oyuyla bugünleri sona erdireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

33.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, deprem sonrası Adana'da hayvancılıkta ve tarımda yaşanan sıkıntıya ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarın en çok zarar verdiği alanlardan bir tanesi ne yazık ki tarım ve hayvancılık sektörü. Tarımın başkenti Adana, özellikle depremden sonra her geçen gün ekim biçim yapılan arazilerini kaybediyor. Adana'da deprem sonrası, yıkım ve göç nedeniyle vatandaşlarımız küçükbaş hayvanlarını apartmanların arasında otlatmak zorunda kalıyor. Bir yandan hayvancılığın ve tarımın devam etmesi gerekir, diğer yandan depremler sürüyor ancak iktidar olup bitene sadece seyirci kalıyor. Çiftçisine, hayvancılık yapan esnafına sahip çıkmayan, yer göstermeyen... Bakın, bu fotoğraf, Adana merkez Seyhan ilçemize bağlı Gürselpaşa Mahallesi'nde çekildi. Küçükbaş hayvanlar apartmanların, yerleşim yerlerinin ortasında otlanıyor. Bugün vatandaş sadece Kurban Bayramı'nda et yiyebiliyorsa, peynirin kilosu etten daha pahalıysa, süt yetiştiricileri hayvanlarını kesime gönderiyorsa, sebebi tarım ve çiftçinin çığlığını duymayan saray iktidarındır. Başta çiftçilerimiz olmak üzere tüm milletimiz yaşadığı zulmün cevabını 14 Mayıs'ta sandıkta verecektir.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.23

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 83'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 milletvekili tarafından, Karadeniz Bölgesi'nde ve Trabzon ilinde deprem riskinin araştırılması, konuyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması ve yaşanması muhtemel depremin olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla 30/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/4/2023 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 milletvekili tarafından, Karadeniz Bölgesi'nde ve Trabzon ilinde deprem riskinin

araştırılması, konuyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması ve yaşanması muhtemel depremin olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla 30/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 3/4/2023 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs. Buyurun Sayın Örs.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun önerisi üzerinde partimi temsilen söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum.

Biraz evvel burada Trabzon pidesinin fiyatıyla ilgili bir pide tartışması oldu; ben de satsamdan söyleyeyim, bu yıl Trabzon'da 500 gram ramazan pidesi 15 TL, geçen yıl da 500 gram ramazan pidesi 7,5 lira idi. TÜİK "Enflasyon yüzde 50." diyor ama bizim mahallenin fırını, bunu pişiren fırın da bunun fiyatının yüzde 100 arttığını söylüyor. Bu sözlerle konuşmama başlamak istiyorum.

Bilindiği gibi arkadaşlar, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli 11 vilayetimizde yaşanan bir deprem felaketi yaşadık. Şehirlerimiz yıkıldı, on binlerce vatandaşımız hayatını kaybetti ve yaralandı, yüz binlerce insanımız da evlerinden baskılarından uzağa, başka şehirlere göç etmek zorunda kaldı. Bugün geldiğimiz noktada, millet olarak bu felaketin yaralarını sarmaya çalışıyoruz. Allah depremedelerimizin yardımcısı olsun, onlara dayanma gücü versin.

Değerli arkadaşlar, deprem tehlikesi oldukça yüksek olan bir coğrafyada yaşıyoruz. 6 Şubat depreminden alacağımız çok dersler var çünkü bu son depremle ülkemizde imar ve şehirleşme ile afet yönetimi konusunda çok eksiklerimiz olduğu gerçeğiyle yüzleştik. Türkiye'nin deprem gerçeği göz önüne alınarak, şehirlerin kurulu olduğu alanlarda aktif fay hatları, zemin ve yapılar en ince ayrıntısına kadar araştırılmalı ve gerekli tedbirler acilen alınmalı, yaptırımlar uygulanmalıdır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'yi sarsan depremlerin ardından, olası bir Marmara depremi nedeniyle gözler İstanbul'a çevrilmişken, uzmanlar deniz tabanından geçen Karadeniz fayının da deprem riski taşıdığına dikkat çekiyorlar. Kuzey Anadolu Fayı'na ve sahile paralel, kıyından 10 kilometre açıktan geçen Karadeniz fayı 1968'de 6,6 büyüklüğünde bir deprem üreterek Bartın'da can kaybına yol açmıştı. 3 Eylül 1968 tarihinde yaşanan, 29 vatandaşımızın hayatını kaybettiği bu depremde yüzlerce vatandaşımız yaralanmış, 2.478 bina da hasar görmüş idi. Yine, biliyoruz ki 2012 yılında Batum açıklarında Trabzon fayı üzerinde 5,6 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmişti. Bu depremin artçılarının Trabzon'a kadar ulaştığı dün gibi hafızalarımızdadır.

Değerli arkadaşlar, Karadeniz Teknik Üniversitesinde görevli bilim adamlarının yayımladığı "Karadeniz'in Depremselliği" konulu raporda son yirmi yılda Trabzon, Rize ve Ordu illerinin açıklarında 2,5 ile 4,5 şiddeti arasında değişen depremler yaşandığı hatırlatılmıştır. Son olarak, Kahramanmaraş depreminin hemen akabinde Gürcistan'da meydana gelen deprem Artvin ve Rize gibi illerimizden de hissedilmişti. Gürcistan'daki depremler Karadeniz fayının aktif olabileceğinin bir göstergesidir. Bu nedenle Karadeniz fayı göz ardı edilmemelidir diyoruz.

Değerli arkadaşlar, 1996 yılında yayınlanan Deprem Tehlike Haritası 2019 yılında güncellenmişti. Bu iki harita arasında yani 1996 ile 2019 haritası arasında bölge açısından meydana gelen farklılıklara dikkatinizi çekmek isterim. Mesela 2019 yılında yayınlanan haritada şehrim Trabzon'un deprem tehlikesinin bir öncekine göre 2 kat, Rize'nin deprem tehlikesinin ise 3 kat arttığını görüyoruz.

Uzmanlar şunu söylüyorlar arkadaşlar: Yirmi üç yıl boyunca Trabzon ve Rize yöresinde inşa edilen yapılar bugünkü Deprem Yönetmeliği'ne göre yapılmamıştır, dolayısıyla deprem tehlikesine açıktır. Ayrıca bu haritanın verdiği değerler sadece sağlam zemin içindir, oysa bölgedeki zemin hem dolu hem heyelan hem de plaj kesimlerindedir. Bu binalar ve yapılar eski Deprem Yönetmeliği'ne göre yapıldığı için deprem tehlikesine karşı yeniden gözden geçirilmelidir. Yenilenmeyen haritalar yirmi üç yıl boyunca Trabzon ve Rize yöresinde dolgulara ve kıyı üzerinde sağlıksız yapılaşmalara neden oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ederim.

"Bölge, deprem bölgesi değildir." algısı bugüne kadar sağlıksız bir yapılaşmaya neden olmuştur; bunun düzeltilmesi, ortadan kaldırılması lazım. Muhakkak suretle deprem tehlike haritaları beş yılda bir güncellenmelidir, uzmanlar böyle söylüyorlar.

Şimdi, baktığımız zaman, Kahramanmaraş depremi sonrası, şehirlerimizin depreme hazır olup olmadığı, yapı stokumuzun ne durumda olduğu bölgemizde de gündeme gelmiş ve tartışmalara neden olmuştur. Mart ayı başında Trabzon'da İYİ Parti Ortahisar Belediyesi Grup Başkan Vekilimiz Sayın Derviş Köz tarafından konu Belediye Meclisinde gündeme getirilmiş ve alınması gereken önlemlere dikkat çekilmiştir.

Değerli arkadaşlar, yapılması gereken, konuya ciddiyetle eğilmek, hem yerelde belediyeler hem de ilgili bakanlıklar tarafından acilen tedbirler almak ve bununla ilgili düzenlemeleri bir an önce hayata geçirmektir.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, Karadeniz coğrafyası özellikle AKP'li son yıllarda tümüyle bir saldırı altında. AFAD tarafından yapılan son deprem haritası Trabzon'un deprem riskinin bir öncekine göre 2 kat, Rize'ninkinin ise 3 kat daha arttığını ortaya koyuyor; bunu AFAD söylüyor.

Karadeniz hem kuzey ve hem de güneyden 2 fay hattıyla çevrilmiş durumda; bu 2 fay hattı da aktif durumda. Rize ve Trabzon'da dolgu alanları çok sayıda, fazla. Örneğin Rize'nin üçte 1'i tamamen dolgu alanı üzerine kurulmuş durumda.

Yine, Trabzon'da da örneğin Akyazı Stadi dolgu üzerinde yapılmış durumda ve buna benzer çok sayıda yapılaşma var, bunların birçoğu da yine Rize'de resmî binalardan oluşuyor.

Trabzon'da 2017-2020 arasında bina rekoru kırılmış durumda yani Karadeniz beton rekoru kırmış durumda. Buralarda etütler yapılmış değil. Karadeniz'de deprem olmaz diye bir algı yaratılıyor. Oysa bu, baştan sona yanlış bir algı, yanlış bir bilgi. Türkiye'de atılan her adımın deprem gerçeğine göre atılması gerekir ve Karadeniz de bunlardan biri ama gelin görün ki Karadeniz HES'lerle işgal edilmiş durumda, su varlıkları hızla yok ediliyor. Yine, dolgu limanlarla işgal edilmiş durumda; yine, dolgu havalimanlarıyla işgal edilmiş durumda; yine, dolgu yollarla; örneğin Karadeniz sahil yolunun durumunu tüm halkımız çok iyi biliyor ve her yıl mütemadiyen sellerle ve deniz hareketliliğiyle bu yollar kırılıyor, yok oluyor.

Yine, bizzat şehirlerin kendisi dolgunun üzerine kurulmuş durumda. İmar affı ve turizm rantıyla birlikte Karadeniz turizm şirketlerine, inşaat şirketlerine peşkeş çekilmiş durumda. Karadeniz'deki durum son derece hassas ve kritiktir. Karadeniz'in tarımı, çayı, fındığı uluslararası şirketlere peşkeş çekiliyor; örneğin Ayder Yaylası'na yapılan 2 bin araçlık otopark bir iktidar marifeti olarak sunuluyor. Karadeniz, böylesine acımasızca yok ediliyor.

Şimdi, Karadeniz'in yapı stoku hızla gözden geçirilmelidir, yer etütleri acilen yapılmalıdır ve Karadeniz'in doğasını yok

eden projeler derhâl durdurulmalıdır ve burada, Karadeniz Bölgesi'nin, AKP'li şirketlerin, uluslararası şirketlerin, turizm ve inşaat şirketlerinin işgaline karşı durulmalı ve bu projeler derhâl durdurulmalıdır.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin.

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, elbette, Türkiye bir deprem ülkesi ve maalesef, son yaşadığımız depremlerde 50 binden fazla insanımızı enkaz altında bıraktık. Son beş yılda ise 189 bini pandemi nedeniyle olmak üzere, 250 bine yakın insanımızı doğa kaynaklı afetler nedeniyle kaybettik.

Evet, ne yazık ki depreme karşı yeterli önlem almayı bilmiyoruz, sorununuz sadece deprem değil tabii ki; siyasi tercihlerimiz. Doğa olaylarının afete dönüştüğü ülkemizde, sismik verilere göre, Karadeniz bir deprem kaynağıdır; Karadeniz sahilinde olabilecek deprem yer sarsıntı ivmesi 0,2 ila 0,3 arasında değişkenlik göstermektedir, bu değer Bartın depreminin 6,6 büyüklüğüne eş değer orandadır. 3 Eylül 1968 tarihinde Bartın'da yaşanan depremde maalesef 25 insanımız hayatını kaybetmiştir.

Gerçekten, özellikle Trabzon'un hemen 10 kilometre kuzeyinde, Karadeniz'de bir depremsellik olduğu AFAD'ın hazırlamış olduğu İRAP raporlarında da belirtilmektedir. Bölgede deniz içi sismik aktiviteler yeteri kadar bilinmemektedir, bu aktivitelerin mutlaka araştırılmaya ihtiyacı vardır. Bölgede tsunami tehlikesi de gözden kaçırılmamalıdır. Son verilere bakıldığında durumun ciddiyetini anlamak zor değildir. Daha geçtiğimiz günlerde yine Samsun-Bartın açıklarında 4 büyüklüğünde bir depremin meydana geldiğini buradan yeniden hatırlatmak isterim. Yine, 21 Kasım 1939 tarihinde Erzincan'da meydana gelen depremler nedeniyle burada 101 ev tamamen yıkılmıştır. Yani dolayısıyla burada İRAP raporlarına muhakkak öncelik verilmeli, İçişleri Bakanlığı ve AFAD bünyesinde bu çalışma mutlaka yürütülmelidir.

Karadeniz'deki depremler Marmara'da olduğu gibi sismik haritalara ve Türkiye diri fay haritasına mutlaka işlenmelidir, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Maden Tetkik Arama, AFAD mutlaka bu ortak çalışmayı yapmalı, Batı Karadeniz olmak üzere Türkiye'nin her yerindeki fay zonları çalışılarak sismik haritalara işlenmeli ve deprem risk haritaları muhakkak çıkarılmalıdır.

Evet, Karadeniz sadece depremle karşı karşıya değil elbette; heyelan, sel, kaya düşmesi ve su baskınlarıyla da karşı karşıya, bunlar da doğa kaynaklı afetler. HES-3 Araklı selini unutmadık 2019'da, maalesef 10 vatandaşımızı kaybettik burada. Yine, 2012'de Samsun Canik'de 10 vatandaşımızı sel nedeniyle, Artvin'de yine sel nedeniyle vatandaşlarımızı kaybettik ve Rize Muradiye'de yaşanan sele ilişkin AKP'li Muradiye Belde Başkanı "Gerekli müdahaleler yapıldı, yağmur yağmasın yeter." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Bitiriyorum.

Bu bize "Öğrenciler olmasa Millî Eğitim ne güzel yönetilirdi." lafını hatırlatıyor açıkçası. Yine, Bekir Pakdemirli "Tamamen doğal bir olay." ifadelerini kullandı. Evet, zaten doğal olay ama biz eğer dere yataklarına yerleşirsek, biz fay zonları üzerine yerleşirsek, yapılaşmamızı, yağış ve akış rejimini doğru şekilde kontrol etmezsek elbette bunlar bize afet olarak, can kaybı olarak ve uzun yıllar sürecek ekonomik ve sosyal travma olarak geri dönecektir. Aklın ve bilimin esas alındığı ve doğa olaylarının afete dönmediği bir iklim elbette mümkün, sadece siyasi tercihleriniz bunu belirleyecek. Dolayısıyla biz diyoruz ki: Mutlaka Trabzon'da bu deniz içi faylarının araştırılması gerekiyor, Gürcistan fayının devamıdır. Marmara'da olduğu gibi bu sismik boşlukların araştırılarak muhakkak gündeme getirilmesi gerekiyor ve o yönde önlemler alınması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Muhakkak aklın, bilimin ışığında çalışmamız gerekiyor.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Salih Cora konuşacak.

Buyurun Sayın Cora.

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karadeniz Bölgesi ve Trabzon ilinde deprem riskini azaltmak için verilen araştırma önergesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle siz değerli milletvekillerini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evvela şunu ifade etmeliyim ki "asrın felaketi" olarak nitelendirilen ve ülkemizi derin bir yasa boğan, binlerce vatandaşımızı kaybettiğimiz Kahramanmaraş merkezli deprem bizim açımızdan da hâlen ülkemizin en önemli gündem maddelerinden biri olup bu minvalde tüm gücümüzle deprem bölgesindeki yaraları sarmak, depremin izlerini ortadan kaldırmak ve hayatı normale döndürmek için yoğun bir gayreti ortaya koymaktayız. Tabii, deprem bölgesindeki hayatı normale döndürmek yeterli değil, her an ülkemizde farklı bir afet riskini bertaraf etmek için de yapısal çalışmalarımızı ortaya koymaktayız. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi de üzerine düşen sorumluluğu fazlasıyla yerine getirmektedir. Şu ana kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinde 11 kez Deprem Araştırma Komisyonu kurulmuş ve başta 7269 sayılı Yasa olmak üzere birçok yasal düzenlemeyi de hayata geçirdik. Tabii, sadece depremden etkilenen iller değil bütün ülkemizdeki iller ve şehirler bu yasal düzenlemelere göre yeni planlamalarını ortaya koymaktadırlar.

En son 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremin ardından 02/03/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde tüm grupların dâhil olduğu Deprem Araştırma Komisyonu kurulmuş ve Afyon Milletvekilimiz Sayın Veysel Eroğlu Başkanlığında çalışmalarına ve faaliyetlerine başlamıştır. İlgili önergede bahsi geçen hususların her biri bu Araştırma Komisyonunun çalışma gündemi içerisinde dâhil edilmesi mümkün olup yeni bir araştırma komisyonu kurulmasına gerek bulunmamaktadır. Bu iddiaların, ortaya konulan hususların tamamı bu Deprem Komisyonu içerisinde çalışmalara dâhil edilebilir. Kaldı ki önergenin içerisinde Trabzon'da bir fay hattının bulunduğu somut bilgisi bilimsel raporlarda yer almamaktadır, sadece jeologların ve bazı akademisyenlerin varsayımına dayanan ifadeleri mevcuttur. Karadeniz Bölgesi'ni birinci derecede tehdit eden doğal afetler olarak değerlendirdiğimizde, tarihsel kayıtları incelediğimizde ilimizde hiçbir zaman depremin meydana gelmediği ve deprem kaynaklı hiçbir yıkıcı etkinin olmadığı, aktif ve diri bir fay hattının bulunmadığı tespit edilmiştir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya böyle bir mantık olamaz. Erzincan nedeniyle 101 konut yıkılmış yani orada olmaması nasıl bir mantıktır ya?

SALİH CORA (Devamla) – Sadece bölgesinde meydana gelen depremlerin hissedildiği anlaşılmıştır, bunlardan biri de – sizin de ifade ettiğiniz gibi- Erzincan depremidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – E, tamam.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SALİH CORA (Devamla) – "Trabzon'da kesinlikle deprem olmaz." gibi bir anlayışımız söz konusu değildir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 10 kilometre kuzeyinde sismik boşluk var, lütfen.

SALİH CORA (Devamla) – Hele hele son deprem risk haritasındaki ifadelerin de dikkat çekici olduğunu biliyoruz. Elbette ki depremler, seller, su taşkınları, toprak kaymaları, kaya düşmeleri, çığ, fırtına, yangın başta olmak üzere ülkemizde afet riski altında olan birçok bölge vardır. Şu bir gerçektir: Türkiye’de ortalama en fazla yağış alan bölgelerden bir tanesi de Trabzon’dur. Depremden önce çok büyük bir su taşkını ve sel riski söz konusudur. Son elli yıla baktığımızda deprem yok ama selden dolayı 161 kişinin can kaybına neden olan afetler yaşadık. Biz de önceliklerimizi buna göre belirliyoruz hem sel hem afete göre, depreme göre tedbirlerimizi alıp çalışmalarımızı ortaya koymaktayız.

Değerli vekilimizin önergesinde geçen hususları da bizzat Deprem Araştırma Komisyonu Başkanımıza iletip onunla ilgili de araştırmaların yapılmasını söyleyeceğiz.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kur korumalı mevduatın bütçeye getireceği yükün önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

3/4/2023

Danışma Kurulu 3/4/2023 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

3 Nisan 2023 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 24507 grup numaralı kur korumalı mevduatın bütçeye getireceği yükün önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak 3/4/2023 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan.

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

“Kur korumalı mevduat, Türkiye ekonomisinin altına konulmuş bombadır.” dediğimizde, büyük olasılıkla, iktidar mahfilleri bunun bir anda böyle patlayıp ortalığı yerle yeksan edeceğini falan zannettiler ilk başından bu zamana ama kastımız tam o değildi. Kur korumalı mevduatın kamunun değerlerini nasıl böyle içten içe yok ettiğini, bir avuç zengine geniş kaynakları nasıl transfer ettiğini anlatmaya çalışmıştık ve her kritik dönemde de her sıkışıldığı dönemde de... İşte, az sonra örnekleyeceğim, kur korumalı mevduat üzerinde yapılan bazı mühendislik çalışmalarıyla birlikte bunun her zamankinden daha tehlikeli hâle nasıl geldiğinden bahsedeceğim.

Arkadaşlar, Recep Tayyip Erdoğan “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” diye perdeyi açtı, o perde açıldıktan sonra memleket 85 milyonluk bir deney alanına dönüştü. Gerçekten faiz sebep, enflasyon sonuç mu? Faizin yükselmesi engellendiğinde, politika faizi sistematik olarak aşağı doğru indirilmeye başlandığında bu defa ne oldu? Tabii, doğal olarak kur arttı. Günün sonunda gördük ki faizi azaltarak hem kuru patlatmış oldu -hani, diyor ya “Ben iktisatçıyım, ekonomistim ben, benim mesleğim bu.” diye- hem de enflasyon aldı başını gidiyor. Bunlar boş laflar mı? Soğanın kilosu 30 lira oldu arkadaşlar, 30 lira. Soğan ya, Allah’ın soğanı; ek, her toprakta iyi kötü çıkar, 30 lira oldu soğanın kilosu. Hani enflasyon azalacaktır? Baz etkisiyle, evet, bir azalma söz konusu ama geline nokta bu azalmanın ancak bir hesaplama, istatistiki bir azalma olduğunu hepimiz biliyoruz, hepimiz biliyoruz. Bu defa kur patlayınca, aynı komedi filmlerinde olduğu gibi, bir kur korumalı mevduat ortaya çıktı ama sondan bakınca şunu görüyoruz: Faiz artmasını diye çıkılan yolda iktidar bugün banka faizlerini serbest bırakmak zorunda kaldı. Yani faizleri düşürmek için “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” mottosuna bağlı olarak sürdürülen ve öngörülen iktisat politikaları KKM’yi yarattı, KKM Hazineyi 200 milyar liraya yakın civarda -hem Merkez Bankası hem Hazine açısından konuşuyorum- yaklaşık 184 milyar gibi boşalttı. Sonuçta iktidar bankalara dedi ki: “Tavan faiz uygulamasını kaldırıyorum artık istediğiniz gibi faiz uygulayabilirsiniz.” Bakın, bunların hepsi faiz düşün diye başlamıştı, nas vardı ya oradan başlayan şey şu anda bankaların faizi diledikleri gibi pazarlık usulüne yani müşteriyle pazarlık esasına dayalı bir biçimde artırmasına sebep oldu. Değerli arkadaşlar, yani buradaki mantıksızlığı, buradaki zihni sinir iktisat yaklaşımını görmek için böyle devasa iktisat bilgisine falan sahip olmak gerekmiyor. Hayat pahalılığının arttığını görüyoruz, çarşının pazarın el yaktığını görüyoruz, 1 kilo peynir olmuş 150 lira -ortalama peynir- 300-350 liraya kadar artıyor bunlar. Yani her biçimiyle bir tür yaşam maliyeti krizi yaşanırken şimdi çıkıp da kur korumalı mevduatı bu Meclis tartışma alanına dâhil etmeyecek de bunun yararını zararını konuşmayacak da neyi konuşacak Allah aşkına?

Çok açık söylüyorum, bir defa faizler, bankaların faizleri serbest bırakmasıyla... Biliyorsunuz, eskiden “politika faizi artı 3 puan”dı, banka bu standarda göre faiz verebiliyordu, eğer kur bu faizin üstüne çıkarsa onu kamu harcıyordu. Arkadaşlar, insana sormazlar mı, madem öyleydi ilk başta bu faizi siz serbest bıraksaydınız da kamunun bu kadar parası berhava olmasaydı, gerçekten bu kadar para boşa gitmeseydi. Madem faiz serbest olabiliyordu o zaman 184 milyar lirayı, yoksullardan devşirdiğiniz 184 milyar lirayı sermayenin cebine niye koydunuz ya? Bugün gelmişsiniz “Biz üst sınırı bıraktık, bankalara terk ettik.” diyorsunuz. Bunu niye söylüyorsunuz? Nasıl bir kaynağı yok ettiniz farkında mısınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Gerçi, yirmi iki yıldan beri memlekete gelen uluslararası sermaye yatırımları, doğrudan yatırımlar, şunlar bunlar değerlendirildiğinde bu ülkenin en fazla kaynak kullanan, en uzun süre iktidarda kalan, buna mukabil en fazla mağdur üreten, en fazla adaletsizlik üreten iktidarı olarak asarıatika müzesinde yerinizi almak üzeresiniz.

O sebeple, bu Meclis mutlaka kur korumalı mevduatı yeniden tartışma alanına dâhil etmeli. Şimdi, bu işler değiştiğinde, yarın seçim olduğunda, iktidar değiştiğinde ya, kimsenin elinde bunun nasıl çözüleceğine ilişkin bir şey yok, biliyor musunuz? Yani 1,6 trilyonluk bir büyüklük yarın gidip de dolar almaya başlarsa, döviz almaya başlarsa bu memlekette ne olacak? Sizden sonra da insanlar yaşayacak değerli arkadaşlar. Bu ülkenin kaynaklarına, bu ülkenin barışına bu kadar hoyratca yaklaşmak doğru bir şey

mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RIDVAN TURAN (Devamla) – O sebeple, biz Halkların Demokratik Partisi olarak KKM'nin bütün ayrıntılarının tartışılması gerektiğini ifade ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun Sayın Sıdalı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni ekonomi modelinizin yıldız oyuncusu olarak sunduğunuz kur korumalı mevduat sisteminde değişiklik üzerine değişiklik yapmaya devam ediyorsunuz. Önce döviz yükümlülüğü olan şirketlere bir ay vadeli KKM getirdiniz, yetmedi şimdi de faizin üst sınırını serbest bırakıyorsunuz. Son olarak da DTH dönüşümlerinin en az üç ay olan vadesini ortadan kaldırdınız. Peki, bütün bunları yaptınız, sonuçta ne oldu? Kur korumalı mevduat faizi bir anda yüzde 11,5'ten yüzde 25 seviyesine yükseldi. Bir yandan Merkez Bankası üzerinden faiz indirimine gidiyorsunuz, diğer yandan faiz üst sınırını kaldırıyorsunuz; sorsak "Faizle mücadele ediyoruz." dersiniz. Şimdi, siz faize karşı mısınız, değil misiniz? Karşıysanız üst limiti neden bıraktınız, değilseniz doları neden 8 liradan 20 kusura liraya fırlattınız? Bu nasıl bir mücadele anlayan beri gelsin. Peki, neden tüm tuşlara aynı anda basıyorsunuz? Çünkü yaptığınız sonucunu hesaplayamıyorsunuz, her zaman olduğu gibi evinizde yaptığınız yanlış hesap karşıya uymuyor. Yeniden dövize talep artıyor, süreci yönetmek için elinizdeki enstrümanlar yetersiz kalıyor, siz de son çare bu yola gidiyorsunuz ama şunu unutmayın: Türk ekonomisi deneme tahtası değil. Hazine Bakanlığı tarafından yayınlanan KKM etki analiz raporlarında "Bu sistemin vatandaşlara olan yükü ölçülemez." olarak tanımlanmıştı; bugün daha iyi anlıyoruz ki siz, bu milletin cebinde yarattığınız tahribatı dahi öngörmekten uzak bir ekonomi anlayışına sahipsiniz. Ekonomiye yatırım uzmanı edasıyla yönetmeye çalışan, parası olana hangi yatırımla daha fazla kazanacağını salık veren, adı faiz olmayan ama faizimsi kazanç kapılarını kamu kaynaklarını tüketmek için kullanan, geleceğimizi yok etme pahasına sistemleştiren bir idare yoksunluğuyla karşı karşıyayız. Bu idare yoksunluğunun yalnızca 2022 yılı faturasına baktığımızda hazineye 92,5, Merkez Bankasına 89, toplamda da 181,5 milyar liralık bir maliyet ortaya çıkartmışsınız. 80 milyar dolarlık KKM mevduatı göz önünde bulundurulduğunda, her 8 dolar için 1 dolar kur farkı ödemişsiniz. Bunu "fantastik proje" adı altında imzası olanlar mı ödemiş? Hayır, onlar ödememiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

...yoksulluk sınırının çok altında yaşayan memur, çiftçi, esnaf ödemiş; açlık sınırının bin lira altında yaşamaya çalışan asgari ücretli, maaşı ile açlık sınırı arasında 2 bin lira fark olan ve ayın ortasını bile getiremeyen emekli ödemiş. Yatırım için, destek için, teşvik için vatandaşlara harcanması gereken kamu kaynakları da baskılamaya çalıştığınız bu kurla uçup gitmiş. Siz de bir kez daha çirak çıktığınızla kalmışsınız. Giderayak suyu daha da bulandırıyor, neyse ki giderayak. Az kaldı, biz geliyoruz, bizimle umut gelecek, bizimle güven gelecek.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Muğla Milletvekili Sayın Süleyman Girgin.

Buyurun Sayın Girgin.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, "Faizi düşürüyoruz." diyerek faiz baronlarını zengin eden, banka sermayesini hayalinde göremeyecek kârlarla semirten bu kara düzenin en ucube uygulamalarından biri kur korumalı mevduat yani vatandaşın deyişle kur korumalı soygundur.

Kur korumalı mevduat örtülü faiz artırımından başka bir şey değildir. Faiz artırımına "faiz" dememek için kırk takla atıyor iktidar. Gerekçe ne? Nas var. Peki, bankalara olan kredi kartı borçlarına temerrüt faizi uygularken nas yok mu? Elektrik, doğal gaz faturaları gecikmeli ödendiğinde üzerine binen gecikme zammı faiz değil de nedir? Siz insanların akılla dalga mı geçiyorsunuz?

Değerli milletvekilleri "faiz sebep, enflasyon sonuç" teziyle yola çıkan iktidar duvara tosladı. Fırlayan döviz kurunu baskılamak için Merkez Bankası rezervlerini erittiler, 128 milyar dolar rezerv buhar olup uçtu, halktan soyulan meblağ 428 milyar doları buluyor. Bu, o kadar büyük bir para ki bu parayla binlerce fabrika kurup çocuklarımıza iş imkânı yaratılabilirdi; bunu tercih etmediler, kur korumalı mevduatı getirip hazineye yeni bir yük yarattılar.

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati'nin "Hazineye tek kuruş yükü olmayacak." dediği kur korumalı mevduatın bütçeye yükü ortaya çıkmaya başladı. Geçen sene bu uygulama için bütçeye eklenen 40 milyar liralık ödenek bütçe hakkı gasbedilerek aşıldı. Kur korumalı mevduata bütçeden 92,5 milyar lira, Merkez Bankasından 89 milyar lira yani toplam 181,5 milyar lira para ödendi. Peki, kur korumalı mevduat için ne kadar vergiden vazgeçildi, bunu da eklediğimizde fatura katlanıyor. Bu para mutfak tüpündeki ÖTV, bebek bezindeki KDV ve diğer tüm vergilerimiz sayesinde ödenmiştir. Anlayış şu: Fakirden al, zengine ver. Kur korumalı mevduatın faturası kabardıkça herkes yoksullaşılıyor, vatandaşın vergisiyle zenginlerin parası fonlanıyor, halk 25, 30 kuruş indirim için marketlerde sıraya girmek zorunda kalırken milyarlar zenginlere akıyor. İstedğiniz makyajı yapmaya çalışın, kur korumalı arsızlık halkı soymanın adı oldu. Bedelini eve ancak gramla et alabilir hâlâ getirdiğiniz vatandaş öder oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati "Eleştirilende kötü niyet ararım." demişti. Sormak istiyorum: Kur korumalı mevduat hesaplarının yükü vatandaştan çıkıyor; KKM'yi hazine koruyacak da zenginin parasını vatandaş koruyacak da vatandaş kim koruyacak? Vatandaş borç biriktiriyor, borç. Kötü niyetli olan bizzat iktidarın kendisidir. Soğanın kilogramı 30 lira, peynirin 210 lira, kıymanın 300 lira oldu, "Ekonominin kitabını yazacağız." demiştiniz, milletin defterini dürdünüz. Bu pahalılığı, depremi toplumsal felakete çeviren beceriksizliği, yönetim acziyetini yaratan zihniyete kırk bir gün sonra vatandaş gerekli cevabı verecek, az kaldı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Manisa Milletvekili Sayın Uğur Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir.

AK PARTİ GRUBU ADINA UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

HDP grup önerisine baktığımızda kur korumalı mevduat sistemi üzerinden Hükümetimize eleştirilerde bulunmaktadır. Tabii, eleştirilere değineceğim ama kur korumalı mevduat sistemine neden ihtiyaç duyuldu, bu aşamaya nasıl gelindi, bunlara değinmek istiyorum. 2021 yılının son çeyreğine geldiğimizde, ekim ayında 7,5-8 lira olan doların aralık ortasına geldiğimizde 18 liraya kadar yükseldiğini görüyoruz. Bunu makroekonomik göstergelerle bağdaştırabiliyor muyuz? Hayır, bağdaştırıyoruz. Yurt

içinden veya yurt dışından yapılan spekülör faaliyetler sonucunda kurun yükseldiğini hep birlikte müşahade ediyoruz ve Cumhurbaşkanımız da 20 Aralıkta bir Kabine toplantısı sonrasında kur korumalı mevduat sistemini uygulamaya geçirdiğini açıkladıktan sonra gerek Hazine ve Maliye Bakanlığı gerek Merkez Bankası KKM sistemini uygulamaya başladı ve bakıyorsunuz, uygulamaya başladıktan sonra kurdaki bu oynaklık, yükseliş geri gelmeye başladı. Hani enflasyon vardı? Hani başka bir şeylerden dolayı kur yükselmişti? Ne oldu da birdenbire kur geri gelmeye başladı? İşte, piyasaya güven geldi, piyasaya istikrar geldi. Hangi sayede? Kur korumalı mevduat sayesinde ve ellerini ovuşturana hepsinin hevesleri kursağında kaldı.

O günleri hep birlikte hatırlayalım: Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütçe görüşmelerinde âdeta konuşmacının biri susuyor, biri başlıyordu "Kur nerede duracak?" diye. Bakınız, eğer kur korumalı mevduat sistemi olmasaydı -özel ve kamu brüt borç stokuna baktığımızda- kur 1 lira yükselseydi 450 milyar dolar olan borcumuzun Türkiye'ye maliyeti ne olacaktı? 450 milyar TL olacaktı. 2 lira yükselseydi ne olacaktı? 900 milyar TL olacaktı. Diğerlerini siz kendiniz çarpın, maliyeti ortaya koyun ve ondan sonra bu eleştirilerinizde haklılık payı var mı, yok mu hep birlikte değerlendirin.

Evet, değerli arkadaşlar, milletimiz kur korumalı mevduata ilgi gösterdi mi, göstermedi mi, buna değinmek istiyorum. Bakınız, kur korumalı mevduat sayesinde mevduatlar 1,6 trilyon liraya kadar yükselmiştir ve 2021 Aralık ayında yüzde 71 olan yabancı para mevduatı, 2023 Mart ayına geldiğimizde yüzde 41 seviyelerine kadar gerilemiştir yani yabancı paradan kaçış başlamıştır ve bu zaman zarfında 46 milyar dolar ters dolarizasyon olmuştur değerli arkadaşlar, cumhuriyet tarihinde bu da bir iktir.

Hazineye maliyetine gelelim bunun. Az önce, KKM olmasaydı maliyet ne olurdu açıkladım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – 2022 yılında 92,5 milyar lira hazineye, 18,8 milyar da vergi harcamasından dolayı maliyeti var; toplam 110 milyar lira hazineye bunun bir yükü var.

Değerli arkadaşlar, faiz artırımının hazineye, bütçeye bir yük getirmediğini, bilakis faiz artırmakla bütçenin yükünün azaldığını ifade etmek istiyorum. Yani bu faiz artırımının da faiz politikasıyla bir alakası olmadığını dolayısıyla Merkez Bankasının liralama uygulamasına geçmesinden dolayı bir ilgisi olduğunu, bunun yansıması olduğunu ifade etmek istiyorum.

Dolayısıyla KKM uygulamasının doğru bir uygulama olduğunu ve HDP grup önerisine katılmadığımızı ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlarken... Bir de bazı konuşmacı arkadaşlarımız "Giderken suyu bulandırılıyorsunuz." dediler. Aslında bulanık suda yüzdüğünüzün farkında değilsiniz, siz bulanık su içerisinde yüzyorsunuz farkında değilsiniz; bunu da ifade etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) – Yirmi senedir siz ülkeyi yönetiyorsunuz, suyu bulandıranlar sizsiniz.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, ben sayın hatibimizle birlikte aynı seçim bölgesindeyim, on iki yıldır da birlikte siyaset yapıyoruz karşılıklı da olsak, hani son konuşmalarda böyle karşı karşıya gelmek istemem Sayın Aydemir'le ama şimdi, 6 liralık kur ellerinde 18,5 lira oldu. Kıyamet gecesinde "Bir yöntem bulduk ve işi çözdük." dediler. 11,5 liraya geldiğinde Recep Tayyip Erdoğan'ın "10 liranın altına birkaç gün içinde gelecek ve orada sabitlenecek, bana verilen bilgi budur." dediğini hepimiz canlı yayında izledik. O kur bugün 19 lira ve o gün "Yüzde 10'un altına indireceğiz." dediğiniz faizler bugün yüzde 30.

Şu an Türkiye'de gerçek olan 2 fiyat var; bir, Türkiye'nin risk primi var, bir de yurt dışına ihraç ettiğimiz bononun fiyatı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onun dışında, bütün fiyatların fiktif olduğunu ve 14 Mayıs vadeli olduğunu, yüzde 80 kur tırmanışını, yüzde 300 faiz artışını ve paranın pul olup yap-işlet-devret sisteminin "yap-işlet-torunlarına borç devret'e döndüğünü bilmezseniz vicdanınız kurumuş demektir; kur korumalı mevduat bundan ibarettir.

Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kıymetli hemşehrim tabii konuşmama istinaden konuşmamın içeriği hakkında...

BAŞKAN – Hayır, siz bir tarif yaptınız kur korumalı mevduatla ilgili, Özgür Bey de başka bir tarif yaptı, bunun ötesi yok. Ben sizi burada uzlaştıracak bir durumda değilim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – "Vicdanın kurumuş." dedi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sözlerini çarpıttı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Yalnız, ben, hem bizim partimizin hem de kendi düşüncelerimi kürsüden ifade etmek istiyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yerinden kısa bir söz verelim efendim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın hemşehrim katılabilir, katılmayabilir ama kamu borç stokuyla alakalı, yap-işlet-devretle ilgili "yap-borç al-torunlara bırak" diyerek Hükümetimizin politikasının çarpık olduğunu ifade etmiştir, bunu düzeltmek istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zaten çarpık politikalar bunlar.

BAŞKAN – Bununla ilgili böyle bir sataşma falan yok, siyasi partilerin görüşleridir. Aynı şeye ben de katılıyorum veya katılmıyorum; herkesin bir fikri vardır, o da siyasi partinin fikridir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım "Vicdanı kurudu." diyerek...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Efendim, Sayın Özel tarif etti, Sayın Aydemir konuşmayı hak ediyor burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu mübarek ayda, mübarek günlerde "Vicdanı kurudu." diyerek sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Süreyya Sadi Bey gibi yapayım, tutanaklara baktırayım, eğer bir sataşma varsa...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, "borçlanma" dediğimizde kamu borç stokunu düşünmemiz lazım. Kamu borç stokunun gayrisafi millî hasılaya oranı 2001 yılında yüzde 70 küsurlarda, bugün kamu borç stoku yüzde kaçlarda? Yüzde 38'lerde. Borçlar azalmış mı torunlarımıza, çoğalmış mı, bunun hesabını hep birlikte yaparsınız kendiniz, fazla değinmek istemiyorum. Bütçe açığının gayrisafi millî hasılaya oranı yüzde kaç? Sayın Başkanım, yüzde 1'lerin altına düşmüş yani bütçe açığını bu kadar azaltmışız, yatırımların her birini artırmışız.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bütçe açığı ne oldu?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Dünyada, bakın, Avrupa'ya gidip geziyorsunuz, son yirmi yılda Avrupa'da ne kadar yatırım yapılmış, Türkiye'de ne kadar yatırım yapılmış, bunları gelin ortaya koyun, ondan sonra konuşalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İkinci bütçeyi niye yaptınız ya, ek bütçeyi niçin yaptınız?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Türkiye'yi âdetâ yatırım cenneti yapmışız değerli arkadaşlar, bunları görmezden gelip de burada gelip AK PARTİ Hükûmetini eleştirmek, bu mübarek günde, mübarek ayda en hafif tabiriyle vicdansızlıktır değerli arkadaşlar. Dolayısıyla AK PARTİ Hükûmeti uygulamış olduğu ekonomik politikalar sayesinde Türkiye'yi hem altyapıyla hem üstyapıyla hem kamu borcuyla birlikte, art arda azaltarak kamu borcunu Türkiye'yi şaha kaldırmıştır. Dolayısıyla bunu da yirmi yıldan beri milletimiz takdir etmektedir diyorum, saygılar sunuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne şahı ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Buna da inanıyorsun yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Soğan 30 lira ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sataşma yok ki Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir saniye Özgür Bey.

E, şimdi sen "Şaha kaldırdı." dedin, "Bu, doğruyu yansıtmıyor." diye söz isteyecek, ne yapacağız şimdi? Aynı mantıkla devam edelim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, hayır, sataşma değil o.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – 60'a göre Sayın Grup Başkan Vekiline...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüye gitsem yeridir de sadece şunu söyleyeceğim.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika yapın, toparlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sadece bir dakika.

Sayın Başkanım, biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletin gözünün içine baka baka siyaset yapıyoruz. "Bütçe açık vermedi." diye övünmek için şunu bilmiyor olmanız lazım, bir gününde iki tanesi resmî, bir tanesi korsan ek bütçe yaptınız da yılın son dört günü ancak öylelikle... Son dört günü korsan bütçenizle bütçeye kaynak aktarabildiniz. İlk yaptığınız bütçe kalsaydı cumhuriyet tarihinin en büyük bütçe açığını veriyordunuz.

Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kur korumalı mevduatın bütçeye getireceği yükün önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, Tapu Kadastro verilerinin satıldığı iddialarına ilişkin genel görüşme açılması amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/4/2023 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Özgür Özel tarafından Tapu Kadastro verilerinin satıldığı iddialarına ilişkin genel görüşme açılması amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan -43 sıra no.lu- genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 3/4/2023 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Uşak Milletvekili Sayın Özkan Yalım.

Buyurun Sayın Yalım.

CHP GRUBU ADINA ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yüce Divana, çok değerli çalışma arkadaşlarıma ve de bizi izleyen tüm vatandaşlarıma sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Evet, ilk önce, geçen hafta aldığım bilgiye göre ve de araştırmalarımın sonu Grup Başkan Vekilimizin de onayıyla bu araştırma önergesini verdik. Şimdi, tüm vatandaşlarıma buradan sormak istiyorum: Tapu bilgileriniz kimlerin eline geçti, acaba güvende mi? Özellikle, yirmi yılı aşkındır tapuda herhangi bir işlem yapmadıysanız, ben, sizin en kısa sürede bir tapu dairesine gidip veya e-devlete girip tapularınızı bir kontrol etmenizi özellikle belirtiyorum. Peki, neden bunu söylüyorum, hemen açıklayayım: "Türkiye genelinde Tapu ve Kadastro kayıtlarındaki mülkiyet verilerinin tamamı, tüm arşiv bilgileri 2012 yılından bu yana elektronik ortamda bir sistemle yürütülüyor. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün bazı personelleri tarafından bu verilerin satıldığı iddialarını öğrendim. Bu konuda yürütülen soruşturma kapsamında birisi Genel Müdürlükte, birisi de Ankara'nın bir ilçesindeki tapu müdürlüğünde görevli olan memurlar açığa alındı ancak bununla sınırlı olduğunu tahmin etmiyorum, daha fazla ileriye gideceği kanaatindeyim. Bu sebepten dolayı Tapu ve Kadastro Genel Müdürü Mehmet Zeki Adlı ve Genel Müdür Yardımcısı Metin Beyaz Bey'e ulaşmak istedim ama maalesef bu konuyla alakalı herhangi bir yorum yapmıyorlar, görüşmek istemediler."

Peki, ne oluyor; neden bunu ve bu bilgileri gündeme getirdik? Bakın, biliyorsunuz, bu verilerin toplandığı sisteme "Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi, MERNİS" tapu kayıtlarının toplandığı veri sistemine de "TAKBİS" deniliyor. Bakın, burada, "MERNİS verileriyle ilişkilendirildiği, tüm mülkiyet, adres ve nüfus bilgilerine ulaştığı." İddialarıyla, yirmi yıldır -bakın, burası çok önemli- sahipsiz kalan taşınmazların mülkiyetlerinin sahte nüfus cüzdanı ve sahte vekâletlerle çıkar gruplarına satıldığını... Bu süreçte tehditle mallara çökme olayları yaşanıyor. Bu iddiaların araştırılmasıyla alakalı İçişleri Bakanını, Cumhurbaşkanını ve tabii ki Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'u acilen, ivedilikle göreve davet ediyorum. Çünkü özellikle yirmi yıldır hareket etmeyen ve de ülke dışında yaşayan, Türkiye'de gayrimenkulü olan vatandaşlarımızın tapularıyla ilgili ciddi sıkıntılar olduğunu sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu bağlamda, yaklaşık 16 maddelik bir soru önergesi de hazırladım ve bunu verdim; umarım Sayın Murat Kurum bunu göz önünde bulundurarak tüm vatandaşlarımızın mülklerine sahip çıkar diyorum.

Bu bağlamda:

1) TAKBİS'de bulunan tüm mülkiyet bilgileri ve alım satım işlemlerine ilişkin veriler ile tapu ve kadastro müdürlüklerindeki arşiv dosyalarının birtakım kişi ya da kişilere satıldığı iddiaları doğru mudur Sayın Bakan?

2) İddialar ışığında yakalanan veya hakkında soruşturma başlatılan kişi veya kişiler var mıdır? Varsa bu kişilerin Genel Müdürlükteki üst makamlarla bağlantısı araştırılmış mıdır? Sorumlular hakkında yapılacak yasal işlemler nelerdir?

3) Sözü edilen iddialar gerçekse veriler nasıl elde edilip hangi yolla çıkarılmış ve satılmıştır? Satanların ne kadar menfaat elde ettiği tespit edilmiş midir Sayın Bakan?

4) Böylesi önemli ve tüm ülkedeki vatandaşlarımızın mülkiyet bilgisi verilerinin tutulduğu sisteme neden dijital güvenlik önemleri alınmamıştır? Güvenlik açığının sorumluları kimlerdir Sayın Bakan?

5) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu yani KVKK kapsamında getirilen yükümlülükler nedeniyle Kuruma herhangi bir ceza kesilmiş midir? Kesildiyse ne kadar ceza kesilmiştir? KVKK'ye konu hakkında bildirim yapılmış mıdır Sayın Bakan?

6) Çalınan verilerin çeşitli çıkar gruplarına verildiği ve bu grupların yazmış, yazdırmış oldukları yazılımı tüm MERNİS verileri ilişkilendirdiği; tüm mülkiyet, adres ve nüfus bilgilerine ulaşıldığı iddiaları vardır. Bu veriler ışında, yirmi yıldır sahipsiz kalan taşınmazların mülkiyetlerinin sahte nüfus cüzdanı ve sahte vekâletlerle çıkar menfaatleri gruplarına satıldığı iddia ediliyor; Sayın Bakan, bu da doğru mudur?

7) Yaşanabilecek hukuka aykırı mülkiyet hakkı değişikliklerinden kim ya da kimler sorumlu olacaktır Sayın Bakan?

8) Bu verilerin çalınması ne zaman olmuştur Sayın Bakan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yetiyor mu?

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Yetiyor.

BAŞKAN – Kaç madde var?

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Az kaldı, yetiyor.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

9) Ülke genelinde kaç kişinin verisi bu şekilde, usulsüz olarak çıkar ve menfaat gruplarına satılmıştır? Bu kişilerin kişisel verilerinin satıldığından haberleri var mıdır Sayın Bakan?

10) Çalınan ve satılan tapu mülkiyetleri verileriyle ülke genelinde haksız yere el değiştiren kaç adet taşınmaz vardır Sayın Bakan?

11) Mülkiyet bilgilerinin elde edilmesi nedeniyle tehdit, adam kaçırmaya vesaire şekillerde el değiştiren taşınmazlar var mıdır Sayın Bakan?

12) Anılan konularla ilgili olarak kaç tane adli vaka gerçekleştirilmiştir Sayın Bakan?

13) Verilerin güvenliği ve sahte belgelerle satışların önlenmesi amacıyla hangi tedbirler alınmıştır Sayın Bakan?

14) Tapu verilerine (TAKBİS) ulaşıldığı gibi aynı şekilde MERNİS verilerine nasıl ulaşıldığı konusunda bir araştırma, soruşturma yapılmış mıdır Sayın Bakan? Bu durumda, TAKBİS ve MERNİS verileri güvencede ve de tehlikede midir Sayın Bakan?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bravo, tebrik ediyorum; tam yetiştirdiniz Özkan Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – "Sayın Bakan" demeseydi daha erken bitirdi.

BAŞKAN – Evet, birkaç madde daha okuyabilirdi peşinden, söyleyebilirdi.

İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin, TAKBİS sistemi hakkında vermiş olduğu grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, tarım arazilerimizin yüzde 15'i deprem bölgesindeki illerimizde yer almaktadır ve bu arazilerin büyük bir çoğunluğu zarar görmüştür. Görünen o ki ülkemiz önümüzdeki dönemde tarımsal ürünlerle ilgili ciddi sıkıntılar yaşayacaktır. Bu durum ortadayken sizler ne yapıyorsunuz? Güzel coğrafyamızla ilgili getirdiğiniz her kanunda ekimimizi ve neslimizi bilerek veya bilmeyerek bozmak için daha da çaba sarf ediyorsunuz. Yüce Allah Bakara suresi 205'inci ayette "Ekini ve nesli bozmayın." diye bizleri uyarmıyor mu? İYİ Partinin bir neferi olarak ben, bu ayetikerimdeki buyruğu yüreğime nakşederek millete olan sorumluluğumun gereği Ankara'da konuyla ilgili gezilmedik ilçe ve köy bırakmadım. Kırısköy ve Kutludüğün'deki taş ocaklarının çevreye ve insanımıza verdiği zararı, Balâ ve köylerindeki kuraklık sebebiyle zarar gören tarım arazilerinin durumunu, Polatlı Avdanlı köyümüzde mera alanlarında kurmayı planladığınız radyoaktif depolama alanlarını, Gölbaşı'nda yer alan Mogan Gölü'ndeki kirlilik sorununu ve Polatlı'da terör örgütü ilan ettiğiniz soğan üreticilerinin ve pancar çiftçilerinin sorunlarını

ve nice sorunu sorumluluğumuz gereği dile getirdik. Ulusal medyada gündem olan bu konuları Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine hep taşıdık ancak sizler 2023 seçimlerinde iktidarınızın artık son bulacağını bilmenize rağmen ekinimizi ve neslimizi bozacak kanun tekliflerini alelacele Genel Kuruldan geçirmeye çalışıyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, saray rejiminin zihniyeti seçmenimizi velinimet olarak değil, sadece seçim zamanlarında akıllara gelecek oy deposu olarak görmektedir; bu sebeptir ki Genel Kuruldan seçim propagandası olarak kullanacağınız alelacele yapılmış kanunları geçiriyorsunuz. Bu şekilde yapılan her kanun, Meclis çatısı altında görev yapan biz milletvekillerine aslında saygısızlık demektir, dolayısıyla yüce Türk milletine saygısızlık demektir.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin en büyük sorunu hâline gelen liyakatsizlik kadroların oluşumundaki temel neden iktidarınız bu zihniyetindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu sebeptir ki güzel bir amaç doğrultusunda gerçekleştirdiğiniz projelerde dahi bugün büyük sıkıntılar yaşanmaktadır; uygulamalarda başarılı olan TAKBİS sistemi de bunlardan biridir.

Sayın milletvekilleri, milletimiz sabretsin; tüm vatandaşlarımızın kendisini sayı değil, birer velinimet ve birey olarak hissettiği bir siyaset anlayışı için geliyoruz, devletimizin tüm kurumlarında görev alacak liyakatli kadroların önünü açmak için geliyoruz diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurun Sayın Gülüm.

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Ben size konut mağdurlarından bahsedeceğim, zira yıllardır sorunları çözülebilmemiş değil. Yüz binlerce insan bu ülkede bir ev alabilmek için sözleşme yaptı ama dolandırıldılar; borçlarını ödediler, kredi borçlarını ödediler ama bir ev sahibi olamadılar. İktidara yakın olan inşaat şirketleri iktidar yetkililerinin, belediye başkanlarının katıldığı proje açılışlarıyla güven yarattılar halkta ve sonrasında halk bu güven tersine döndüğü için de kaybetti, dolandırıldı. Türkiye genelinde 300 bini aşkın konut mağduru insan var. Ön ödemeli konut satışı yöntemiyle halka hayali evler sattılar ve bunları satanlar da üstelik geçmişte benzer dolandırıcılık davalarından yargılanan insanlardı. Ama -şikâyet ettiğim- konut mağdurları yargıya başvurdular, Meclise başvurdular, dediler ki: “Bunlar bizi mağdur ediyor, dolandırıyor, haklarımız ortadan yok oluyor.” Ama ne Meclis ne de yargı onların sorunlarına çözüm üretmedi; hâlen de mücadele etmeye devam ediyorlar. Yetmedi, son süreçte çete-mafya ekipleri konut mağdurlarını tehdit etmeye, onların olması gereken konutların üzerine çökmeye başladılar; buna ilişkin de yargıya başvurdu konut mağdurları, dediler ki: “Bizim elimizden almaya çalışıyorlar, tehdit ediyorlar.” Ama şikâyet edilenler değil, mağdurlar maalesef yine mağdur oldu. Önceki hafta İstanbul’da konut mağdurları basın açıklaması yaptı, seslerini duyurmaya çalıştı, şunu sordular: “Bu müteahhitler, çete-mafya üyeleri kim tarafından korunuyor, neden adalet sağlanmıyor?” dediler.

Bu adaletsizlik sadece konut mağdurları için geçerli değil, işçiler, emekçiler açısından da benzer durum devam ediyor. Patronlar örgütlenen, sendika hakkı için greve çıkan işçileri işlerinden atmaya, haklarını gasbetmeye devam ediyor, buna karşı iktidar ise sermayeden yana tutumunu sürdürerek işçilerin karşısında yer alıyor. Sendikalaşma hakkını gasbeden işverenler hukuksuz eylemlerinden dolayı hiçbir şekilde bir müdahaleyle karşılaşmazken anayasal haklarını kullanan emekçilerse polisle karşı karşıya kalıyor. Mata Otomotiv fabrikası işçileri ek zam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebiyle iş bırakma eylemi başlattıkları için 600 işçi işten çıkarıldı. Seslerini duyurmak için Ankara’ya yürümek istediler ancak polis engeliyle karşılaştılar.

Yine, Cengiz ve Kolin Holdingin ortaklığıyla kurulan Satera Elektrikte çalışan ve çoğunluğu kadın işçilerden oluşan 18 işçi de Birleşik Metal-İş Sendikasına üye oldukları için işten çıkarıldı; onların direnişi de fabrika önünde devam ediyor. Kocaeli’de MKS Transformatör fabrikası işçileri de Birleşik Metal-İş’e üye oldukları için 30 işçi işten çıkarıldı, geri kalan diğer işçiler de tehdit ve baskılarla istifaya zorlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – MKS Transformatör fabrikası işçileri de fabrika önünde direnişlerini sürdürüyorlar.

Yine, Bursa’da kendilerine dayatılan sefalet zammını kabul etmeyen yüzlerce enerji işçisi geçtiğimiz günlerde iş bıraktı. İşçiler, ENERJİ-SEN yönetimiyle birlikte Uluğ Enerjinin Bursa’daki merkezi önünde direnişlerini sürdürüyorlar ama ne yazık ki bu direnişlerin hiçbirinde iktidardan yana ya da Çalışma Bakanlığından yana bir duyarlılık, bir destek göremiyorlar; aksine, işverenin, patronların desteklendiği anlayışı, sermayeden yana anlayışı bu iktidar sürdürüyor. Biz de buradan hakları için direnen tüm işçilerin, emekçilerin direnişini selamlıyoruz; onlarla birlikte olduğumuzu, mücadelelerinin ortak olduğunu bir kez daha tekrar ediyoruz.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Kocaeli Milletvekili Sayın İlyas Şeker.

Buyurun Sayın Şeker.

AK PARTİ GRUBU ADINA İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’ya göre gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyet haklarının korunması, kullanımının kolaylaştırılması ve muhafazasını sağlayan kurum Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüdür. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü teknoloji ve bilişimi yaygın olarak kullanan, 85 milyon vatandaşımıza kesintisiz hizmet veren yüz yetmiş altı yıllık köklü bir kurumdur.

Değerli milletvekilleri, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, mülkiyetle ilgili işlemlerini ödül almış TAKBİS Projesi’yle elektronik ortamda yürütmektedir, takip ve kontrolünü etkin ve hızlı bir şekilde yapmaktadır, TAKBİS Projesi’ne periyodik aralıklarla dışarıdan gelebilecek veri tabanı saldırılarına karşı Savunma Sanayii Başkanlığıyla birlikte çalışarak alınması gereken aksiyonları ivedilikle almaktadır. Elektronik Kimlik Doğrulama Projesi’yle tapu işlemlerinde muhtemel sahtecilik olaylarının önüne geçilmiştir. Vekâletnamelerle ilgili Adalet Bakanlığının sistemi UYAP ve Noterler Birliği sistemi TNB’yle entegrasyonlarla gerekli önlemler alınmıştır. Sahte kimlikle veya sahte vekâletnameyle tapu müdürlüklerinde işlem yapılması tamamen engellenmiştir, sahtecilik yapılması söz konusu da değildir. Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi tüm mülkiyet verilerinin güvenli şekilde korunduğu bir sistemdir. Hiçbir vatandaşımızın güncel tapu bilgisinin TAKBİS sistemi üzerinden çıkar gruplarının eline geçmesi de mümkün değildir. TAKBİS kayıtlarının belli çıkar gruplarına sızdırıldığı, yirmi yıldır sahipsiz kalan taşınmazların mülkiyetinin sahte kimlik ve belgelerle satıldığı iddiaları ise gerçek dışıdır. 2015 yılından itibaren Tapu Kadastro verileri, 1950’ye yakın kamu kurumu veya kanunen mülkiyeti verisine erişme yetkisi olan paydaşlarla sistem üzerinden sınırlı veriler paylaşımı yapılmaktadır. Özellikle dış kurumlarda çalışan personelin zayıf parola uygulamaları veya şifre çaldırmaları sonucu bu tür olaylar meydana gelebilmekte, açığa alınan personelle ilgili süreç de devam etmektedir. TAKBİS sisteminde yapılan taşınmaz sorgulamalarına yönelik detaylı log kayıtları

tutulmakta ve teknik sistemle sürekli bir şekilde de takip edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İLYAS ŞEKER (Devamla) - Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarıyla Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü insanı kendi ayağına getirerek değil, insanın ayağına giderek güvenli ve kaliteli hizmet vermeye devam ediyor.

Bu kadar düzgün çalışan bir kurumu yıpratmaya yönelik genel görüşme açılmasına katılmadığımı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Gültekin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, 6 Şubat depremleri nedeniyle Niğde'nin genel hayata etkili afet bölgesi kabul edildiğine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – 6 Şubat tarihinde meydana gelen deprem afetlerinden maalesef Niğde'miz de etkilenmiştir. Yapılan hasar tespit çalışmaları neticesinde 1 acil yıkılması gereken, 22 ağır, 34 orta, 269 az hasarlı binaların olduğu tespit edilmiştir. Bakanlıklarımız ve AFAD Başkanlığımızla yaptığımız görüşmeler sonucunda, bugün itibarıyla Niğde'miz "genel hayata etkili afet bölgesi"ne dâhil edilmiştir.

Bu binalardaki depremten etkilenen Niğdeli hemşehrilerimize tekrardan geçmiş olsun dileklerini iletiyor ve bu kararın da hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hep söylediğimiz gibi, devletimiz her daim milletin yanındadır, mağduriyetler giderilecektir.

Bu karar için başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'ya ve AFAD Başkanımıza teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

37.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, kuru soğan fiyatına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

"Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana." dedik bir zamanlar. Bu söz sizinle şu şekilde değişir: "Yiğit yiyemez olmuş kuru soğan." Soğanın kilosu mart ayında 30 lirayı gördü yani tanesi 7 lira. Tanzim çadırlar kurdunuz, depoları bastınız, üreticiyi terörist yaptınız; oysa tek bir gıda teröristi var o da AK PARTİ iktidarındır. Gıda fiyatlarını terörize ettiniz; oysa dünyada kuru soğan üretiminde 5'inci sırada olan Türkiye soğan fiyatlarının en ucuz olduğu ülkeydi. Dekar başına verim 3,2 kilo iken soğan yiyemez hâle geldik. Ocak 2022'de soğanın kilosu 2,48 lirayken, Ağustos 2022'de kilosu 9 lira, aralık ayında 13 lira, 30 Mart 2023'te ise - tam tamına- 30 lira. 16 ayda soğanın kilosu yüzde 1110 artmış; yanlış politikalarınızın sonucu bu. Gidiyorsunuz, yönetemediniz ve ülkeyi batırdınız ama biz geliyoruz.

Geliyor gelmekte olan diyor saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Gazeteci Sezgin Kartal'ın Çağlayan Adliyesi 22. Ağır Ceza Mahkemesinde yarın yapılacak duruşmasına, boşandığı eski eşinin bıçaklı saldırısına uğrayan Doktor Ayşe Güneş'e ve 6284'ün tartışmaya açılmasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sezgin Kartal, Karşı Mahalle ve Can TV gibi yayın kuruluşlarında çalışan bir gazeteci. 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nde gözaltına alındı ve üç aya yakın bir süredir maalesef cezaevinde. Duruşması yarın Çağlayan Adliyesi 22. Ağır Ceza Mahkemesinde saat 14.00'te görülecek. Gerçekleri yazdığı için, habercilik yaptığı için bir gazeteci daha tutuklanmıştı; o zaman bunu söylemiştik. Sezgin Kartal'ın duruşmasına hem çağırı yapıyoruz hem de bir an önce serbest bırakılması gerektiğini söylüyoruz.

Sayın Başkan, bir mesele daha var. Doktor Ayşe Güneş, bugün, Çanakkale'de -kendisi doktor- boşandığı eski eş tarafından bıçaklı saldırıya uğradı; -neyse ki yaşamını yitirmemiş- şu anda Çanakkale'de ve birçok ilde bu protesto ediliyor.

Kadına yönelik suçların ve cinayetlerin politik olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

Son sözünüzü alayım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Doktor Ayşe Güneş gibi binlerce kadın, maalesef, bu şekilde şiddetle karşı karşıya, her gün cinayetler işleniyor ve kadına yönelik şiddet hız kesmeden devam ederken birileri 6284'ü tartışmaya açtı. Kadına yönelik şiddetin de bunların korunmasının da politik olduğunu ve "Buna sakın cesaret etmeyin." çağrımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bir kadın daha eksilmek istemiyoruz. Doktor Ayşe Güneş yalnız değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Grup Başkan Vekillerini arkaya davet ediyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 83'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 434 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif, İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile 9 ayrı kanunda değişiklik içeren kanun teklifinin geneli üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

27'nci Yasama Döneminin sonuna gelmiş bulunuyoruz. Bu yasama döneminde gördük ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle devletin her kurumuna yansıyan kaos, karmaşa ve düzensizlik Meclis çalışmalarına da yansıdı. Güya bu sistemde yasama ile yürütme keskin bir şekilde ayrılacaktı, Hükümet de tıpkı Meclis gibi halkın seçtiği kişi tarafından seçileceği için meşruiyetini halktan alacaktı, birbirlerine bağlı ve bağımlı olmayacaklardı ve en önemlisi, Hükümet, Meclisin işine karışmayacak, yasa çıkarmayacak, Meclis, Hükümeti denetleyecek ve bu Meclisi daha da üstün kılacaktı. “-cekti”, “-caktı” diyorum çünkü işleyiş -cek -cak olarak kaldı.

Yine, bu kanun teklifi örneğinde olduğu gibi, adına “bazı kanunlarda değişiklik” denilen, birbiriyle alakasız konuları içeren karman çorman birçok kanun teklifi komisyonlarda ve devamında Genel Kurulda görüşülmek zorunda kaldı. Kanun tekliflerini milletvekillerinin hazırlaması gerekirken talimatlı bürokratlardan gelen teklifler, mevzuat sistemini altüst etti. Aynı kanunlarda defalarca değişikliğe gidildi, hatta öyle zamanlar yaşandı ki kanun tekliflerinde yer alan bazı maddeler mükerrer hâlde farklı komisyonların gündemine geldi. Neden? Çünkü asıl, ihtisas komisyonunun gündemine getirilmesi gereken teklifler, ilgisiz bir komisyonda görüşülecek kanun teklifinin içine yerleştirilince, kanunlar kimsenin içinden çıkamayacağı metinler hâline dönüştü. Geçtiğimiz hafta “Çevre Kanununda Yapılacak Değişiklik” adı altında bir kanun teklifi kabul edildi. Kanun teklifinin 5'inci maddesinde organize sanayi bölgelerini ilgilendiren bir düzenleme vardı. Kanun teklifinin başlığına rağmen, görüşülen Komisyon, İçişleri Komisyonuydu ve OSB'ler hiçbir şekilde bu Komisyonun görev alanında değildi.

Bugün, organize sanayi bölgelerinde değişiklik yapan bir kanun teklifini görüşüyoruz. Bu kanun teklifinin içinde yer alması gereken bir madde, neden sonradan verilen bir önergeyle bir hafta önce İçişleri Komisyonu gündemine alınır? Çünkü İçişleri Komisyonu Başkanı, kendi seçim bölgesini ilgilendiren bir önergeyi, şıklık olsun diye Komisyon gündemine taşımıştır. Usule uygun mudur? Uygun olmasa da her zamanki gibi AK PARTİ'si iktidarında uydurulmuştur.

Gelelim görüştüğümüz kanun teklifine. Yine, 10 ayrı kanunda değişiklik yapan bir düzenlemeyi görüşmek zorunda bırakıldık. 25 maddelik kanun teklifinin 8 maddesi mali düzenlemeler öngörmesi nedeniyle doğrudan Plan ve Bütçe Komisyonunun uzmanlık alanına girmektedir. Teklif, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir ama Komisyonunda ne görüşülmüştür ne de görüş bildirilmiştir.

Teklifin 18'inci ve 19'uncu maddeleriyle Vakıflar Kanunu'nda değişiklik yapılmaktadır. “Vakıfların OSB'lerle ne alakası var?” diye düşünmemiz çok normal ama AK PARTİ'sinin talan, ele geçirme, zapturapt altına alma zihniyeti ön planda olunca alaka kendiliğinden kurulabiliyor. Ne yapılmak isteniyor? Vakıflar Kanunu'nda değişikliğe gidilerek kaybettikleri büyükşehir belediyelerinin uhdelerindeki vakıflara ait taşınmazlara el koymak el koydukları taşınmazları da uzun süre kendi yandaşlarına kiralamak. Bizi kanun teklifleri üzerinden döndürülmeye çalışılan bu oyunlara alışmaya zorladınız ama alışmadık, kabul etmedik. Dönem sonunda da bir kere daha tekrarlıyorum: Kabul etmeyeceğiz ve bu düzeni değiştireceğiz.

Değerli milletvekilleri, geneli üzerine konuştuğum -iktidarın acelesi nedeniyle maddeleri üzerinde konuşma yapılmayacağı için- bu kanun teklifiyle ne yapılmak isteniyor, kısaca bahsedeyim. Kanunun 1'inci maddesiyle Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun -kısa adı TENMAK- denetleme ve inceleme faaliyetlerinin aksatılmaması için acilen 5 denetçiye ihtiyacı varmış ve bu düzenlemeyle başka kurumlardan TENMAK'a denetçi atanmasının yolu açılacaktı. Biz söyleyince “Muhalefet eleştiriyor.” diyorsunuz ama plansızsınız; “Yaptık, oldu.” demeye çalışıyorsunuz ama yapamıyorsunuz. Siz, TENMAK'ı 28 Mart 2020 tarihinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumunu, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsünü, Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsünü kapatarak kurmadınız mı? TENMAK'ı kurarken kapattığınız kurumların yıllara dayanan uzmanlık, kurumsal birikim, deneyim ve hafızasını yok etmediniz mi? Hem de bu kurumları kapatırken gerekçe bile göstermediniz. TENMAK'ın görevlerine ilişkin olarak “yapar” veya “yaptırır” gibi muğlak ifadeler kullandınız. Kurumların deneyim ve birikimini yok ederseniz çareyi dışarıda aramak zorunda kalırsınız ya da “Acilen denetçi ihtiyacı var.” diyorsanız aklımıza kötü kötü şeyler geliyor. Hiçbir denetim elemanını zan altında bırakmak istemiyorum ama üstü örtülecek dosyalarınızı kurtaracak adama ihtiyacınız olduğunu düşünüyorum. Kamu denetiminin başarısızlığı toplumun huzurunu bozar, devlete olan güveni sarsar, kamuoyunda adalet algısının kaybedilmesiyle kargaşayı ve kendi adaletini yaratma çabalarını doğurur. 2020 tarihinden itibaren denetçi atayamadığınız kuruma bu kanun teklifiyle atama yapılması için acele edilmesine gerek var mıydı? Anlaşılan, korku büyük.

Bu arada, yeri gelmişken dile getireyim; unutulmuş kamu denetçilerinin size selamları var. Kamu denetim mesleği mensupları özlük haklarıyla, denetledikleri kurumlarda görev yapan idarecilerin gerisine düşmüşlerdir. İstisnasız olarak “genel idare hizmetleri” sınıfındaki tüm idarecilere zam yaptınız ama aynı sınıfta yer alan kamu denetim mensuplarına herhangi bir artışı çok gördünüz. Müfettişlik çok zor bir görev, evinizden uzak yaşayacaksınız, idari baskıya rağmen sorumluluk ve risk alacaksınız ki bu risklerin boyutunu tahmin edebilirsiniz; en iyi olasılıkla, yer değiştirme, sürgün ve mobbing. Kamu denetçileri, adalet müfettişleri ve HSYK müfettişlerine getirilen ek tazminatın kendilerine de verilmesini istiyor yani işin kısıası, adalet istiyorlar.

Değerli milletvekilleri, gelelim madencilerin ihtiyaç duyacakları elektrik enerjisi tüketimini karşılamak için kuracakları lisanssız elektrik üretim tesislerine ilişkin düzenlemeye. Ülkemizde enerji açığı olduğu ve enerjinin çok pahalı olduğu bir gerçek. Bu kapsamda, madencilik faaliyetlerinde bulunanların kendi elektriğini üretmesi kabul edilebilir ancak karşımıza önceliği madencilığa veren ve tarım, orman, turizm, mera alanlarını hiçe sayan bir iktidar anlayışı olunca “Bu işten kim kârlı çıkacak?” endişesi doğal olarak kafalarımızı kurcalıyor. Şu olacak: Maden şirketleri kendi öz tüketimleri için lisanssız enerji üretimi hakkında yararlanacak ve ürettikleri fazla enerjiyi satma hakları olacak, maden şirketleri enerji şirketlerine de dönüştürülebilecek yani hem madenden hem elektrik satışından kâr edecekler. Bu teklifin acelesi var mıydı ya da ülkemizin bu kadar enerji açığı varken bu düzenleme için neden bu kadar geciktiniz? Bu sorunun cevabı iktidarın bugüne kadar kimlerle yol yürüdüğüne saklı ve sorunun

(*) 434 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.]

cevabı gizli değil, herkes biliyor.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 4 ila 10'uncu maddeleri arasında yer alan bölümü organize sanayi bölgelerini ilgilendiriyor. Ülkemizde sanayinin gelişmesine büyük katkı sağlayan, geri kalmış bölgelerin kalkınmalarını teşvik ederek sanayi yatırımlarını bu bölgelere çekmeyi hedefleyen organize sanayi bölgeleri geçmiş altmış yıllık süreçte büyük görevler üstlenmişlerdir. Türkiye'de ilk defa Bursa'da başlayan OSB uygulamaları, artan sayılarıyla bugün, Türk sanayisinin yapı taşı hâline gelmiştir. Ülkemizin kalkınmasına, istihdam yaratılmasına büyük katkı sunan organize sanayi bölgelerinin sorunları bugün başlamadı. İktidarda yirmi yılı geçiren bir partinin, OSB'lerin kaynak, altyapı, sermaye sorunlarını bugün aklına getirmesi anlaşılır gibi değil. Ekonomimizin bel kemiği sanayicilerimizi ve beraberinde ülkemizi kalkındırmak için gerekli adımların çok önce atılması ve sanayicinin çoktan güçlendirilmesi gerekirdi ancak yirmi yıllık iktidarı çözemediği bu sorunlar organize sanayi bölgelerini de içine alan bir felaketin yaraları ortadayken Meclisin 27'nci Yasama Döneminin son haftasına sıkıştırılarak aceleye getirilecek şekilde çözülmeye çalışılmaktadır, hem de öncelikli ele alınması gereken deprem bölgesindeki sanayicilerin durumu hiçe sayılarak, yok sayılarak bir düzenleme yapılmaktadır.

Depremden etkilenen 11 ilimiz toplam millî gelirimizin yüzde 9,8'ini, toplam ihracatımızın yüzde 9'unu, toplam istihdamımızın yüzde 10'unu oluşturmaktadır. Sanayi Bakanlığı ve Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu OSBÜK tarafından yapılan açıklamalara göre, bahsi geçen illerimizde deprem sonucunda 14 OSB ve 1.413 küçük sanayi sitesi yıkılmış, 166 OSB ile 2.970 küçük sanayi sitesi ağır hasar raporu almış, 152 OSB ile 1.172 küçük sanayi sitesi ise orta hasarlı hâle gelmiştir. Bölgede depremde zarar görmeyen ender üretim merkezleri de afet sonrasındaki kurum ve kuruluşların faaliyetlerini koordineli bir şekilde yönetebilmek amacıyla, afet yönetim, depolama ve koordinasyon merkezlerine ev sahipliği yapmıştır yani onlar da üretim faaliyetlerine ara vermek zorunda kalmıştır.

Bölgenin ekonomisinde en önemli 2'nci sorun da iş gücü kaybı. Ne yazık ki can kayıpları ve yoğun göç nedeniyle, başta Maraş'ta ve Hatay'da olmak üzere, depremin merkezi illerimizde çalışan sayısı azalmış ve kalanlar ise hâlâ barınma imkânına kavuşamamışlardır. Barındıramadığınız işçiyi çalıştırabilmeniz mümkün mü? İşten çıkarma yasağı getiriyorsunuz; iş mi kaldı, iş yeri mi?

Komisyon üyelerimizle birlikte zaman zaman sanayi kuruluşlarını ziyaret etmiştik. Depremin üzerinden neredeyse iki ay geçti. OSB'lerle ilgili düzenleme yapılırken deprem bölgelerindeki OSB'leri ziyaret ederek sorunlarını ortak akılla çözmek için çalışamaz mıydık? Size hazır çözüm önerisi de sunduk, İYİ Parti olarak Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen illerin iktisadi faaliyetlerinin yeniden başlayabilmesi için İnsani Sanayi Bölgesi Projesi hazırladık çünkü bu bölgelerde sürdürülebilir yaşam sağlanmasının öncelikli koşulu iktisadi faaliyetlerin yeniden başlaması; kopya bile çekseniz milletimizin hayrına gözümüzü de kapatırdık. Anladık, deprem bölgesindeki OSB'lere yönelik bir çalışmanız yok ama getirdiğiniz kanun teklifi bile eksik.

Kanun teklifinin 10'uncu maddesinde, geçici bir maddeyle OSB içindeki boş sanayi parsellerinin OSB tarafından geri alınmasının yolu açılmaktadır. Organize sanayi bölgeleri tarafından dövizle tahsis ve satışların yapılabildiği dönemlerde tahsis bedelinin döviz olarak belirlendiği ve tahsil edildiği durumlar bulunmaktadır. Bu durumdaki mülkiyet sahiplerinden yapılacak geri alımlarda iade edilecek tahsis bedellerinin tespitinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 213 sayılı Kanun uyarınca açıklanan yeniden değerlendirme oranlarına göre güncelleme yapılması hâli uygulanamaz sonuçlara neden olabilecektir. Dövizle yapılmış tahsislerin geri alımı yapılırken yeniden değerlendirme oranlarına göre güncelleme yapılması hâlinde, iade bedelleri aşırı yüksek meblağlara ulaşacağından organize sanayi bölgeleri tarafından ilgililerin banka hesabına yatırılması mümkün olmayacak ve dolayısıyla kanun değişikliğinden beklenen amaç gerçekleşemeyecektir. Kaldı ki, maliyetin altında satış yapılamayacağı için böylesi yüksek bir bedel üzerinden ödeme iadesi yapılması hâlinde de alınan sanayi parselinin yeniden tahsisinde çok yüksek tahsis bedelleri söz konusu olacaktır.

Kanun teklifinin OSB'lerle ilgili bölümünde eksik bırakılan bir düzenleme daha var: İslah OSB'ler konusu. Sanayi şehirlerimizde organize sanayi bölgeleri oluşturulmadan kurulmuş ve hâlen faaliyette olan birçok fabrika var. Bu konuda memleketim Denizli'de yaşanan sorunu dile getirmek istiyorum ama bu konu sadece Denizli'yi değil, bütün sanayi şehirlerimizi ilgilendiriyor. Denizli'de Bozburun bölgesinde hemen şehrin kenarında sayıları 300'e yakın ayrı ayrı fabrika var; içinde boyahanesi olan da var -çevrenin disipline edilebilmesi için önemli- doğal gaz hattının geçmediği yerler de var dolayısıyla o kişilerin, o fabrikaların doğal gaz alabilmesi daha maliyetli. Bir yandan belediyelerden altyapı desteği almak zorunda kalıyorlar, bunu zamanında aldıkları da oluyor, alamadıkları da oluyor, bir yandan da bu firmaların çoğu ihracatçı firma, yurt dışından müşteri temsilcisi geldiğinde istedikleri kriterleri zamanında yakalayamıyorlar ki organize sanayi disiplinine girdiklerinde ihracatımıza da büyük katkıları olacağını görüyoruz. Ne yazık ki bu kanun teklifinin içinde bu maddeyle ilgili çalışmalar olduğu hâlde geri çekildiğini duyduk. Bu konuyla ilgili geçmişte geçici maddelerle çözümler bulunmuş, geçici bir maddeyle iki senelik bir süreyle orada bir müracaat söz konusu olduğunda değerlendirme yapılarak, kriterlere de uyarak elbette ki sıfır kurulan organize sanayiler gibi, yeniden kurulan organize sanayiler gibi olmasa da şimdikiinden çok daha iyi olabilecek, beş altı senede kendini toparlanabilecek ve disipline edilebilecek bir durum oluşturulmak istenmiş. Bakın, geçmişte Kahramanmaraş'ta özel ıslah organize sanayi bölgesi için kanun çıkarılmış. Şimdi sadece Denizli'deki sanayicimiz değil, aynı zamanda Bursa'da, Antep'te, Kayseri'de, vesaire yerlerde de sanayicilerimiz ıslah organize sanayi bölgesi düzenlenmesini istiyordu. Bu konuda benzer bir örnek varken, bürokrasimiz de hazırken neden bu çağrıya kulak vermediniz anlayamadık. Umarım bir Grup Başkan Vekilimizin şahsi, "Ben istemiyorum." keyfiyetinden dolayı değildir. Belki seçim gezilerinizde size bu soruyu dile getiren sanayicilerimize bunu anlatabilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, konu sanayicimizden açıldı. Sanayicilerimiz çok dertli. Konuşmamın bu bölümü benim değil, bir sanayicimizin sözleri, aynen aktarıyorum: "Fonlara ulaşamama problemi hepimizin malumu, o yüzden seçim öncesi vanaları usul usul açmaya başladılar ama 'Hemen proformayı getir, makineyi al, yatırımını acilen yap.' tarzında. Takdir edersiniz ki hiçbir yatırım üç-dört gün içinde yapılamıyor yani ya önceden hazırlık yapmış olanlar istifade edebiliyorlar ya da 'mış' gibi oluyor bu hikâye. Malum ihracat için ithalat yapıyoruz yani ithal ettiğimiz ürünü işleyip ihracat yapıyoruz veya ihracat yapacak firmalara veriyoruz. Sürekli olarak dış ticaret rejiminde değişiklikler olduğu için yoldaki ürünlerimize ya vergi getiriliyor ya da biz sürekli bu stresle yaşıyoruz. Döviz işlemlerindeki her gün değişen enstrümanları söylemiyorum bile yani an itibarıyla ihracat ve ithalatçıları inanılmaz öngörülemez bir ortamda iş yapmaya çalışıyorlar. Enflasyon hem işverenin hem de iş görenin belini büküyor. İşveren verdiğini çok görüyor, 'Bu maliyetlerden ihracat yapamıyorum.' diyor, iş gören haklı olarak alım gücünün sürekli düşmesinden şikâyetçi; eğer bir standardı kaldıysa. Konu sadece asgari ücrete zam yapma konusu değil, eğer öyle olsaydı ülkede katma değerli üretim ve teknolojik ürün ihracatı gelişirdi. Asgari ücret arttıkça aynı oranlarda işletmelerdeki beyaz yakalı çalışanların maaşlarını artıramıyoruz. Hâl böyle olunca kurumlardaki eğitimli ve tecrübeli iş gücünü tutamıyoruz. Yurt dışını artık herkes ailesinden ayrılma pahasına bir alternatif olarak görüyor yani vasıfsız eleman ile vasıflı eleman arasındaki makas kapanıyor olduğu için işletmeleri vizyon olarak ileri götüren personel artık elini taşın altına koymuyor; ne kadar ekmek o kadar köfte hesabı."

Bu arada, sanayiyle birlikte bire bir bağlantılı bir sorun daha var; sanayide tesis, makine, teçhizat kadar önemli bir konu insan faktörü yani mühendisler. Hem özel sektörde hem kamuda görev yapan mühendisler emeğinin karşılığını alamıyor. Bugün sanayi sektöründe neredeyse asgari ücretin bir tık üzerinde maaş alan mühendisler var. Biraz önce sanayicimizin dile getirdiği

sözleri tekrar ediyorum: “Vasıfsız eleman ile vasıflı eleman arasındaki makas kapanınca işletmeleri vizyon olarak ileri götürecek personel artık elini taşın altına koymuyor ve çareyi yurt dışına kaçmakta arıyor.” Kamuda çalışan mühendislerde de durum çok farklı değil. Kamu mühendisleri tüm altyapı, üstyapı, kamu yapıları, otoyol, köprü, tünel, baraj, hastane gibi; okul, demir yolu, tarım ve ormancılık, TOKİ, havaalanları, tersane ve atölyeler, tren projeleri, bilişim sistemleri, savunma sanayisi ve enerji santralleri gibi tesislerin, AR-GE, teknik şartname ve projelendirme, ihale yapım, kontrolörlük ve kabul işlemleri, işletme ve bakım aşamalarında aktif görev almaktadırlar. Söz konusu işlerin teknik olarak tasarlanması, yapılması, bakımı ve işletilmesiyle ilgili birinci derece sorumluluk almaktadırlar. Bu bağlamda kamu kaynaklarının harcanmasının önemli bir kısmının sorumluluğu kamu mühendislerinin üzerindedir. Tüm bu risk ve sorumluluğun karşılığı olarak 2023 Şubat verileriyle bir mühendis ortalama 18 bin lira gelir elde etmekte ve 30 bin 700 lira olan yoksulluk sınırı altında çalışmaktadır, bu yeterli mi? Kamuda çalışan tüm mühendisler “teknik sorumluluk tazminatı” adı altında, diğer meslek gruplarına yapıldığı gibi yeni bir ödeme kaleminin oluşturulmasını istiyor, bu haklı talebi unuttuğunuz için size hatırlatmak istedik ve İYİ Parti olarak mühendis maaşlarının düzeltilmesi için bir kanun teklifi verdik, sonuç: “Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.”

Değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta Sayın Cumhurbaşkanı vatandaşlara müjde verdi; elektrikte yüzde 15, sanayi doğal gazında yüzde 20 indirim. Sen bütün kış vatandaşını soğukta, karanlıkta beklet, havalar ısınmaya başlayınca, seçim yaklaşınca indirim yap. Vatandaş her seçim döneminde bunu yapmanıza alıştı, artık gülünç duruma düşüyorsunuz. Neden indirim yapıyorsunuz? Güya, BOTAŞ süspanse ediyor, sonra BOTAŞ'ın zararını hazineye yükleyip vatandaşın başka vergiler adı altında çatır çatır geri alıyorsunuz. Bu kanun teklifinde adı yıllarca kamu borç rekortmeni bir KİT olan BOTAŞ'ın parçalara ayrılıp satışının yolunu açacak bir düzenleme yapılıyor. Bunu Türkiye Elektrik Kurumu örneğinde de yaşamamış mıydık? “Elektrik üretim, iletim, dağıtım” diye faaliyet kollarına ayrılan TEK'in yerine düzenlenen kurumların geldiği hâl ortada. Parça parça dağıtım şirketleri ürettiği elektriği özel şirketlere ucuz satıp pahalıya alan EÜAŞ ve “kamuya arz” adı altında sonunun ne olacağı belirsiz hâle getirilen EİAŞ.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Kanun teklifiyle doğal gaz ithalatıyla ilgili düzenleme yapılmakta ve ithalatta hem BOTAŞ hem de özel sektör tüzel kişileri açısından serbestlik getirileceği öngörülmektedir. Ayrıca BOTAŞ'ın bazı faaliyetlerinin kurulacak başka şirketlere devredilmesi öngörülmektedir. Peki, buna kim karar verecek? Tabii ki Sayın Cumhurbaşkanı.

Bu teklifin masum olmayan 2 yönü var. Birincisi, metne eklenen “ayrıştırma” ifadesiyle özelleştirme niyeti gizlenmeye çalışılmaktadır. İkincisi ise bu teklif BOTAŞ'ın 20 milyar dolarlık gaz borcunu erteleyen Putin'in teklifi üzerine başlayan sürecin bir tezahürüdür. Türkiye Elektrik Kurumu bölünürken vatandaşlara elektriğin ucuzlayacağı sözü verilmişti, sonrasını hepimiz biliyoruz: “Kayıp kaçak dağıtım bedeli” adı altında şişirilmiş faturalar. Şimdi, sıra BOTAŞ'ta, yaptıklarınızı görünce yapacaklarınızı tahmin etmek hiç zor değil. Allah'tan, neyse ki vaktiniz kalmadı, az kaldı, gidiyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Abdurrahman Başkan.

Buyurun Sayın Başkan.

MHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve televizyonları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Millî Enerji ve Maden Politikası kapsamında enerji kaynağı türlerine göre tüm santral ekipmanlarının imalatının yurt içinde gerçekleştirilmesi ve ülkemizin enerji sektörüne yön veren ülkeler konumuna gelebilmesi için yapılan çalışmalar son derece önemlidir. Bu nedenle yerli imalat, teknoloji transferi, nitelikli personel ve istihdam sağlamakla beraber sahip olduğumuz su kaynaklarının yerli üretim aksamla elektriğe dönüştürülmesi ülkemiz için çok büyük ve önemli bir konudur. Yenilenebilir enerji kaynaklarımızı; daha verimli, katlanılabilir maliyetli, çevresel etkileri en aza indirilmiş, güvenli, yeterli miktarda ve mümkün olan en yüksek düzeylerde ve olabildiğince yerli teknolojiler kullanarak sonuna kadar değerlendirmek amacıyla yenilenebilir enerji kaynaklarımızın enerji portföyündeki payını artırmak, Millî Enerji Politikamızın temel hedeflerindendir.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle pompaj depolamalı hidroelektrik santralleri ile elektrik depolamalı batarya tesislerinin YEK Destekleme Mekanizmasından ve yerli aksam destek fiyatları teşviklerinden yararlanabilmesinin de önü açılacaktır. Bu iki depolama yöntemi, sistem işletmecisinin de ihtiyaç duyduğu esnekliği de sağlamakla birlikte toplam kurulu güç içerisindeki yenilenebilir enerji payının Türkiye Ulusal Enerji Planı'ndaki hedeflere ulaşmasına katkı sunacaktır.

Yine, yapılmakta olan düzenlemeyle yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla uygulanabilecek destek mekanizmaları ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanmasına yönelik yasal altyapı oluşturulmuş olacaktır. Yerli katkı fiyatı desteğinin rüzgâr ve güneş enerjisinin dayalı elektrik üretim tesisleriyle bütünleşik olarak kurulan elektrik depolama tesisleri için de uygulanması ve böylece elektrik depolama teknolojilerine dayalı elektromekanik aksamın ülkemizde de üretilmesine imkân verecektir. Pompaj depolamalı hidroelektrik santralleri kurulmasıyla elde edilecek faydaların ülkemiz ekonomisine kazandırılabilmesi için rezervuar alanına bakılmaksızın YEKDEM ve yerli katkı fiyat desteğinden yararlanılması amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enerji arz güvenliğine yönelik endişeler, öngörülemeyen piyasa koşulları ve iklimsel şartlar nedeniyle tüm dünyada devam etmektedir. Bunun yanı sıra jeopolitik gerilimler de bu kaygıları etkilemekte, piyasalarda istikrarsızlığa neden olmakta ve fiyat artışlarına yol açmaktadır. Bu nedenle, dengeli, uzun vadeli ve akılcı bir planlama gerektiren enerji arz güvenliğimiz açısından kaynakların ve güzergâhların çeşitlendirilmesi son derece önemlidir. Tam da bu kaygıların yaşandığı bir dönemde, Türk Devletleri Teşkilatı pek çok konuda olduğu gibi enerji alanında da umutlarımızı yeşertmeye devam etmektedir. 30 Mart 2023 tarihinde Macaristan'da Türk Devletleri Teşkilatı Enerji Bakanlarının 3'üncü defa bir araya gelerek özellikle çok uluslu petrol, doğal gaz ve elektrik projelerinin gerçekleştirilmesi için sinerji oluşturulması bu anlamda önemli bir adım olarak değerlendirilmelidir. Bu toplantıya Enerji Bakanımız Sayın Fatih Dönmez de bizzat iştirak etmiştir. Yapılan bu iş birliklerinin ülkeler arasındaki ilişkileri geliştireceğine, enerji güvenliğini artıracığına ve Teşkilatın güçlenmesine de büyük katkı sağlayacağına olan inancım tamdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye doğal gaz piyasasında alım satım yapacak yerli ve yabancı ticaret şirketlerinin güven duyacağı, objektif kurallara göre işletilen rekabetçi bir piyasa yapısının oluşturulması hedefi doğrultusunda geçici 2'nci maddede yapılan değişikliklerle birlikte doğal gaz ithalatına hem BOTAŞ hem de özel sektör tüzel kişileri açısından serbestlik getirilmesi amaçlanmıştır. Türkiye'nin doğal gaz ticareti merkezi olma hedefleri doğrultusunda, doğal gaz piyasasında serbestleşme, rekabetle ticaretin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Yapılan düzenlemeyle, piyasada oyuncu sayısının artması ve tedarik imkânlarının çeşitlenmesiyle birlikte tüketicilerin güvenli, kaliteli ve daha uygun fiyatlı enerjiye erişim imkânları çoğalmış olacak. Böylelikle, ayrıştırma, doğal gaz tedarik ve altyapı faaliyetlerinin kurulan farklı tüzel kişiler eliyle yürütülmesi de

sağlanacaktır.

Ayrıştırma uygulaması, şebeke altyapıları ile tedarik çıkarlarının aynı tarafta bulunmasını engellemek ve böylece piyasaya rekabetçi yeni girişlerin önünün açılmasına imkân sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifiyle "yeşil OSB" tanımı yapılarak OSB'lerin Bakanlıkça belirlenen kriterler çerçevesinde TSE tarafından sertifikalandırılması da düzenlenmektedir. OSB'lerin yer seçim işlemi yaklaşık sekiz ila on iki ay sürmekte ve bu nedenle sanayicinin ortak altyapı ve arıtma gibi OSB imkânlarına erişmesi de gecikmektedir. Yapılacak düzenlemeyle hâlihazırda planda sanayici olarak belirlenmiş alanlar için yeniden yer seçimi yapılmasına esasen gerek olmadığından şeklen gerçekleştirilen yer seçimi işlemi kaldırılmakta ve sanayi imarlı alanların yer seçimi yapılmadan, ilgili idarelerin görüşü alınması ve imar planına esas, jeolojik ve jeoteknik etüt yapılması kaydıyla hızlı bir şekilde OSB'ye dâhil edilmesine veya OSB alanı olarak belirlenmesine imkân sağlanmaktadır. OSB olarak belirlenen alanda yatırım yapma taahhüdünde bulunan maliklerin taşınmazlarının OSB tarafından uygun görülmesi hâlinde kamulaştırılmaması ancak yönetmelikte belirlenen süreler içerisinde malikin yatırım taahhüdünü yerine getirmemesi hâlinde kamulaştırılması düzenlenmekte olup mevcutta dernekler ve kooperatifler gibi kamu tüzel kişiliğini haiz olmayan meslek teşekküllerinin yalnızca ihtisas OSB'ler içinde yer alması da mümkün kılınmıştır.

Yine, kanunla yapılan düzenlemeyle ilgili kurum ve kuruluşlardan gelen talepler üzerine OSB'nin finansal olarak daha güçlü ve daha kapsayıcı olmasını temin edebilmek için konuyla ilgili mesleki derneklerin, birliklerin, kooperatiflerin, ihtisas OSB'lerde olduğu gibi, karma OSB'lerin de kuruluşuna katılmalarına imkân tanınmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nda Yeşil OSB ve Yeşil Endüstri Bölgesi Sertifikasyon Sistemi'nin uygulamaya alınmasına yönelik olarak teknik ve idari çalışmaların tamamlanması görevi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türk Standardları Enstitüsüne verilmiş ve bu doğrultuda Yeşil OSB Belgelendirme Programı da oluşturulmuştur. Türk Standardları Enstitüsü tarafından OSB'lerin sertifikalandırılmasıyla birlikte, sürekli gelişim prensibi benimsenerek, yeşil OSB'lere dönüşüm hızlandırılarak yeşil altyapı yatırımlarını desteklemek, orta ve uzun vadede OSB'lerin yeşil ekonomiye entegrasyonunu sağlayacak yeni yatırımlar için cazibe merkezi hâline gelmesi de bu kanunla hedeflenmektedir. Teklifte aynı zamanda yeşil OSB olmak için hazırlanan projelerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kredilendirilmesi ve öncelikli olarak değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifiyle OSB içinde parsel tahsislerinin şeffaflık ilkesi çerçevesinde yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre yapılması da düzenlenmektedir. Yapılacak düzenlemelerle OSB içinde tahsise uygun parsellerin kamuoyuna duyurularak elektronik ortamda şeffaf bir süreçle tahsis edilmesi de sağlanacaktır; bu, aynı zamanda adaleti de sağlayacaktır. OSB'lerde imar uygulaması yapılabildiği kadar parsel tahsisinin yapılması mümkün olmadığından tahsis öncesinde OSB'ler, kamulaştırma ve altyapı inşaatı için kaynak sıkıntısı yaşamaktadırlar. OSB'lerde detayları yönetmelikle belirlenmek üzere ön tahsis uygulaması getirilerek tahsis öncesinde OSB'lere kaynak sağlanması da amaçlanmıştır.

Yerli ve yabancı yatırımcıların OSB'lerde üst yapı parsel satın alma ve kiralama talepleri doğrultusunda, OSB'lere mülkiyetlerindeki parsellerde tesis inşa edecek katılımcılara, üretim şartıyla üst yapı kiralama ve üst yapı satış imkânı da sağlanmış olacaktır.

Yine, yapılmakta olan düzenlemeyle, OSB içinde yer alan, boş olan ve OSB mülkiyetinde olmayan parsellerin, atıl vaziyetten çıkartılıp sanayi üretimine katkı sağlaması amacıyla mülkiyet sahiplerine, üretime geçmesi veya üretim isteyen yatırımcılara devretmesi için ayrıca süre verilmiştir. Süre sonunda yatırım yapılmayan parsellerin daha önce OSB tarafından mülkiyeti devredilenlerin bedeli ödenmek kaydıyla tapuda OSB adına tescilli, OSB tarafından devredilmeyenlerin ise kamulaştırılması sağlanmış olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu kısmında seçim bölgem olan Antalya'dan bahsetmek istiyorum. Antalya'mız her ne kadar güneşin ve turizmin başkenti olarak adlandırılrsa da şehrimizde bulunan 3 organize sanayi bölgesiyle ülkemiz ekonomisine katkı sunan lokomotif ilerimizin başında yer almaktadır. Antalya'da kuruluşu tamamlanmış 3 organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. İlki 734 hektarlık alanda sanayicilerimize tahsis edilmiş 330 sanayi parseliyle ilimizin üretim, istihdam dinamosu hâline gelmiş, yaklaşık 22 bin kişiye istihdam sağlayan, içerisinde, ağırlıklı olarak makina, plastik, gıda ve kimya sektöründe faaliyet gösteren firmaların ürettiği -özellikle bu konuya dikkat çekmek istiyorum- katma değeri yüksek ürünlerle bölge ve ülke ekonomisine ciddi katkı sağlayan Antalya Organize Sanayi Bölgemizdir. Antalya Organize Sanayi Bölgemizde, 2022 yılında, yaklaşık 900 milyon dolarlık da ihracat yapılmıştır.

Diğer ikisi ise 2020 yılında kuruluşu tamamlanan, şu an parselasyon ve imar planı çalışmaları devam eden, 116 hektarlık alana sahip Korkuteli Mermer İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ile 35 hektarlık alana sahip Manavgat Organize Sanayi Bölgesi'dir.

Korkuteli Mermer İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin 59,73 hektar alana sahip arazisinin Korkuteli Mermer İhtisas OSB'ye devri işlemleri tamamlanmış olup özel mülkiyete konu yaklaşık 56 hektar alanda kamulaştırma çalışmaları ile OSB alanına yönelik parselasyon, imar planı çalışmaları da devam etmektedir.

Manavgat Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatlarıyla ilgili Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız 2022 yılı yatırım programına yeni proje olarak dâhil edilmiş olup parselasyon ve imar planı çalışmalarına devam edilmektedir. Bu konuyla ilgili de Sanayi Bakanlığımıza burada teşekkürlerimi ayrıca ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, Antalya'mızda kurulmuş 3 organize sanayi bölgesi dışında, yer seçimi kesinleştirilmiş, 75 hektarlık alana sahip Serik OSB ile 34,5 hektarlık alana sahip Kaş Gıda İhtisas OSB'nin kuruluş çalışmalarına da devam edilmektedir. 2019 yılı sonunda Antalya'mızda 692 hektar alan planlı sanayi alanı OSB, 2022 sonu itibarıyla yeni kurulan organize sanayi bölgeleri ve Antalya OSB'nin genişleme alanıyla yüzde 28 artarak 886 hektara ulaşmıştır ve Serik ve Kaş ilçelerimizde çalışmaları devam eden organize sanayi bölgelerinin tamamlanmasıyla birlikte planlı sanayi alanının yaklaşık 1.032 hektara ulaşması hedeflenmektedir. Bu yaklaşık 10 bin dekar alana isabet etmektedir ve Antalya Organize Sanayisinin bir kuruluşunda da katkısı olan birisi olarak da Antalya Organize Sanayimizin başarılı hizmetler vermeye devam ettiğini de burada ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyadaki sanayi ve teknoloji gelişmelerini yakından takip eden ve her zaman geleceğe yön veren politikalar üreten partimizin 24 Haziran 2018 seçim beyannamesinde Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin ifade ettiği bazı başlıkları sıralamak istiyorum; yerel kaynakları harekete geçiren, nitelikli iş gücü istihdam eden, ileri teknoloji kullanan ve üreten, özgün tasarım ve marka geliştiren, tüketici sağlığını ve tercihlerini gözeten, çevre normlarına uygun üretim yapan, teknolojik yenilik öngören, dijital çağa uyum sağlayan ve günümüzde önemi giderek artan sanayi 4.0 için gereken dönüşümü sağlıklı bir şekilde gerçekleştiren, uluslararası rekabet gücüne sahip bir sanayi oluşturulmalıdır. Büyüme, istihdam ve ihracat kapasiteleri yüksek olan sektörlerde katma değeri yüksek ürünlerin üretimine ağırlık verilerek ithalat bağımlılığını azaltacak ve yerli imkânları harekete geçirecek sanayi yatırımları da desteklenmelidir. AR-GE ve yenilikçilik kültürünün yerleştirilmesi, ara malı üretiminin Türkiye'de yapılmasının desteklenmesi sağlanmalı, teknolojik değeri yüksek ürün ve hizmetlerin üretilmesi tercih edilmeli, yenilikçilik sürecine destek sunmak için etkin mekanizmalar geliştirilmelidir. İleri teknolojiye dayalı, yüksek ihracat

kapasitesine sahip, istihdam öngören sanayi yatırımlarına ucuz ve uzun vadeli kaynak sağlanarak yatırım bankacılığı desteklenmelidir. Yine, nitelikli endüstri bölgeleri oluşturulmalı, mevcut bölgelerin etkin kullanımı sağlanarak yatırımcıları cezbedecek şekilde altyapısı tamamlanmalıdır. Sanayi ve ticaret alanındaki politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla mevcut sanayi envanteri dikkate alınarak Türkiye'nin sanayi ve ticaret sayısal haritası çıkarılmalı ve bilgi sistemlerine dayanan karar destek sistemleri geliştirilmelidir. Milliyetçi Hareket Partisi beş yıl önce bunları söylemiş ve bunların da önemli kısmı şu anda Cumhuriyet ile uygulamaya sokulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın 4 Nisan, 4 Nisan, ülkücü, milliyetçi hareketin kadere boyun eğerek hüznüyle yoğrulduğu bir gündür. 4 Nisan partimizin kurucu Genel Başkanı Başbuğumuz Alparslan Türkeş'in vefat günüdür. Vefatının üzerinden yirmi altı yıl geçmesine rağmen acımız ve hüznümüz hep taze, yüreğimiz hep buruk. Ne var ki hüznümüz kadar umutlarımız da hep tazedir, dün Başbuğ Türkeş'in fikirleriyle yola çıkan partimiz bugün Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin liderliğinde yoluna aynı inanç ve kararlılıkla devam etmektedir. Başbuğ Alparslan Türkeş'in hayatı hep mücadeleyle geçmiştir. Bu mücadelesi bir siyasetçi kimliğiyle yalnızca siyaset meydanında yankı bulmamış, aynı zamanda nesiller yetiştiren bir dava insanı olarak da Türk milletinin gönlünde bir bayrak gibi dalgalanmıştır. Kendisi Türkiye'nin modern alet makineleri yapabilecek bir endüstriye sahip olması gerektiğini vurgulamış, içinde bulunduğumuz çağda millî sanayisini kuramamış bir ülkenin yaşayabilmesi ve bağımsızlığını sürdürebilmesinin mümkün olmayacağını yıllar öncesinden beyan etmiştir. Bugün üzerinde konuştuğumuz kanun bu anlamda Başbuğ Türkeş'in dokuz ışık doktrini içerisinde ele aldığı en önemli başlıklardan biri olan endüstricilik ve teknikçilik fikriyle de tam anlamıyla bağdaşmaktadır. Bizler de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Meclis çalışmalarımızı bu temel görüşler çerçevesinde yürüttüğümüzü ifade ediyor, vefatının 26'ncı yıl dönümünde merhum Başbuğ'umuzu bir kez daha rahmet ve minnet ve dualarla anıyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, 27'nci Dönemin son haftasına girdik ve son haftaya girerken bir kanunlar yağmuruna tabi tutulduk desem yeridir. Mecliste son hafta anlaşılıyor ki yani öyle öngörülüyor ki cumaya kadar da çalışma yapılacak ve birçok kanun birden geçecek. Tabii, bu kanunlar bu kadar acil mi, bu kadar önemli mi, son dakikada getirilen kanunlar neler? Bunlara baktığımız zaman şunu görüyoruz: Şu anda üzerinde konuşmuş olduğumuz kanun teklifi organize sanayi bölgeleri kanunu ve birtakım kanunlardaki düzenlemeleri içeriyor. Esasında tümüyle sermayenin, işverenin ihtiyaçlarını karşılamak üzere son dakikada çıkarılan kanunlar, hazırlanan kanunlar, buraya getirilen kanunlar.

Şimdi, yapılan bir araştırma şunu gösteriyor: Meclisteki milletvekillerinin gelir durumlarına, iş durumlarına bakılmış ve en zengin milletvekili grubu, parti olarak AK PARTİ olduğunu ifade ediyorlar yani milletvekilleri içerisindeki en zengin grup burası, iş insanlarından oluşuyor yani büyük sermaye sahiplerinden oluşuyor. Tabii, şu var: Yani sadece milletvekilleri için değil, şu anda AKP'nin il, ilçe yöneticileri, kapısından geçenlerin dahi zengin olduğunu söylemek belki yeridir, şimdi, bir zenginler kulübüne dönüşmüş AKP'den tabii ki nasıl bir kanun bekleyeceğiz? Yani "Fakirin fukaranın, garibin gurebanın, yoksulun, dar gelirlinin sorunlarına derman olabilecek; Meclis bitiyor, 27'nci Dönem bitiyor, belki birçoğumuz buraya tekrar vekil olarak gelmeyeceğiz, bari böyle hatırlanalım; halkın çıkarına, onların yoksulluğuna çözüm olacak, dertlerine derman olacak birtakım kanunlar çıkaralım." mı diyecek zenginler kulübü? Tabii ki zenginler kulübü bunu düşünmeyecek. Zenginler kulübü sermayenin yanında ve oradan gelen talepleri son dakika içerisinde karşılamaya çalışacak. O nedenle şu anda, her zaman olduğu gibi, yine, zenginler kulübü tarafından teklif edilen ve o zenginler kulübünün önermiş olduğu bir kanun teklifini görüşüyoruz. Şimdi, bu dönemde yani AKP'nin iktidarı döneminde emeğin, emeğiyle geçinenlerin millî gelirden aldığı pay yüzde 23'e kadar düşmüş durumda. Dolayısıyla, aslında bu bir tercih ve bu tercih çerçevesinde sermayeden yana bir tavır sergileyen ve bütün kanunları, önceliğini buna göre ayarlayan bir iktidardan bahsediyoruz.

Şimdi, tabii ki sermaye için kanun çıkartırken fakire fukaraya da seccade gösteren bir iktidarla karşı karşıya olduğumuzu ifade etmek isterim.

Şimdi, 4 kişilik bir ailenin Şubat ayı itibarıyla açlık sınırı 9.425 lira olarak açıklanmış, yoksulluk sınırı 30.700 lira. Bekâr, tek bir kişinin yaşam maliyeti 12.265 lira. Dolayısıyla, yani asgari ücretin açlık sınırının altında kaldığı bir ülkede iktidarın karnesinin ve kimler için çalıştığının anlaşılması zor değil yani çok net bir şekilde de gözüküyor.

Şimdi, konuşmuş olduğumuz Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, tabii ki organize sanayi bölgelerindeki işletmelerin, büyük sermayedarların talepleri çerçevesinde getirilmiş. Onların da tabii, sorunları ve sıkıntıları var, bunların da bertaraf edilmesi, çözülmesi gereken hususlar var. Ancak bizim şu temel bakış açısına sahip olmamız gerekiyor: Yani büyürken, yani kalkınırken, yani bütün bu ekonomik sistem içerisinde bir politika üretirken bakış açımızı da değiştirmemiz gerekiyor. Şimdi, burada ne demek istiyoruz? Örneğin, organize sanayi bölgeleri kuruluyor. Organize sanayi bölgeleri kurarken bir taraftan da bu sanayi bölgelerinin yani sermayenin önceliğine göre tarım alanlarına ve çiftçilerin üretim alanlarına da sanayi bölgeleri yapıldığını görüyoruz. Çok basit birkaç haber, şöyle hemen girdiğinizde görürsünüz, örneğin, Aksaray'ın Eskişehir'deki 4 köyün ortak mera alanına yapılmak istenen organize sanayi bölgesi köylülerin tepkilerine neden oluyor.

Yine, Gaziantep'te 5'inci Organize Sanayi Sitesi'nin genişlemesine tepki gösteren köylüler diyorlar ki: "Ya, burayla ilgili kıraç bir topraktan analiz toprağı alıp sanki buranın toprağıymış gibi gösterip tarıma elverişsiz diye rapor verdiler. Oysa, gelin, beraber bakalım, bu araziler son derece tarıma elverişli." diye ifade ediyorlar.

Yine, Edirne Kavacık köyünde kurulması planlanan sanayi bölgesine karşı çıkan köylüler Danıştaya başvurdular, Danıştay bölgede keşif ve inceleme yapacak. Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Çambükü köyündeki organize sanayi bölgesine karşı çıkan köylülerin durumunu biz burada, defalarca bu kürsüde gündeme getirdik. Yani köylüler diyor ki: "Ya, organize sanayi bölgesini yapıyorsun, bu sermayedarlara mekân oluşturuyorsun, yer oluşturuyorsun, benim toprağıma dokunma bari. Ben tarımımı yapayım, üretimimi gerçekleştireyim yani bunu git başka yerlerde yapacaksan yap." Tabii, bizim doğru bildiğimiz yanlışlar var, hani dedim ya bir bakış açısını değiştirmemiz gerekiyor diye, doğru bildiğimiz yanlışlar var. Yani büyüme, daha çok sanayileşme, daha çok enerji üretme hani bu dünya ölçeğinde büyük bir alana sahip olma, büyük bir üretici olma bu alanda filan iyi bir şeymiş gibi gösteriliyor bize. Yani bunlar çok iyi bir şey, ülke geliyor, ülke büyüyor, ön sıralara çıkıyoruz filan ama doğayı ve insanı öncelemedikten sonra bu büyümenin belli bir süre sonra -belki buna bizim ömrümüz yetmeyecek ama bizden sonraki çocuklarımızın, torunların yaşamında- aslında bu "büyüme" denilen işin toplumu geleceğimize, insanlığa, bütün bu doğaya, canlılara nasıl zarar verdiğini de görmüş oluyoruz. Bugüne kadarki bildiğimiz bütün ezberleri ortadan kaldırmamız gerekiyor. Bugüne kadarki övdüğümüz, övücü kabul ettiğimiz bu sanayileşme ve büyüme kriterlerinin tümünü defterden silmemiz gerekiyor. Burada doğayı tahrip etmeden, canlılara zarar vermeden, doğanın dengesini ve bütünlüğünü bozmadan bir yaşamı ilke edinmemiz ve insanlığı buna hazırlamamız gerekiyor. Yani ülke olarak da buradan başlamamız gerekiyor. Bize sürekli öğretilmiş ezberlerden kaçınmamız gerekiyor. Örneğin deniliyor ki: "Ya, işte, elektrikli araba..." şimdi sermaye kendisine yeni bir şey bulmuş; fosil yakıtlar kötü, mazot kötü, benzin kötü; elektrikli araçlar çok iyi. Peki, elektrik nasıl üretiliyor, buraya bir sormamız gerekiyor, elektriği nasıl

üretiyorsun? Yani linyit kömür santralinden elektrik üretiyorsun, ondan sonra elektrikli arabaya elektrik veriyorsun ve diyorsun ki: "Vay, çok güzel, sağlıklı, doğaya, çevreye zarar vermeyen bir ulaşım aracı." Yok böyle bir şey yani, bir kere senin o elektriği nasıl ürettiğin önemli. Sen fosil yakıtlardan elektrik üretiyorsun ama "Fosil yakıt arabaya binmem." diyorsun. Bu çelişkiyi bünyesinde barındırıyor ama işte kapitalizm, sermaye kendisine yeni yol ve yöntemler buluyor ve bize bir ezber oluşturmuyor. Hepimiz şimdi elektrikli araçlara bakıyoruz değil mi? "Daha çevreci." falan diyerek onlara binmek için uğraşıyoruz oysa işin gerçeği böyle değil. Bir bütün olarak bu anlayışın ortadan kaldırılması gerekiyor. Yani bizim doğayı, çevreyi, insanı önceleyen bir yerden yaşam oluşturmaya bakmamız gerekiyor. Ticareti de sanayiye de bütün bu enerji sektörünü de bu kapsamda, bu çerçevede düşünmemiz gerekiyor ve bunun üzerinden bir gelecek oluşturmamız gerekiyor. Çünkü şuna baktarsak yani dünyanın kuruluğu, insanlığın ortaya çıkışı, bütün bu evrene baktığınız zaman esasında son yüz yıldır, yüz elli yıldır -belki iki yüz yıla bile çıkmaz- insanlığı, doğayı, çevreyi altüst eden bir gelişim, bir sanayileşmeyle -yani tırnak içerisinde, gelişim- karşı karşıyayız ve sermaye küreselleşmiş, "emperyalizm" dediğimiz şey ortaya çıkmış ve küresel anlamda bütün doğanın, canlıların canına okuyan, geleceğine kasteden bir büyüme modeli ortaya çıkarılmış durumda; biz de bu büyüme modelinin içerisinde kendimize yer bulmaya, yer almaya çalışıyoruz ki bu esasında yanılının büyüğü.

Tabii, bunları söylerken yani 27'nci Dönemin son konuşmalarını yapıyoruz, şunu ifade edeyim: Benim 25'inci Dönemde kısa bir beş aylık milletvekilliğim oldu, ondan sonra 1 Kasım'da seçilememiştim. 2015'te biz milletvekili olurken Sayın Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ -kendilerine buradan selam gönderiyorum- bize bir brifing vermişti ve o brifingden aklımda kalan önemli bir şey vardı, dediler ki: "Bizim tek sermayemiz var HDP olarak, bizim sermayemiz samimiyetimizdir." Yani gittiğiniz yerde seçmeninize, konuştuğunuz insanlara, onlara böyle genel siyaset algısı içerisindeki ifadelerle değil samimiyetle ifade edin. Bunu niye söylüyorum? Yani şunu demiyorum: "Biz 14 Mayıs'ta iktidar olacağız, Hükümeti kuracağız, Cumhurbaşkanı çıkaracağız ve bu ülkede şu politikaları uygulayacağız." Bizim Cumhurbaşkanı adayımız yok, bunu ifade ettik ve kaybettirme üzerine kurulu bir siyaset izlediğimizi; bütün bu politikaları, bu saate, bu dakikaya kadar saymış olduğum politikaları en acı bir şekilde, en feci bir şekilde uygulayan iktidara karşı bir kaybettirme politikası içerisinde olduğumuzu söyledik ama diğer taraftan şunu söylüyoruz, diyoruz ki: Parlamentoda minimum 100 milletvekili çıkaracağız, en az 100 milletvekiliyle burada yer alacağız ve Parlamentodan bu toplumun, doğanın, canlıların, çevrenin aleyhine kanunlar çıkmasına engel olacağız; söyledığımız budur. Engel olacağımız bu şeyler, tümüyle bu bakış açısı, tümüyle bu söyleme karşı bir tutumdur.

Dolayısıyla biz, örneğin, enerji politikalarının tümüyle kamu eliyle yürütülmesini sağlayacağız, yenilenebilir temiz enerjiyle üretim yapılmasını sağlayacağız yani böyle kanunlar çıkmasını sağlayacağız, bunların aleyhindeki kanunları da engelleyeceğiz. Yani enerjide yerinde üretim... Diğer taraftan da şu var: Her bir hanenin, her bir dükkânın, her bir binanın, her bir köyün, her bir kasabanın aynı anda kendisinin elektrik üretebildiği bir mekanizmayı oluşturmaya çalışacağız, bu konuyla ilgili kanunları destekleyeceğiz ve bütün bunları yaparken tabii ki önceliğimiz doğayı, çevreyi ve insanı önceleyen yerden bunları yapmak. Yani bunların aleyhine olacak bir sistemi asla ve katiyetle burada kabul etmeyeceğiz, o yasaların buradan çıkmasına müsaade etmeyeceğiz. Bu anlamıyla, örneğin, Türkiye'de elektrik ihtiyacı var mı ve elektrik enerjisi nerelerde tüketiliyor bunun öncelikle ele alınmasını sağlayacağız. Ve AVM'ler başta olmak üzere, elektrik tüketimindeki sarfiyatların ve bu savurganca tutumun sona ermesini sağlayacak politikaları destekleyeceğiz ve bu yasaların çıkmasını sağlayacağız.

Nükleer santraller Türkiye'nin ihtiyacı değildir. Türkiye'de eğer dağıtım şirketleri üzerine düşen vazifeleri yerine getirirse, taahhütlerini yerine getirirse, şu anda o Akkuyu Nükleer Santrali'nden tam faaliyet hâlinde üretilen elektrik o tasarrufla elde edilebilecek durumdayken, biz, işte, Akkuyu Nükleer Santrali'ni değil tam tersine mevcut üretim hatlarının verimli bir şekilde çalışmasını ve tasarruflu bir şekilde çalışmasını destekleyeceğiz ve bununla ilgili kanunları ve kararları destekleyeceğiz. Özetle, hiçbir şekilde, esasında doğanın, çevrenin, insanın aleyhine hiçbir kanunun bu Meclisten çıkmasına müsaade etmeyeceğiz.

KİT'lerin tekrar kamu yararına çalışır vaziyete getirilmesi gerekiyor ve ihracatta ihtisaslı ürün mantığının, politikasının izlenmesi gerekiyor. Peki, biz ne yapıyoruz? Biz ham madde satıyoruz yani madenleri çıkarıyoruz, bir taraftan dağıtımımızı, taşımaımızı toprağımızı, ormanımızı yabancı şirketlere peşkeş çekip onların madenleri çıkarmasına yol açıyoruz, izin veriyoruz diğer taraftan da o çıkarılan madenleri ihraç ederek "Büyük ihracatlar yaptık." diyoruz. Oysa o ihracatlardan oluşturulan ürünleri biz daha fazla, büyük paralar ödeyerek ithal ediyoruz. O anlamıyla ihtisaslı ürünlere öncelik verilmesi gerekiyor. Bu ham madde üzerine kurulu ve toprağı, doğayı, çevreyi talan eden yağmacı bir ham madde çıkartımı, maden çıkartımı ve bunlara yönelik ihracat politikasını reddediyoruz ve bunların Meclisten çıkmasına da engel olacağız.

Şimdi, diğer taraftan, ülkede beyin göçü var. Gençler ülkeyi terk ediyorlar ama bunun sebebi tümüyle devletin, iktidarın yürütmüş olduğu politikalar. Gençlerin ülkeyi terk etmesinin sebeplerine baktığınız zaman, tümüyle iktidarın politikalarından kaynaklı olduğunu ve özünde de aslında, demokratik olmayan bir ülkede yaşamamanın zorluğundan kaynaklı olduğunu biliyoruz. O anlamıyla öncelikle Türkiye'de demokrasinin tesis edilmesini ve demokratik bir Türkiye'de gençlerimizin huzur içerisinde, refah içerisinde, mutluluk içerisinde yaşamalarını sağlayacak politikaların ve kanunların Meclisten çıkmasını sağlayacağız.

Tabii, sanayideki konular içerisinde saydığımız bu küçük esnafın korunması var. Bütün bunları engelleyen zincir marketlerin köylere kadar girmiş olduğu ve neredeyse bütün ürünleri satıyor olduğu yani araba dâhil -araba satan zincir market de var artık, biliyorsunuz- bütün tüketim malzemelerinin satıldığı bir zincir market furiasıyla karşı karşıyayız; bunun da küçük esnafı bitirdiğini biliyoruz. Bunları engelleyecek birtakım kanunların buradan çıkmasını sağlayacağız. Avrupa'yı da birçokunuz gezdiniz, gördünüz; Türkiye'deki kadar AVM olmadığını biliyorsunuz. Türkiye bir alışveriş merkezi, büyük AVM'ler cenneti durumunda ve bunların hem küçük esnaf açısından hem de anlatmış olduğum sarfiyatlar açısından son derece sorunlu ve sıkıntılı olduğunu ifade ettik. Bu anlamıyla bu alanda da önemli düzenlemeler yapılması gerekiyor. Bir defa, yeni AVM yapılmasına müsaade edilmemeli, mevcut AVM'ler zaten ekonomik krizler nedeniyle ayakta duramıyor, buraların nasıl değerlendirileceğini tartışmak gerekiyor. Diğer taraftan da mevcut AVM'lerin böyle üç yüz altmış beş gün yirmi dört saat boyunca çalışmasına da müsaade etmemek gerekiyor; küçük esnafın varlığını sürdürebilmesi açısından bunların da olması gerekiyor.

Evet, söyledim; bu kanun teklifinde 10'uncu madde ile 12'nci maddenin tekliften çekileceğini ifade ettiler -iktidar partisi- teklifi getirenler ve önerileri sundular, bize de sundular önerileri. Peki, 10'uncu madde ile 12'nci maddeyi niye çekiyorlar? 10'uncu madde, esasında, organize sanayi bölgesi sınırları içerisinde kalan vatandaşın arazilerine çökme maddesiydi, onların arazisine el koyma maddesiydi, madde sunulurken de böyle sunuldu zaten. 19'uncu madde de Vakıflar Kanunu'na madde ekleyerek -işte, özellikle İstanbul'da yaşadık- büyükşehir belediyesinin elinde bulunan vakıf mallarına el koyma maddesiydi yani bu ikisi çekildi. Peki, niye çekildi? Yani muhalefeti doğru, haklı buldukları için mi çekildi? Vallaha öyle değil.

Ben, bu Mecliste Meclis kürsüsünü en çok kullanan milletvekillerinden birisiyim, bu Mecliste en çok konuşan milletvekillerinden birisiyim, çok sayıda soru önergesi vermiş birisiyim, çok değişik konularda araştırma önergeleri vermiş bir milletvekiliyim, çok sayıda da kanun teklifi vermiş bir milletvekiliyim. Aslında bütün bunların, bu çabamızın dikkate alınmadığını da biliyorum. Ancak, işte, son günler ya, yasaların böyle patır patır geçmesi gerekiyor ya, hızlıca bitmesi gerekiyor ya, o nedenle böyle aslında akla mantığa da uymayan, vatandaşın devlete olan, iktidara olan -devlete olan aslında, bir bütün- devletin mahkemelerine olan güvenini de önemli ölçüde sarsan birtakım maddeler şimdi geri çekiliyor. Niye? Kanun bir an önce geçsin

diye, dert bu aslında, vatandaşı düşündükleri için değil.

Bunlardan bir tanesi de 19'uncu maddeydi. Ben 19'uncu maddeyle ilgili, komisyonda da anlattım -vakıflardan sorumlu bürokratomuz da buradadır sanırım- şunu ifade ettim -kendi köyümden örnek verdim- dedim ki: Bakın, bu Vakıflar Kanunu sadece büyükşehir belediyesinin elindeki mallara çökme, el koyma değil, aynı zamanda köylerdeki birtakım vakıf arazilerine el koymadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

Nedir bu? Özellikle inanç merkezleri... Yani, Süryaniler bununla ilgili birtakım sorunlar yaşadılar, kiliselere el konuldu vakıf malı olduğu için. Biz de Tokat Almus Hubyar köyünde, Hubyar Sultan Tekkesi'nde aynı sorunu yaşadık. Ben komisyonda konuştuğumdan iki gün sonra mahkeme karar verdi ve Hubyar Sultan Tekkesi'ne tekrar Vakıflar Genel Müdürlüğü el koydu. Ya, dağ başında bir köy, dağ başında bir inanç, ibadet merkezi. Dedik ki: Derdiniz ne ya, ne istiyorsunuz buradan? İnsanlar orada kendi inancı, ibadeti çerçevesinde bir mekanizma kurmuşlar ve orada inançlarını, ibadetlerini yerine getiriyorlar. Siz illa diyorsunuz ki: "Gideceğiz, biz oraya el koyacağız, burayı biz belirleyeceğiz." Şimdi, bu saygısızlıktır, inanca saygısızlıktır. Kanuni hakkınız olsa dahi bunu yapmaktan imtina etmeniz gerekirken, gittiniz, mahkeme kararıyla oraya el koydunuz ve derdiniz şu: İnanca müdahale etmektir, başka bir sonucu yoktur.

Elinizi çekin Alevi tekkelerinden, dergâhlarından ve Alevilerin ibadethanelerinden, elinizi çekin!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Demek kaybettirmek için he Ali!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kaybedeceksiniz zaten, vallahi kaybedeceksiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – HDP'nin işi kaybettirmek zaten başka bir numarası yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sen öyle zannet.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Demek kaybettirmek, vay be! Böyle bir siyaset olabilir mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kötü kaybedeceksiniz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan.

Buyurun Sayın Tarhan.

CHP GRUBU ADINA TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 434 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

Değerli arkadaşlar, 27'nci Dönem bitiyor ama AK PARTİ'nin torba yasa alışkanlığı bitmiyor. Yine bir torba, yine renkli, süslü paketlerin içine saklanmış rantlar, kişiye özel, adrese teslim düzenlemeler ve kuyruk acıları. Beş yıldır size ısrarla anlatmaya çalıştık, bu yasama niteliğini zedeliyor dedik ama dinlemediniz. Bu torba teklifin adında organize sanayi bölgeleri var ama içinde BOTAŞ'ın bölünmesi de var, köylülerin tarım arazilerine çökme de var, kaybedilen belediyelerin kuyruk acısıyla vakıf varlıklarına el koyma da var. Dışına sarmışsınız bir yeşil OSB paketi, yenilenebilir enerjiyi de süslemişsiniz, içine de âdeta virüs gibi kanınıza işlemiş rantçı, çıkarıcı maddeleri eklemişsiniz, Anayasa'ya açıkça aykırı olan düzenlemeleri de giderayak teklifin içine monte etmişsiniz.

Değerli arkadaşlar, teklif 25 madde; 10 ayrı kanunda değişiklik yapılıyor. Her torbada olduğu gibi bu torbada da işler çorbaya döndü. Birden fazla komisyonun ihtisas alanına giren düzenlemeler olduğu hâlde teklif sadece Sanayi Komisyonunda görüşüldü. "Sanayi Komisyonu" diyerek kısaca söylediğimiz Komisyonun adı aslına torba gibi: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu. Fakat 27'nci Dönemde bu Komisyon ne hikmetse adında yeni uzmanlığında olmadığı hâlde bir pazar günü apar topar toplandı ve sağlıkçılarımızın özlük haklarına dair düzenlemenin geri çekilmesini görüştü; böylece Komisyon Sağlık Komisyonunun yerine geçti. Yetmedi, bu Komisyonda, geçtiğimiz aralık ayında yine bir torba yasa görüşülürken sabaha karşı, vatandaşlarımızın omzuna yük olarak binen 200 milyar lira ek borçlanma da görüşüldü yani bu kez Komisyon Plan ve Bütçe Komisyonunun yerine geçti. O da yetmedi, 27'nci Dönemin sonuna gelinirken Sanayi Komisyonu bu kez vakıf varlıklarıyla ilgili düzenlemeyi görüşerek Kültür Komisyonu görevi de yaptı. Böylece, Komisyon görüştüğü torba teklifler gibi çorba bir komisyona dönüştürüldü. Sırf bu nedenle yasamaya verdiğiniz zarar ortada, aynı düzenlemeler birden fazla kez gündemimize geldi; sadece 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda 10 kez değişikliğe gidildi.

Değerli arkadaşlar, seçime kalmış bir buçuk ay, giderayak OSB kanun teklifi getirdiniz. Genel olarak maddelere bakınca dedim ki: Seçim yaklaştı. Beş yıldır akıllarına gelmeyen yeşil OSB kurmak seçime giderken akıllarına gelmiş; İkizdere'de, Akbelen'de, Kaz Dağları'nda doğayı ranta kurban edenler çevre dostu sanayi kurmaya karar vermiş. Bu güzel paketin içine ne saklamışlar diye baktım, OSB teklifinin içinde mahkemenin "İstanbul Büyükşehir Belediyesine aittir." dediği Galata Kulesi'nin, Yerebatan Sarnıcı'nın, Gezi Parkı'nın ne işi var; BOTAŞ'ı ikiye bölmenin, özelleştirilmesinin önünü açmanın ne işi var; "OSB'yi genişleteceğiz, sanayileşme önemli deyip." tarımı yok etmenin ne işi var? Dünya kıtlıkla savaşıırken siz bereketli tarım topraklarını betona ve ranta teslim etmenin peşindesiniz. Anayasa Taşova Çambükü köylülerinin haklı mücadelesini bu düzenlemeyle arkadan dolaşmakla kalmıyorsunuz, köylülerin tarım arazilerine çökmenin önünü açıyorsunuz.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Köyü de ellerinden alıyorlar, köyü!

TAHSİN TARHAN (Devamla) – Özellikle, bu düzenlemelerle Anayasa'yı açıkça ihlal ediyorsunuz. Her teklifte olduğu gibi, bu teklifin görüşmelerinde de Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmadı. Komisyonda uyardık, bir kez daha uyarıyoruz, bu teklifin 5'inci maddesi Anayasa'ya aykırı. 5'inci maddeyle OSB'lerin yer seçimi işleminin kaldırılması, devletin bu konuda Anayasa'da tanımlanan görevlerine açıkça aykırılık taşıyor. Bu düzenleme, çiftçinin ata toprağı tarım arazilerini OSB'ye kurban edecek.

Değerli arkadaşlar, bakın, yer seçiminin önemini biz sözlerle size anlatsak da belki anlamıyorsunuz ama bir deprem yaşadık. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi Ekonomi Komisyonu üyesi arkadaşlarımızla bölgeye yaptığımız ziyaretlerde, OSB Kanunu kapsamında yer seçimi yapılarak kurulan OSB'lerde hasarın daha küçük olduğunu tespit ettik. Sanayi bölgesi olarak yapılmış ancak bir kanun maddesiyle OSB ilan edilmiş yerlerde ise hasar oldukça büyük. OSB Kanunu'ndaki yer seçimi şartlarının aranmaması demek, yıkım demek. Bu yıkımda canlarımızı yitiririz, böyle bir yıkımda ekonomik zararın altından kalkmak da oldukça zor olur. Bakın, 11 ilimize seferber olduk ama o enkazı kaldırmak ve orada yeniden bir hayat kurmak aylar, yıllar sürecek.

5'inci maddedeki acele kamulaştırmanın olağanlaştırılmasına dair düzenleme kamu yararı ve mülkiyet hakkının ihlal sonucunu doğuracak. O nedenle bu düzenlemenin teklif metninden çıkarılmasını öneriyoruz.

Teklifin 10'uncu maddesinde sanayi parselinin amacına uygun kullanılmaması hâlinde OSB tarafından geri alınması düzenleniyor. Olabilir ancak bu düzenlemede mahkemenin kesinleşmiş kararlarını göz ardı ediyorsunuz. Burada, İzmir Kemalpaşa Ansızca, Kuyucak ve Yenmiş köylülerinin tarım yaptığı topraklarda OSB olarak kamulaştırılmasının da önü açılmış oluyor. Oysa, köylülerin bu konuda daha önce mahkemeye başvurarak elde ettikleri kazanılmış hakları var.

Sanayiye geliştirelim, köylülerimizin de mülkiyet haklarını koruyalım. Mercimeği bile ithal etmek zorunda kalan Tarım Bakanı çıkmış: "Sanayileşiyoruz, tarım alanlarımız küçülüyor." diyor ama sanayileşmeyle birlikte, tarımı da korumak için bir tedbir almalıyız da mercimeği Kanada'dan; buğdayı, ayçiçeğini savaşta Rusya ve Ukrayna'dan almalıyım diye düşünmüyör.

Değerli arkadaşlar, teklifin 14 ve 15'inci maddeleri de sorunlu. BOTAŞ kamunun kâr eden bir şirketi, 2014 yılında Varlık Fonuna devredildi ve zarar etmeye başladı. Bu süreci yıllardır burada dile getiriyoruz. Bu zararın Varlık Fonuna devriyle başlaması tesadüf değil çünkü BOTAŞ, Varlık Fonuna devredildiği gün bir kara deliğe dönüştü. Yaptığı sözleşmelere "ticari sır" deniliyor ve halkın parasına dair ne Sayıştaya ne Meclise hesap veriliyor. Şimdi, teklifle BOTAŞ'ı bölmenin, bölerek küçülmenin ve özelleştirilmesinin önü açılıyor.

EPDK bağımsız ve özerk bir kurum. Kuruluş amacı enerji piyasasını siyasetten bağımsız bir şekilde düzenlemektir, şimdi getirilen düzenlemeyle ithalat izinleri için EPDK Bakanlıktan onay alacak. İktidar EPDK'ye "Sen serbest piyasa koşullarında daha ucuzunu bulsan da ben on izin vermem, benim dediğime izin vereceksin, kimden ithalat yapılacağına da ben karar veririm." diyor. O zaman EPDK'ye ne ihtiyaç var? Bu düzenlemelerin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, teklifteki bir diğer sorunlu düzenleme de vakıflarla ilgili düzenleme. Kimleri kapsama alıyor diye bu düzenlemeye bir bakıyoruz: Büyükşehir belediyelerini görüyoruz, "vakıf malı" deyip büyükşehir belediyelerinin ellerindeki varlıklarına el koyma düzenlemesi. Bu nasıl bir kuyruk acısıdır ki her kanun teklifinde büyükşehir belediyelerine dair bir düzenleme getirilmesine neden oluyor. Yine bir mahkeme sürecini kanun yoluyla dolanma maddesi getiriyorsunuz. Bu konuda da kazanılmış davalar var, mahkeme "Galata Kulesi, Gezi Parkı İstanbul'un, İstanbulunun." diyor. İktidar "Yok olmaz çünkü orayı CHP yönetiyor." diyor. Anayasa'mız der ki: "Herkes yargı kararına uymak zorunda." ama AK PARTİ iktidarı diyor ki: "Mahkeme bana uymak zorunda. Bana uymayan hâkimi görevden alırım, o da yetmez, bana uymayan yasayı da değiştiririm." yani AK PARTİ iktidarı diyor ki: "Ben kanun kural tanımam, bana uymuyorsa, işime gelmiyorsa herkesi ve her kuralı değiştiririm."

Değerli arkadaşlar, milletin gündeminde sarılacak deprem yaraları, doldurulması her geçen gün imkânsızlaşan tencere, ay sonunu getirmek için yapılan hesaplar varken sizin hesabınız bambaşka. Gerçekten merak ediyorum arkadaşlar, siz evinize gittiğinizde evlatlarınızın yüzüne nasıl bakıyorsunuz, başınızı yastığa nasıl koyuyorsunuz? Geride kalan beş yılda bu yüce Meclisin çatısı altında elinizi "kabul" diye kaldırdığınız nice düzenlemeyle her geçen gün vatandaşın belini daha da bükünüz, ekonomi iflas etti. Ülke sizden ve sizden olmayanlar diye ikiye bölündü. Gençlerimiz umudunu kaybetti. Yetişmiş insan gücümüz ya ülkeyi terk etti ya terk etmenin hayalini kurdu. Köylümüz, çiftçimiz gözleri yaşlı, hayvanlarını kesime gönderdi. Kadınlarımız öldürüldü, çocuklarımız tacize, tecavüze kurban gitti; her şey kirlendi.

Arkadaşlar, artık vicdanlarınızı, sakladığınız dolaplardan, çekmecelerden çıkarmanın zamanıdır, elinizi vicdanınıza koyup kendinizle hesaplaşmanın zamanıdır. Beş yıl önce "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" diye ucube bir sisteme geçildi. Vatandaşa "Ülkeyi uçuracağız, dünya devi olacağız." diye vadettiniz. Sonu ne oldu? İşsizlik bitti mi? Yoksulluk bitti mi? Ne oldu? "Aya gideceğiz." dediniz, millet ay sonunu getiremez oldu. Vurgun üstüne vurgun, rant üstüne rant; akıldan, bilimden, bilgidan uzak bir yönetim... 6 Şubat'ta, bırakın uçmayı, deprem felaketiyle sadece kendinizi değil, hepimizi enkazların altına hapsedtiniz.

Bizler bu dönemi milletin ve ülkemizin çıkarları için sizlerle temel alanda yaptığımız mücadelelerle hatırlayacağız. Eminim ki siz bu dönemi uyarılarımızı dikkate almadığınız için pişmanlıkla ve vicdan azabıyla hatırlayacaksınız çünkü burada yıllardır sizi uyardığımız hangi düzenleme varsa kulaklarınızı kapattınız; sonucu hep bir yıkım oldu. Siz saraydan aldığınız talimata uydunuz. "Gözlerimizi kapar, vazifemizi yaparız; sorgusuz sualsiz her düzenlemeye "evet" der, kabul ederiz." dediniz. Sonu ölüm olan tek barış, imar barışıdır. "Süresini uzatmayın." dedik, dinlemediniz. Sizin bu evetçi tavrınızın sonuçlarını tüm ülkemizi yasa boğan depremde hep beraber yaşadık. "İmar barışı getiriyoruz." diye müjdelarını verdiğiniz torbaların içine attığınız imar afları sonucu 50 binden fazla canımızı kaybettik. Olası başka depremlerde acımız katmerlenecek çünkü hâlâ bilime ve akla gözlerinizi kapatıyorsunuz. Bilim insanlarımız size "Deprem artçıları devam ederken temel atılmaz." diyor, tek adam çıkmış seyyar temel atma törenleri yapıyor. Biraz insaf, biraz vicdan arkadaşlar; yitirilenler can, can. 11 ilimiz yeniden ve sağlam temellerle ayağa kalkmayı beklerken, işsiz vatandaşlarımız iş beklerken sizin önceliğiniz yine millet değil. "Arkadaşlar, torba teklifler sorunlu." dedik, "Yasamanın niteliğini bozuyor." dedik, sizleri yıllardır bu kürsüden uyardık, dinlemediniz. "Torba tekliflerin arkasına saklandığınız sakıncalı düzenlemelerle birlikte oylanıyor." dedik, biz uyarıp karşı çıkınca da vay efendim "Cumhuriyet Halk Partisi, vatandaşlarımız için getirdiğimiz düzenlemelere karşı çıkıyor." diye yaygara kopardınız. "Torbaların içinde olumlu maddeler var, yasama sistemi gereği teklifi kabul ediyoruz." dediğimizde yine gerçekleri çarpıttınız; burada ısrarla karşı çıktığımız imar affında "Cumhuriyet Halk Partisi kabul etti." diyerek iftiralara arkasına saklanmaktan çekinmediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

"3Y'yle mücadele edeceğiz; yoksulluğa, yolsuzluğa ve yasaklara son vereceğiz." diyerek iktidara geldiniz ama size 3Y yetmedi. Yoksulluğun, yolsuzluğun, yasakların yanına yalanlarınızı eklediniz; 3Y'yle geldiniz, 4Y'yle gidiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, beğenmediğiniz eski Türkiye'de insanların umudu vardı, gençler gelecek hayalleri kurabiliyorlardı, çiftler ev alabiliyorlardı. Övündüğünüz yeni Türkiye'de umutlar karardı, hayaller yok oldu, gençlerimiz işsiz, doktorlarımız, bilim insanlarımız ülkeyi terk etti, her şey tek adamın keyfine bırakıldı ama bu kara düzeninizin, simgesi ampul olup da ülkeyi karanlığa gömen iktidarınızın sonu geliyor; 14 Mayıs'ta sandık geliyor, siz geldiğiniz gibi -sandıkla- gidiyorsunuz. Aydınlik yarınlar için biz de diyoruz ki: Sana söz Türkiye, millet iktidara geliyor, ülkeye bahar geliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına ilk söz talebi Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak'a aittir.

Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, organize sanayilerle ilgili getirilen bazı uygulamalar var, uygun denilebilir. Fakat bir uygulama var ki, 5'inci madde, Anayasa'ya aykırı, birincisi bunu söyleyeyim. İkincisi mülkiyet hakkına aykırı. Organize sanayilerde... Şu anda Türkiye'de 353 OSB var, 353 OSB, yapım aşamasında olanlar da var bunların, 264'ü faal. 264 faal organize sanayinin tamamında yüzde 70 bile değil kullanılan alanlar değerli arkadaşlar. Önce bunları bir dolduralım, sonra organize sanayilerin genişlemesi ya da yeni organize sanayilerin kurulmasıyla ilgili çalışma yapalım. Üstelik de çok büyük bir deprem felaketi yaşadık. Biliyorsunuz, depremler doğal olaylar; depremin felakete dönüşmesinde aslında siyasi iradelerin orada etkisinin ve katkısının çok fazla olduğunu da burada ifade etmek gerekiyor. Organize sanayilerle ilgili bölgedeki 11 kenti gezdiğimiz zaman...

(Uğultular)

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin.

Lütfen yerimize oturalım arkadaşlar.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamlı) – Organize sanayilerin neredeyse büyük bir bölümünde büyük tahribatlar yaşanmış. 11 ildeki organize sanayilerin tamamını gezdik, oradaki sanayicilerin, imalatçıların durumlarını da yerinde tespit ettik fakat Bakanlık ne yapıyor arkadaşlar? Bakın, burada çok dikkat çekecek bir konu: Bakanlık oturuyor; bir, yüz yüze görüşme yapıyor; ikincisi, telefonla anket yapıyor. "Ne kadar hasarınız var?" Beyana dayalı. Ya, anket kurumu değildir Bakanlık; 11 ildeki organize sanayilerdeki yatırımcılara tek tek gidilir, zarar tespit edilir ve bununla ilgili bir an önce nasıl üretime geçilecek çözüm yolları aranır

ve bu yüce Mecliste de bununla ilgili ürettiğiniz çözümler Komisyona gelir. Komisyonda deriz ki: "Acil olan budur." Bu değil, bu gelen kanun acil olan değil. Dersiniz ki: "Burada, 11 ildeki deprem bölgesindeki sanayiye ayağa kaldırmak için bunları bunları yapmamız gerekiyor; bununla ilgili de şöyle kanuni düzenlemelere ihtiyaç var." Evet, o zaman hep birlikte, 600 milletvekili buna destek verir ve biz o kanunu burada gönül rahatlığıyla geçiririz. Ama şimdi ne yapıyorsunuz? Daha önce yaptığınızı tekrarlıyorsunuz. Bakın, Erzurum'da -Erzurum Milletvekili arkadaşımız burada- daha deprem yok, hiçbir şey yok, üstelik de acele kamulaştırma meselesi de yok o zaman; bugün getirdiniz. Erzurum'da bir organize sanayi alanı tespit ediliyor, organize sanayi alanı o kadar kötü bir yere yapılıyor ki organize sanayi daha içine sanayici girer girmez yıkılmaya başlıyor çünkü heyelan bölgesi. Üstelik de o zaman Sanayi Bakanlığından, Ticaret Bakanlığından, Çevre Bakanlığından da onay alınmış ve inanın, buradaki fabrikalar, üstelik de bir teknoloji lisesi, depremden çıkmış gibi.

Şimdi, arkadaşlar, Kahramanmaraş'ta yapılan ve daha sonra organize sanayi olarak ilan edilen, sanayi kuruluşlarının olduğu yerin yüzde 90'ı yıkılmış ve siz yine bunları buraya getirdiniz, bir kanunla geçirdiniz "İhtisas organize sanayi yapalım." dediniz, sonradan da "Organize sanayi yapalım." dediniz. Şimdi buraya getirdiğiniz kanunun -özellikle 5'inci maddesinin- buradan çekilmesi gerekiyordu; bazı maddelerini çektiniz, eyvallah. Yani, orada bizim de itirazımız oldu, ısrarımız oldu; onları çektiniz fakat bu kanunun da çekilmesi lazım. Eski bir organize sanayi başkanı olarak söylüyorum, bu kanunun geri çekilmesi lazım; şu anda buna ihtiyaç yok.

Bakın, Marmara Bölgesi'nde büyük bir deprem bekleniyor ve bu büyük depremin, Marmara Bölgesi'ne yığdığımız sanayinin, Türkiye'nin felaketi olacağını bilmeniz gerekiyor. Ben eminim ki şu anda bu talepler o bölgedeki, organize sanayideki yatırımcılardan geliyor. Bazı organize sanayilerde, genişleme alanlarında tarım arazisi olduğu için, mera olduğu için bu kanunu getiriyorsunuz. Bir de Amasya'da böyle bir organize sanayi var. Köylüler direnmişti "Tarım alanlarımızda organize sanayi istemiyoruz." demişti. Şimdi, burada yetkiyi tek bir kişiye veriyorsunuz; o da, tek bir kişi de Sanayi Bakanı. Sanayi Bakanı "Evet, burayı organize sanayi yapın." derse orası bataklık mı, orası mera alanı mı, orası tarım alanı mı; hiç önemli değil. Şu anda eti 300 liraya yiyor bu halk, bu vatandaş; eti 300 liraya yiyor ve biz ithalatçıyız, net ithalatçı hâline geldik tarım sektöründe. Biz tarım alanlarını, mera alanlarını korumak zorundayız ve bugün, maalesef, bu kanun teklifini buraya getirip geçirmek istiyorsunuz. Şimdi, bir taraftan "Yeşil OSB yapacağız." diyorsunuz -çok güzel, gerçekten güzel; bu kanun teklifinin geliş amaçlarından bir tanesi o- bir taraftan da yeşil OSB yapılacak yerdeki tarım alanlarını tamamen yok edecek bir uygulamayı, mera alanlarını yok edecek bir uygulamayı da burada getiriyorsunuz; bu büyük bir çelişki.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinin diğer maddelerinde çok fazla -geri çektiklerinizi de eleştirmiştik- üstünde durulacak bir konu yok fakat -yine Antalya'dan bir örnek vereceğim- bu yağma düzeninin nerelere kadar uzandığını -tarım alanları, mera alanları- burada birkaç cümleyle ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Antalya'da Antik Phaselis var; dünyanın göz bebeği, Dünya Kültür Mirası'nda yedek listeye girmiş. O dönemin, Akdeniz'de kıyısı bulunan ülkelere tamamen ihracat yapan bir limanı ve Antalya'nın gerçekten göz bebeği. Turizm Bakanlığı buraya öyle bir el attı ki ve üstelik de tek bir çivinin çakılamayacağı Phaselis Antik Kenti'nde şu anda inşaat yapıyor, bin metre küpün üzerinde beton döküldü; tabii, hiçbirinin umurunda değil "Ya, ne olacak? Taş parçası." dersiniz. Hâlbuki bizim, bunları olduğu gibi devam ettirip hatta ayağa kaldırıp gelecek nesillere, dünyaya hediye etmemiz gereken eserleri yok etmek için elinizden geleni yapıyorsunuz. Ya, bakın, Turizm Bakanı arkadaş -artık yani dilim varmıyor ama- nerede para yapacak, rant yapacak bir yer varsa oraya dalıyor. Buraya giren, daha önce sizin bir Bakanınızın yeğeni bu şirketin sahibi ve ihaleyi alan o, üstelik de ihale yasaklı Ergezen Bakanın -ismi de belki merak edersiniz- yeğeni, aynı zamanda da kardeşi, ihale yasaklı kardeşi ve buraya ihaleye girmiş. Antik kenti yok ediyorsunuz; 2 tane yer var, 2 sahil var, Antalya'da halkın denize girebileceği bütün yerleri tükettik, şimdi antik kentlere elimizi atıyoruz; olmaz böyle, bu kabul edilebilir değil ve üstelik de yürütmeyi durdurma alınan yerlere de bu şekilde girilmiş durumda.

Bir başka örnek de -"yürütmeyi durdurma" demişken- kanunla, hukukla, mahkemeyle alakası olmayan Turizm Bakanlığı daha önce yürütmeyi durdurma aldıkları -"Ulualan" diye bir bölge var- Ulualan'da üstelik de projede hiçbir değişiklik yapılmadan -bu arada, Ulualan da meradır arkadaşlar, mera, mera alanı- mera alanında 3.500 dönüm, bakın, 3 milyon 500 bin metrekare alanda yine bir el atma var, yine meraya el atma var ve buraya da 3 tane otel bir de golf sahası; o 3 otelin golf sahası var. Manavgatlının ve üstelik de o bölgeye gelen turistlerin denize girebildiği, ulaşabildiği alana şu anda kanuna aykırı bir şekilde el atılıyor.

Organize sanayilerde arkadan dolanıp insanların mülkiyet hakkını gasbedecek 5'inci maddenin geri çekilmesi ve biraz önce saydığım... 2 uygulama sadece, daha uzun uzun verilebilecek örnekler var bunlarla ilgili. Artık bu yağma düzenine "Durl" deme zamanı geldi. Geliyor gelmekte olan, az kaldı. Bu kırk gün içinde hiçbir şey yapamayacaksınız, biz engel olacağız ve kırk gün sonra da hep beraber görüşeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın İffet Polat.

Buyurun Sayın Polat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İFFET POLAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; 434 sıra sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, sanayi tesislerinin kuruluşu, arazi satın alımı, altyapı inşaatı, fabrika kurulması, ham madde ve işgücü ihtiyacı gibi büyük maliyetler içermektedir. Her türlü sosyal donatı alanlarını içeren OSB'ler içerisinde yer alan sanayicilerimize sunulan altyapı ve sanayi destek hizmetleri üretim girdi maliyetlerinin önemli ölçüde düşmesini sağlamaktadır.

Türkiye'de 1962-2002 yılları boyunca kurulan OSB'lerde mevcut parsel sayısı yaklaşık 30 bin civarındayken 2002 yılı sonrasında parsel sayısı yaklaşık 3 kat artırılarak 82 bin parsel ulaşılmıştır. Tahsisi yapılan parsel sayısı yaklaşık 22 binden 68 bine ulaşarak 3 katına, üretimde bulunan parsel sayısı ise yaklaşık 11 bin parselden 57.600 parsel yükselerek 5 katına çıkarılmıştır. Bugün itibarıyla, sicil verilerek tüzel kişilik kazandırılan OSB sayısı 353'e ulaşmıştır. Bu OSB'lerden 264 adedi faaliyette olup 89 adedinde ise proje, kamulaştırma ve inşaat işlemleri devam etmektedir. Faal olan OSB'lerde ise üretimde olan 57.600 parselde yaklaşık 2,5 milyon kişiye iş imkânı sağlanmıştır. OSB'lerdeki boş parsellerin tahsisinin yapılarak inşaatlarının tamamlanmasıyla birlikte bu rakamın 3 milyon kişiye ulaşması beklenmektedir. Ülkemizin sanayi sektöründe çalışan istihdamın yaklaşık yüzde 40'ı organize sanayi bölgeleri üzerinden sağlanmaktadır. Bazı vekiller burada milletin işinden, aşından bahsettiler, tam da OSB Kanunu bu iş için hazırlanmıştır; milletimize yeni iş, yeni ekmek imkânı sunmak için teklifimiz Meclise getirilmiştir.

İhracat gerçekleştirilen 244 OSB'de OSB başına ortalama 252 milyon dolar ihracat sağlanmaktadır. OSB'lerimizde ihracat yapan yaklaşık 10 bin işletmenin gerçekleştirdiği 65 milyar dolarlık ihracat ülkemize yapılan toplam ihracatın yüzde 43'ünü oluşturmaktadır.

2023 yılında büyümek ve kapasitesini artırmak isteyen sanayicilerimiz için OSB uygulamalarına yönelik istikrarlı devlet desteğinin sağlanmasına da devam edilecektir. Bu doğrultuda çalışmalarımız da hızla devam etmekte, 26 ilde bulunan OSB'ler

için 11.395 hektar büyüklüğünde 33 adet yeni proje ile 37 ilde 18.787 hektar büyüklüğünde 62 OSB ilave alan yer seçimi çalışmaları devam etmektedir.

Bu kanun teklifimiz kabul edildiğinde, yürürlüğe girmesiyle beraber OSB'lerimizin yeşil OSB'lere dönüşümü hızlanacaktır. Yeşil altyapı yatırımını desteklemek için Dünya Bankası OSB Projesi kapsamında ülkemizde seçilen organize sanayi bölgelerinin verimliliğini ve çevresel sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla OSB uygulamalarımızın finansmanı için Dünya Bankasından projenin toplam bütçesi 300 milyon dolar ve proje süresi beş yıl olarak belirlenen kredi desteği sağlanmıştır. Bu projenin tümüyle hayata geçmesiyle birlikte yıllık yaklaşık 29 milyon metreküp atık suyun arıtılması, 28 bin megavatsaat enerji tasarrufu, 6,6 milyon metreküp su tasarrufu ve 18 bin metreküpten karbondioksit salınımı azaltımı gerçekleştirilecektir.

Yine, bu kanun teklifi kapsamında, OSB'lerin kuruluşu aşamasında kaynak ihtiyaçlarının giderilebilmesi için ön tahsis uygulaması düzenlenmektedir. Bu tahsis ve satışların şeffaflık ilkesi ve ikincil mevzuata uygun yapılması öngörülmektedir. Sanayi parseli arzını artırmak için jeolojik ve jeoteknik etütlerin yapılması kaydıyla sanayi alanlarındaki OSB'ye dâhil edilmesi ya da OSB olarak belirlenmesi, OSB içindeki boş parsellerin OSB'ye kazandırılması ve sanayi yapılarının bulunduğu alanların OSB ilan edilerek daha planlı hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

Yine, bu teklifimizde, OSB'lerin üstyapılı sanayi parseli satışına veya kiralınmasına olanak sağlanmaktadır. Bu sayede yerli ve yabancı yatırımcıların sıklıkla talep ettiği OSB içinde fabrika binalarının kiralınması ve satın alınması mümkün olacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görev sahasında yer alan düzenlemeler kapsamında bazı maddelere de değinmek istiyorum. 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında yürütülen madencilik faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulan elektrik enerjisi için tüketimi karşılamak amacıyla ülkemiz genelinde artan elektrik ihtiyacı da dikkate alınarak yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesislerinin altyapı tesisi kapsamına alınması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, yapılan düzenlemeyle, ihraç edilen doğal gazla ilişkin iletim tarifelerinin, yurt içi iletim tarifelerinin tabi olduğu kısıtlamalara tabi olmaması sağlanmaktadır. Bu noktada, EPDK'ye, arz güvenliği, piyasadaki rekabet durumunun, ortamın iyileştirilmesi ve sistem işleyişi gibi hususlarda Bakanlık görüşü almak kaydıyla ihracata ilişkin iletim tarifelerine ilişkin daha farklı içerikte usul ve esaslar belirleme yetkisi verilmektedir.

Yine, düzenlemeyle, Türkiye doğal gaz piyasasında alım satım yapacak yerli ve yabancı şirketlerin güven duyacağı objektif kurallara dayalı rekabetçi bir piyasa oluşturulması hedefi doğrultusunda doğal gaz ithalatına hem BOTAŞ hem de özel sektör tüzel kişileri açısından serbestlik getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kanun teklifi içerisinde, 6 Şubat Kahramanmaraş Pazarcık merkezli depremde dolayı olağanüstü hâl ilan edilen iller ile genel hayata etkili afet bölgesinde bulunan il özel idareleri, belediyeler, sanayi ve ticaret odalarının muaccel borçlarına ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ve İller Bankası alacaklarının kalkınma ajansları tarafından takiplerinin durdurulması; 2025 yılı Haziran ayı sonuna kadar muaccel borçlara faiz işletmeden işlem yapılmaması; bu maddenin yayımlandığı tarihten önce 2023 yılı için tahakkuk eden katkı payı borcunu ifa eden il özel idareleri, belediyeler, sanayi ve ticaret odalarına, ödedikleri katkı payı faizi işletilmeksizin ya da yeniden değerlemeye tabi tutulmaksızın bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde ilgili kalkınma ajansı tarafından iade edilmesi sağlanacaktır.

Son olarak, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların uzun süreli kiralama hükümleri ile adi kira hükümlerinin ayrılması, ayrıca "tarımsal faaliyet amaçlı kullanım" kavramı eklenerek uygulamada mevcut durumun mevzuat olarak düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Böylece, kültürümüzün en kadim alanlarından biri olan vakıfların vakıf ruhuna uygun olarak ihya edilmesi amaçlanmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklifimiz özetle bu hususları içermektedir. Teklifimizi arz eder, sözlerime son verirken yapılan düzenlemenin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını dilerim.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunmadan önce, biz size son birleşimimiz ve son oturumumuz olduğu için bir iki cümle sarf etmek istiyoruz.

Önce Divan Kâtip Üyemiz Sayın Bayram Özçelik'e, Burdur Milletvekilimize söz veriyorum, sonra ben de kısaca hitap edeceğim.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Kâtip Üye Bayram Özçelik'in, 83'üncü Birleşimin 27'nci Yasama Döneminde kendisinin görev aldığı son birleşim olduğuna, birlikte çalıştığı milletvekillerine ve Başkanlık Divanına teşekkür ettiğine, 5 dönem milletvekilliği yaptığına, vekilliği boyunca verdiği önceliklere ve Burdur halkının teveccühü, destekleriyle yeniden görev yapma arzusunda olduğuna ilişkin açıklaması

KÂTİP ÜYE BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; millî iradenin tecelligâhı Türkiye Büyük Millet Meclisinde sizlerle görev yapmanın güzelliğini ve mutluluğunu yaşadım. Hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim.

Başkanlık Divanında görev yaptığımız bu dönemde, tamamında, Haydar Akar Başkanına -sizlerin iyi dilekleri gibi- ben de ailesi, akraba ve dostlarıyla beraber sağlıklı, huzurlu ve mutluluklarla dolu nice ömürler dilerim.

5 dönem vekilliğimin yaklaşık on üç yılında 6 Meclis Başkanı ve 21 Meclis Başkan Vekiliyle Divanda çalışma imkânı ve fırsatı buldum. Divanda Genel Kurul çalışmalarında ve Divan arkasında çetin müzakerelerde katkı koymaya çalıştım. Küçük bir vilayette uzun süre siyaset hem zordu hem kolaydı. Birçok kere, arkadaşlar, bunu nasıl başardığımı sordular; uzun mevzu olur ama heyecanla ve severek yapmak için özü dedim. Burdur; 11 ilçesi, 4 beldesi, 194 köyüyle hemşehrilerimle bütünleştiğim bir şehir oldu. İlini ihmal etmeyen bir vekillik yaptım. Hiçbir hemşehrim "Seçildi, gitti, bir daha gelmedi." diyemedi, diyemez. İki üç haftada, bazen arka arkaya, özellikle Meclisin tatillerinde, yaz aylarında şehirde ilçe ilçe, köy köy programlar yapma imkânı buldum. Vekilliğim süresince telefonumu gece gündüz hiç kapatmadım, danışmanıma hiç vermedim, hiç yönlendirme yapmadım ve Burdurlu hiçbir hemşehrim -dikkatimden kaçanlar hariç- "Telefonuma bakmadı, telefonuma dönmedi." diyemez.

Vekilliğim boyunca önceliğim şunlar oldu ve bu konuda hiç taviz vermedim:

- 1) Hasta ve hasta taleplerini hemen karşılama.
- 2) Garip ve fakir olanların taleplerini sonuçlandırınca kadar ilgilenme.
- 3) Öğrencilerin taleplerini karşılama.
- 4) Yatırım ve hizmetlerin yakın, sıkı takibi olmuştur.

2001 yılında Kıymetli Cumhurbaşkanımın elinden aldığım Kurucu İl Başkanı yetki belgesiyle aktif siyasete başlamıştım. Önümüzdeki dönemde Rabb'im'in inayetiyle, Cumhurbaşkanımızın ve büyüklerimin takdirleriyle, Burdur halkının teveccühü, destekleriyle, devamla, yeniden görev yapma arzusundayım, Cumhurbaşkanımın yeni dönemde bu onuru yaşamak istiyorum. Zira, selefim ve halefi olmakla gurur ve onur duyduğum 1'inci Dönem Mecliste Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy'un söylediği gibi "Allah'a dayanan, sa'ye sarılı, hikmete ram ol/Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol." dizeleri rehberim oldu. Heyecanım

var, severek yaptığım milletvekilliğinde çalışma azmimi yine Mehmet Akif'in dizeleriyle ifade etmiş olayım:

"Atıyı karanlık görerek azmi bırakmak...

Alçak bir ölüm varsa, eminim, budur ancak.

Dünyada inanmam, hani görsem de gözümle,

İmanı olan kimse gebermez bu ölümle.

Ey dipdiri meyyit! İki el bir baş içindir,

Davransana; eller de senin, baş da senindir!"

Yüce Meclisin seçkin ve saygın siz milletvekillerini hürmetle selamlarken her birinizin kalan ömürleri sevdiklerinizle güzellikler ve mutluluklarla dolu olsun; Allah'a emanet. (Alkışlar)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 83'üncü Birleşimin 27'nci Yasama Döneminde Başkanlığını yaptığı son birleşim olduğuna, yaklaşık üç yıldır yürütmüş olduğu Başkan Vekilliği görevi süresince Anayasa, İç Tüzük ve yasalara uygun olarak hareket etmeye azami titizlik gösterdiğine, bu süre zarfında hayatını kaybeden milletvekillerine, Genel Kurul çalışmalarında yardımcı olan Meclis personeline ve milletvekilliği ve Başkan Vekilliği görevini sonlandırırken 28'inci Dönem ve 13'üncü Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında görev alacak olan arkadaşlarına şimdiden başarılar dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 27'nci Dönemdeki son oturum Başkanlığımı gerçekleştirmiş bulunuyorum. Yaklaşık üç yıldır yürütmüş olduğum Başkan Vekilliği görevim süresince görev yaparken Anayasa'ya, İç Tüzük ve yasalara uygun olarak hareket etmeye azami titizlik gösterdim, bu konuda her zaman hassas olmaya çalıştım. Hepimiz insanız, hatamız, kusurumuz olabilir; yoğun çalışmalar sırasında eğer bir hatamız olduysa, istemeyerek kırdığım arkadaşlarım olduysa kusurumuza bakmasınlar lütfen. Tabii, bu dönem süresince aramızdan ayrılan, ebediyete uğurladığımız arkadaşlarımız oldu; Değerli Milletvekillerimiz Erdin Bircan, Kazım Arslan, Markar Eseyan, İsmet Uçma, İmran Kılıç, Yakup Taş ve Deniz Baykal'a Allah'tan rahmet, ailelerine bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Yine, bizimle beraber gece gündüz çalışan bütün Meclis çalışanlarımıza, Genel Kurul çalışmalarımızda zaman zaman görüşleriyle destek veren Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına, bütün değerli arkadaşlarımıza, stenograflarımıza, teknik ekibe, kavas arkadaşlarımıza, restoran ve çay ocağı çalışanlarımıza sizler adına, bütün Genel Kurul adına teşekkür ediyorum. Burada zaman zaman sesler yükselse de istişareyle çözümler sunan Değerli Grup Başkan Vekillerimize, İdare Amirlerimize ve Divan üyesi arkadaşlarımıza katkıları ve anlayışları için teşekkür ediyorum.

On iki yıl bu kutsal çatı altında görev almış bir arkadaşınız olarak sizlerle beraber olmaktan gurur duyduğumu, milletvekilliğimi ve Başkan Vekilliği görevimi sonlandırırken gelmekte olan 28'inci Dönem ve 13'üncü Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında görev alacak olan arkadaşlarımıza şimdiden başarılar diliyorum. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında bu kutsal çatı altında yapılacak olan çalışmaların milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında bugüne kadar bu kutsal çatı altında görev almış olan başta cumhuriyetimizin kurucusu Meclisimizin ilk Başkanı 1'inci Cumhurbaşkanımız Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm üyelerini saygı ve rahmetle anıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu duygularımı Gazi Meclisi selamlıyor, hepimize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 83'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

434 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, 437 sıra sayılı 126 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- 126 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/292) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı:437)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, 389 sıra sayılı Komisyon Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 389)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 4 Nisan 2023 Salı günü 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, hoşça kalın.

Kapanma Saati: 18.39